

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

เตรียมเสบียง ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

สารบัญ

	หน้า
คำนำสำนักพิมพ์	๓
แรงบันดาลใจ เล่ม ๔	๔
กรรมเก่ากรรมใหม่	๗
ชายสัตว์ / เห็นนิมิตเป็นมรณกรรม	๑๒
เกี่ยวกับคำถามถึงตั้งตฤณ	๑๖
คำหยาบในหัว / แกล้งพูดนุ่มนวล / อนุโมทนาบุญ	๒๑
ดนตรีกับกรรม / เริ่มต้นแก้ปัญหาวีชีวิต	๒๖
ไม่รู้ว่าเป็นบุญหรือเป็นบาป	๓๑
เก่ง / คำพูดคึกคะนอง	๓๖
ตัดใจจากแฟนเก่า / ธรรมะในห้องน้ำ	๔๑
อาชีพกับการตกนรก / นายนิรยบาล	๔๖
ถูกใช้ทำเรื่องผิดๆ / หลีกตัดสินกรรมดีชั่ว	๕๑
มารที่เป็นเทวดามีจริงหรือ	๕๖
กรรมที่ทำให้เป็นมาร	๖๑
คิดไม่ดีกับพ่อ	๖๗
บทส่งท้าย ผิดตั้งแต่เกิด	๗๓

คำนำสำนักพิมพ์

ทุกคำถามมีคำตอบ

ปุจฉา-วิสัชนา

มนุษย์กับการตั้งคำถาม เป็นของคู่กันตั้งแต่สมัยไหนๆ แต่บางคำถาม เราไม่รู้จะหันไปหาใคร หรือไปค้นคว้าที่ไหน และบางครั้งเมื่อได้รับคำตอบมาแล้ว กลับสงสัยหนักยิ่งขึ้นไปอีก

ตรงนี้เป็นความพิเศษของพระพุทธศาสนา และเป็นความมหัศจรรย์ของพุทธปัญญาแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงเป็นบรมครูเอกของโลก ทรงเป็นพระสัพพัญญู ผู้รอบรู้สามารถแจกแจงอธิบายธรรมชาติทุกสิ่งได้อย่างมีหลักการ เป็นเหตุเป็นผล

เพียงแต่ว่า พุทธปัญญาที่พระองค์ทรงประทานไว้ให้ นั้น มนุษย์เราจะมีปัญญาเข้าถึงได้ในระดับใด

หากเราย้อนกลับไปสองพันกว่าปี แล้วอธิบายเรื่องการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์มารดา ตั้งแต่การปฏิสนธิจนกระทั่งการเจริญเติบโตในสัปดาห์แรก จนสัปดาห์สุดท้ายคงไม่มีชาวภารตจะสมัยนั้นตามทันแน่นอน เพราะระบบอัลตราซาวด์เพิ่งถูกคิดค้นเมื่อไม่นานมานี้ และการถอดรหัสพันธุกรรมสิ่งมีชีวิต หรือที่นิยมเรียกกันว่า 'ดีเอ็นเอ' ก็เพิ่งสามารถทำกันได้ประมาณสัก ๕๐ ปีที่ผ่านมาเอง

'เตรียมเสบียงไว้เลี้ยงตัว' เป็นความพยายามของคุณ 'ดังตฤณ' ที่ต้องการนำเสนอคำตอบมากมายหลายแง่มุมในการเกิด การมีชีวิต และการตาย เพื่อให้มนุษย์อย่างเราทั้งหลายที่ยังเต็มไปด้วยข้อสงสัยนานัปการ ได้เกิดความกระจ่างแจ้ง เกิดความมั่นใจ เกิดความศรัทธาที่จะเดินทางต่อไปในเส้นทางอันยาวไกล

เพราะหากเรายังเป็นนักเดินทาง การสะสมเสบียงไว้เลี้ยงตัวนั้น สำคัญยิ่ง จริงหรือไม่ครับ!!

ขอให้ทุกท่านเตรียมเสบียงเอาไว้ ด้วยความไม่ประมาทครับ

दनัย จันท์เจ้าฉาย

กันยายน ๒๕๔๘

แรงบันดาลใจ เล่ม ๔

หนังสือเล่มนี้รวบรวมเอาคำถามคำตอบจากคอลัมน์ ‘เตรียมเสบียงไว้เลี้ยงตัว’ ในนิตยสารบางกอกรายสัปดาห์ ตั้งแต่ฉบับที่ ๒๔๕๕ จนถึงฉบับที่ ๒๔๗๐ โดยได้ผนวกเอาบทส่งท้ายคือ ‘ผิดตั้งแต่เกิด’ ซึ่งยังไม่เคยลงตีพิมพ์มาก่อนเอาไว้ด้วย

ร่วมสิบปีมาแล้ว ผมเคยเจอटरไฟเขียวแถวรัชโยธิน หางตาบังเอิญเหลือบไปที่กระจกมองหลัง เห็นเด็กผู้หญิงตัวกะเปี้ยกถือพวงมาลัยวิ่งเต็มเหมือนตัวละครที่ถูกปล่อยให้วิ่งระบำออกมาจากหลังฉาก ดูท่าทางเธอมีความสุขดี คล้ายกำลังวิ่งเล่นอยู่ในบ้านที่ปลอดภัยของตัวเอง

มีความสะดุดตาตรงท่าวิ่งของเธอแน่แหละ อะไรหลายๆอย่างแฝงอยู่ในภาพนั้น ทำที่ไม่อินซังชอบกับการมาเร่งขายพวงมาลัยตามท้องถนน ช่างขัดแย้งยิ่งกับวัยไร้เตียงสาที่น่าจะรู้จักแต่ความร่าเริงและการถนอมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ตัวเล็กจ้อยที่เพียงโดนมอเตอร์ไซค์เฉี่ยวนิดเดียวก็อาจล้มตายได้ สมควรอยู่ในรั้วรอบขอบชิดท่ามกลางการปกป้องที่อบอุ่น แทนการเผชิญภัยอันน่ากลัวกลางถนนหลวงด้วยตัวเปล่ามิใช่หรือ?

ขณะที่ผมกำลังนึกตำหนิพ่อแม่ของเด็กอย่างแรงกับการปล่อยให้ลูกมาเสี่ยงตายอย่างนั้น เธอก็รีมาถึงรถผมราวกับรู้ว่าผมกำลังเฝ้ามองเธออยู่ และเมื่อเธอเคาะกระจกเรียกเบาๆ ผมก็เหลือบแลไปหาแล้วเกิดความสะดุดเป็นครั้งที่สอง เพราะได้พบเด็กผู้หญิงที่หน้าตาน่ารักน่าเอ็นดูมาก ๆ คนหนึ่ง ซึ่งทำให้แวบแรกที่เห็นคือความใจหายรู้สึกสงสารและตัดสินใจลดกระจกลงช่วยซื้อทันที ทั้งที่ก่อนหน้านี้ฉันอยากใจแข็ง ไม่ต้องการส่งเสริมให้พ่อแม่ของเด็กหากำไรวัยเยาว์ของลูกสาวเยี่ยงนี้เลย

ผมให้เบงก็ยี่สิบไปสองใบเปล่าๆ บอกเธอว่าไม่ต้องเอาพวงมาลัยมาหรอก เอาไปเลย แต่พอเลื่อนกระจกขึ้นก็เห็นแม่หนูเอียงคอมองหน้าผมเหมือนฉงน และยังคงรอรีด้วยด้วยทำที่อึดออดไม่ยอมจากไปไหน ผมพยายามไม่สนใจ แต่เธอก็เคาะกระจกอีก ผมจึงต้องลดกระจกลงฟังเสียงอ่อนวอนของเธอ เธอขอให้รับพวงมาลัยไปเถอะ พอหมดแล้วหนูจะได้กลับบ้านเร็วๆ ใจคะ

ผมตัดสินใจเลื่อนกระจกลงและขอซื้อพวงมาลัยที่เหลือมาเกือบทั้งหมด ดูเหมือนหลงอยู่พวงเดียว เพราะเศษเบงก็ในกระเป๋าไม่พอกับจำนวน พอเธอรับเงินไปผมก็สั่งสั้นๆว่าหมดแล้วต้องสัญญาว่าจะรีบกลับบ้านจริงๆนะ เธอก็ตอบมาเสียงจ้อยๆทันทีว่าคะๆ หมดพวงนี้แล้วหนูก็กลับบ้านแล้วละน้ำ

การตอบกลับแบบสวนคำนั้น ทำให้ผมทราบนั่นที่ว่ามีคนสั่งเสียแบบผมมาหลายหน คงจะด้วยความห่วงใยที่ไม่แตกต่างกันเลย

เรื่องวิ่งจากไป ผมเลื่อนกระจกปิด พอไฟเขียวก็ขับรถจากมาจากแยกไฟแดงนั้น แล้วก็ค่อยๆ รู้สึกว่าตัวเองคิดช้าเกินไป ใจผมไม่ได้ต้องการขับรถจากมา แต่ต้องการรับเด็กขึ้นรถกลับไปส่งบ้าน ขอดูหน้าพ่อแม่เด็ก อาจเพื่อถามว่าจะเอาเท่าไรถ้าไม่ต้องใจร้ายกับลูกอย่างนี้

สู้มเสียงและหน้าตาของเธอติดตามผมมาตลอดทางกลับบ้าน เธอเป็นเด็กแปลกหน้าที่พูด แต่ไม่กี่คำก็มีเสียงติดหูผมได้ และทำให้ผมหน้าตาไหลเป็นทางได้ ผมให้เงินเปล่าๆ เธอก็ไม่เอา จะดีอะไรรับของมาเพื่อความยุติธรรม รู้สึกว่าใจเธอช่างใสซื่อ น่าเอ็นดูเหลือเกิน

ไม่ใช่เด็กขายพวงมาลัยทุกคนที่ประทับอยู่ในความทรงจำของผมลึกซึ้งเท่านี้ หรือจะเรียกว่า เกิดความสงสารเด็กคนไหนขนาดนั้นมาก่อนเลย บอกตัวเองมาตลอดว่าไม่เคยอยากมีลูก แต่เพียง ยินเสียงใสบริสุทธิ์ของเธอแล้วได้คิดว่าถ้าจะอยากมีลูกสักคน ก็คงเป็นเพราะมีเสียงเพราะพริ้งที่สุดในโลกติดหูอยู่อย่างนี้เอง

ครั้งนั้นต่อให้ผมยังไม่เชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดและกรรมวิบาก ก็คงเริ่มเชื่อได้แล้ว หากคนเราไม่เคยมีความสัมพันธ์ต่อกันมา เหตุใดเยื่อใยและความรู้สึกผูกพันจึงเหนียวแน่นขนาดนี้ ชั่วโมงเพียงไม่กี่นาทีที่ปรากฏตัวต่อกัน แม้กระทั่งปัจจุบันที่กำลังย้อนนึกและเขียนถึงเธอ ก็ได้แต่ เสียหายที่ไม่รีบตัดสินใจทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะยังมีโอกาส ถ้าคิดช่วย ก็ต้องได้วิธีช่วยที่เหมาะสมเข้าสักทาง

อย่างไรเด็กคงมีพ่อแม่ เรื่องจะรับไว้ในอุปการะหรือซุบเลี้ยงกับมือคงไม่ง่าย วันต่อมาเลย วางอุเบกขาตามหลักพรหมวิหารข้อสุดท้าย คือเมื่อมีเมตตา ปรารถนาให้เธอเป็นสุข แต่ไม่เห็นทาง ช่วยได้ ก็ต้องทำใจตามพุทธพจน์ที่ว่า **สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม**

เด็กตัวจ้อยบนท้องถนนที่เต็มไปด้วยรถใหญ่และไอพิษคนนั้นมาจากไหน? ถ้าตอบตาม ภูมิศาสตร์ผมอาจบอกหลักแหล่งที่อยู่ของเธอไม่ถูก แต่ถ้าตอบตามหลักกรรมวิบาก ก็คงพอบอกได้ว่า ความน่ารักของเธอมาจากกรรมดีส่วนหนึ่ง ความยากลำบากในวัยเยาว์ของเธอมาจากกรรมร้ายอีก ส่วนหนึ่ง

เมื่อวางอุเบกขาได้สนิทในคราวนั้น ผมเกิดความเข้าใจคำว่า **‘กรรมคือที่พึ่งของตน’** อย่าง ลึกซึ้ง ในวัยเด็กผมไม่ต้องไปขายพวงมาลัยก็เพราะผมมีกรรมเก่าเป็นที่พึ่ง คือได้มาพึ่งพาพ่อแม่ที่ ไม่ขาดแคลนจนต้องส่งลูกไปเสียดังภัย ส่วนเธอคนนั้นไม่มีกรรมเก่าเป็นที่พึ่งในต้นวัย ก็เลยต้องมา อาศัยถนนเป็นสนามเด็กเล่น วิ่งเร่ขายของราวกับเห็นนรกเป็นสวรรค์

หากหนูน้อยคนนั้นเคยได้เรียนรู้หลักกรรมวิบาก และเคยศรัทธาว่าทำทานมีผล รักษาศีลมี ผล เธอก็อาจเร่งทำดีโดยส่วนตัว ไม่พลาดที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง ชีวิตปัจจุบันคงสบายกว่านี้ และมี กรรมดีเป็นที่พึ่งตั้งแต่อ่อนแอแต่อก

คนเราจะเป็นที่พึ่งให้ตัวเอง ก็ต้องรู้ว่าทำกรรมใดเป็นคุณ จะได้ทำให้มาก และต้องรู้ว่าทำกรรมใดเป็นโทษ จะได้ไม่หลงไปทำ หรือทำให้น้อยที่สุด เมื่อรู้จริงในเรื่องกรรม นอกจากช่วยตัวเอง ได้ดีแล้ว ก็อาจมีโอกาช่วยบอกช่วยให้ความรู้เป็นที่พึ่งแก่คนอื่นอีกด้วย

ผมขออธิษฐานว่าเมื่อเด็กชายพวงมาลัยคนนั้นโตพอ จะได้อ่านหนังสือเล่มนี้ บรรทัดนี้ เพื่อความมีศรัทธาในกรรมวิบาก และไม่ต้องหลงเกิดมาลำบากเหมือนชาตินี้อีก

ดั่งตฤณ

สิงหาคม ๒๕๔๘

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

กรรมเก่ากรรมใหม่

เตรียมเสบียง ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม – จะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นกรรมเก่าหรือกรรมใหม่คะ?

สำหรับคนธรรมดาทั่วไป ก็ต้องตัดสินใจจากสิ่งที่เห็นง่ายสุดโต่งก่อนครับ เช่นถ้ามีอะไรเกิดขึ้นซ้ำๆในชีวิตโดยไม่เคยทำในปัจจุบัน อันนั้นแหละผลของอดีตกรรม ยกตัวอย่างเช่นเด็กทารกยังไม่มีมือมีเท้าไปรบกวนใคร แต่ถูกตัดมือตัดเท้าไปนั่งขอทาน อันนั้นชัดเจนว่าเป็นแรงส่งอันหนักแน่นของกรรมเก่า คือเอาตัวไปอยู่ในมือทรชนคนโหด

และหากคุณเป็นคนหน้าตาหมองคล้ำมาแต่ไหนแต่ไร พอหันมาศรัทธากรรมวิบาก ตัดสินใจเด็ดขาดว่าจะรักษาศีล ๕ ให้บริสุทธิ์ กับทั้งมีใจคิดเจือจางโดยหวังผลเพียงให้ใจชุ่มชื่น ตั้งสติให้รู้จักกระตือรือร้นกับคุณค่าของปัจจุบันขณะ ทำๆไปจนรู้สึกสว่างอบอุ่นขึ้นมาจากข้างใน ส่องกระจกแล้วเห็นหน้าตาผ่องใสสดชื่นผุดสังเกตุ อันนั้นแหละครับผลที่ชัดเจนของกรรมใหม่ แถมเรื่องดีๆจะเรียงคิวตามมา ไม่ใช่แค่หน้าตาเท่านั้นที่เปลี่ยนไป

อย่างไรก็ตาม กรรมวิบากไม่ใช่ของตัน กับทั้งไม่ใช่สิ่งที่มีองค์ประกอบเพียงเล็กน้อย เหตุการณ์ในชีวิตพวกเราเป็นผลอันเกิดจากการผสมปนประหว่างกรรมเก่ากับกรรมใหม่ยุ่งเหยิง คุณไม่มีทางรู้ได้ด้วยความคิดธรรมดา ว่าทำดีแท้ตาย ไฉนจึงไม่มั่งมีศรีสุขอย่างคนชั่วๆบ้าง หรือทำกิจการประเภทหนึ่งล้มเหลว แต่พอเปลี่ยนไปทำกิจการอีกประเภทหนึ่งกลับรุ่งเรือง ชนิดหาเหตุผลใดๆมาอธิบายยาก

อีกประการหนึ่ง กรรมมีระยะเวลาให้ผลหลายระยะ ทำแล้วเห็นผลทันตาในชาติปัจจุบันก็มี ทำแล้วให้ผลในชาติถัดไปแบบเหมารวมรวดเร็วก็มี ทำแล้วกว่าจะออกดอกออกผลต้องเข้าคิวรอไปถึงชาติถัดๆไปก็มี

การที่กรรมแต่ละแบบออกดอกออกผลได้หลายระยะนี้แหละ ทำให้คนไม่เชื่อกฎแห่งกรรมวิบาก คือต้องให้ทำปุ๊บแล้วได้ผลปั๊บ ข่าใครแล้วถูกฆ่าคืนทันที โกงใครแล้วถูกโกงตอบทันที เผาบ้านใครแล้วโดนเผาบ้านกลับทันที อย่างนี้จะไม่เป็นที่สงสัย แต่ที่สงสัยก็เพราะกว่าจะถูกฆ่าคืนกว่าจะถูกโกงตอบ หรือกว่าจะถูกเผาบ้านกลับ อาจกินเวลาหลายปี หรือกระทั่งต้องรอกันเป็นชาติๆได้

อย่างไรก็ตาม มีผลกรรมที่มองด้วยตาเปล่าได้ประการหนึ่ง คือหากกรรมเก่าบันดาลเหตุการณ์ดีร้ายอย่างต่อเนื่อง โอบอ้อมหรือเล่นงานเราอย่างหนักแน่น เอาชนะยาก อย่างนั้นแปลว่าคุณทำกรรมเก่าในทำนองนั้นไว้กับคนอื่นอย่างต่อเนื่องยาวนาน อาจจะทั้งชีวิต เช่นมีนิสัยชอบรบกวนชาวบ้านด้วยเรื่องจุกจิก แก้งกวนโมโหใครต่อใครตลอดเวลาด้วยความเห็นเป็นเรื่องสนุก อย่างนี้โอกาสที่คุณจะตกไปอยู่ในวงล้อมของพวกซี้แก้งก็สูงมาก หรือถึงแม้คนรอบตัวของคุณแสน

ดี ก็จะมีดินฟ้าอากาศ บ้านช่อง ทรัพย์สิน หรือความบังเอิญต่างๆ นานา มารบกวนไม่หยุดหย่อน เป็นต้น

และกรรมที่ให้ผลปัจจุบันทันใจที่สุดคือความเป็นผู้ศึกษาให้เห็นถูก เห็นชอบ กระทั่งเกิดศรัทธาปสาทะในกรรมวิบาก ศรัทธาหนทางดำเนินเพื่อลดละความยึดมั่นถือมั่นทั้งเรื่องภายนอกและภายใน ต่อให้คุณโดนรบกวนจากวิบากของกรรมเก่าหรือวิบากของกรรมใหม่ ย่ำแย่เพียงใด ใจก็จะไม่เป็นทุกข์ หรืออย่างน้อยที่สุดก็บรรเทาทุกข์ทางใจให้ลดลง มีพื้นที่ของความสุขเพิ่มขึ้นได้

เรื่องวิบากของกรรมนั้นเป็นอนิจจัง หมายถึงคนทั่วไปคิดนึกคาดคะเนไม่ได้ หรือแม้ใช้เหตุผลตามกำลังสติปัญญาสามัญก็ไม่ได้ แต่อนิจจังนั้นชี้ว่าจะไม่มีสิทธิ์รู้เอาเสียเลย และต่อไปนี่จะเป็นคำตอบที่แท้จริงสำหรับคำถามนะครับ เพื่อทราบเรื่องกรรมวิบากอย่างกระจ่าง ไม่สงสัยว่าเป็นผลของกรรมเก่าหรือกรรมใหม่ คุณต้อง

๑) เป็นผู้รู้จักเจตนาของตนเองและผู้อื่น เช่นที่พูดๆ หรือทำๆ ไปนั้น เกิดจากพื้นฐานความคิดมุ่งหมายอย่างไร เป็นดีหรือเป็นร้าย เป็นบุญหรือเป็นบาป พูดง่ายๆ ว่าเป็นกรรมขาวหรือกรรมดำ

๒) ประเมินน้ำหนักเจตนาได้ถูกว่ามีน้ำหนักอย่างอ่อน อย่างกลาง หรืออย่างแก่กล้า ถ้าอย่างอ่อนหมายถึงคิดไม่จริงจังหรือคนอื่นไหว้วานให้ทำ ถ้าอย่างกลางหมายถึงคิดเองแต่มียุ่งๆ ชั่งใจหวั่นไหวอยู่ ถ้าอย่างแก่กล้าหมายถึงคิดริเริ่มเองด้วยความหนักแน่นและมีความยินดีขนาดยิ้มสะใจได้ในการลงมือทำ

๓) เป็นผู้รู้จักบุญญาธิการของตนเองและผู้อื่น กล่าวคือมองออกว่าบุคคลอันเป็นเป้ากระทบของการคิด การพูด การทำนั้น กำลังอยู่ในจังหวะมีบุญคุ้มหรือไม่มีบุญคุ้ม

๔) ประเมินน้ำหนักบุญญาธิการถูก ว่าเป็นอย่างน้อย อย่างกลาง หรืออย่างมาก วัดกันที่บารมีว่าเป็นผู้เกื้อกูลมากหรือเบียดเบียนมาก ตามหลักแล้ว ผู้เกื้อกูลคนอื่นมากจะเป็นภาคขยายผลกรรมขนาดใหญ่ ใครทำอะไรมาจะมีผลสวนคืนรวดเร็วและรุนแรง

๕) เป็นผู้รู้จักวัตถุ หมายถึงทราบว่เครื่องมือในการประกอบกรรมนั้น มีคุณหรือมีโทษ

๖) ประเมินน้ำหนักคุณและโทษของวัตถุได้ถูก กล่าวคือรู้ชัดว่าเอามาใช้กับบุคคลใดในจังหวะไหนแล้วเป็นมงคลหรืออัปมงคลเพียงใด เช่นวัตถุบางชิ้นเป็นของสำคัญและจำเป็นมาก ถ้าขโมยมาจะก่อความเดือดร้อนสาหัสแก่เจ้าของ เป็นต้น

เมื่ออ่านออกว่าองค์ประกอบหลักๆ ของการทำกรรมมีอยู่ดังกล่าว พอมองปราดเดียวก็จะประเมินน้ำหนักถูกว่าการคิด การพูด การทำในแต่ละครั้งของตนเองและผู้อื่น จัดเป็นบุญหรือเป็นบาปใหญ่ จะให้ผลเร็วทันตาหรือทอดระยะเวลาช้าออกไป

ขอกล่าวโดยสรุปว่าองค์ประกอบที่จะบันดาลผลอย่างรวดเร็ว คือค่อนข้างแน่นอนว่าจะปรากฏเหตุการณ์สะท้อนตอบภายในชาติปัจจุบัน หรือกระทั่งภายใน ๓ วัน ๗ วันมีดังต่อไปนี้

๑) ทำด้วยความหนักแน่น มีความยินดีเต็มใจ หรือกระทั่งเกิดโสมนัสในการทำ ไม่ว่าในเชิงกุศลหรือเชิงอกุศล

๒) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับแรงกระทำจากเรา เป็นบุคคลผู้ทรงศีล หรือเป็นผู้สงเคราะห์สังคมไว้มาก

๓) วัตถุที่เป็นเครื่องมือกระทำการมีคุณมาก

๔) ไม่มีกรรมเก่าที่เป็นตรงข้ามมาหน่วงเหนี่ยวการให้ผลไว้

จิตที่ทรงอภิญญาหรือรู้ยิ่งในกรรมวิบากนั้น จะไม่มานั่งแยกแยะเป็นข้อๆอย่างข้างต้นนะ ครับ พอจะรู้ก็รู้โดยแบบเหมารวมเบ็ดเสร็จทีเดียว อย่างเช่นถ้ายังทราบว่าการกรรมดีในอดีตยังให้ผลคุ้มกันภัย ก็รู้ว่าบาปใหม่ในปัจจุบันแม้อกุศลชุก ก็ยังเข้าถึงตัวไม่ได้ถนัด หรือต้องรอเวลาระยะหนึ่งก่อน จะรู้ชัดว่าตรงนี้ไปใช้เหตุผลหรือความชอบซึ่งส่วนตัวมาตัดสินไม่ได้

เมื่อสามารถพยากรณ์วิบากจากกรรมในปัจจุบันถูก คุณก็จะเขยิบไปล่วงรู้สิ่งที่ลึกลับกว่านั้น นั่นคือทราบได้ว่าเหตุการณ์หรือสภาพหนึ่งที่กำลังปรากฏต่อหน้าต่อตานี้ เป็นผลมาจากบุญบาปในอดีตใดไกลหรืออดีตใดไกลเพียงใด

หากอุเบกขาธรรมอย่างใหญ่ระดับผู้ทรงฌาน สามารถรู้ชอกซอนทั่วตลอดสายทั้งกรรมเล็กกรรมใหญ่ คุณก็จะทราบชัดและอธิบายได้ละเอียดลออว่าอะไรเป็นอะไร ขนาดจำแนกได้ทีเดียวว่าภาพใหญ่ของชีวิตเกิดจากการจุ่มของบาปในอดีตแบบไหน อวัยวะใหญ่อยู่ในร่างกายเกิดจากการตกแต่งของบุญในอดีตทางใด

แต่หากมีเพียงอุเบกขาธรรมอย่างเล็ก ไม่อาจทรงฌานเป็นปกติ รู้จักเพียงองค์ประกอบธรรมเบื้องต้น คุณก็จะทราบเพียงว่ากรรมวิบากมีจริง และเห็นคร่าวๆว่าทำบุญใหญ่ๆแล้วเป็นกรรมขาวดวงใหญ่ ให้ผลนำขึ้นใจรวดเร็ว ทำบาปใหญ่ๆแล้วเป็นกรรมดำดวงใหญ่ ให้ผลเดือดเนื้อร้อนใจในไม่ช้า กับทั้งอาจจับพลัดจับผลูจับคู่กรรมวิบากยับยอยต่างๆได้ถูกเป็นบางเวลา แต่ไม่สม่าเสมอ

และหากไม่มีอุเบกขาธรรมเลย เป็นผู้มัวคืด รักแรง เกลียดแรง ต่อให้คุณศรัทธาว่ากรรมวิบากมีจริง คุณก็จะไม่ตระหนักเลยว่าทำดีได้ดีได้ดียังไร ทำชั่วได้ชั่วได้เมื่อไหร่ เพียงแต่ใจจะไม่กล้าไปในบาปลึกนัก และถ้าทำบุญก็จะทำด้วยความเลื่อมใสและมีใจเบิกบาน

ส่วนพวกที่แม้ศรัทธาในกรรมวิบากก็ยังไม่ดี อย่างนี้จิตจะถูกปกคลุมหนาแน่นด้วยโมหะอย่างว่าแต่เห็นว่าบุญเป็นบุญ เห็นบาปเป็นบาป แม้กระทั่งบาปก็อาจไปพล่เห็นเป็นบุญ และแม้กระทั่ง

บุญก็อาจโพล้เห็นเป็นบาป จากนั้นก็หลงเพื่อผิดพลาดแหวกแนวจากความจริงไปได้เรื่อยเปื่อยไม่มีที่สิ้นสุด พุดแล้วหลอกตัวเองให้เชื่อว่าจะไม่พุด ทำแล้วหลอกตัวเองว่าไม่ทำก็ยังไม่

นอกจากนี้คุณยังเข้าใจผิด ว่าคนเราทำอาชีพแบบหนึ่ง ๆ ประสบความสำเร็จก็ด้วยเหตุปัจจัยหลายประการ เช่นเคยทำอาชีพนั้นมาก่อนในอดีต และทำอย่างที่จะก่อประโยชน์ ก่อความรุ่งเรืองให้ผู้อื่น หรือเคยทำบุญในด้านนั้น ๆ มาก่อน เช่นถ้าเคยทำขนมถวายพระบ่อย ๆ ชาตินี้เปิดกิจการร้านขนมจะรุ่งเรืองมาก เป็นผู้มีรสนิยมและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขนมดีมาก เป็นต้น

ในแง่ของการประกอบอาชีพได้สำเร็จหรือล้มเหลว นั้น เป็นตัวอย่างอันดีของการจับมือกันระหว่างกรรมเก่ากับกรรมใหม่ การจะสำเร็จในอาชีพอย่างรวดเร็ว นั้น คุณจะอมมือเกอเท้ารอทะเลบุญหนุนเนื่องอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องมีอิทธิบาท ๔ คือร่างกายหนึ่ง ขยันต่อเนื่องหนึ่ง ฝึกใฝ่งานแทบทุกลมหายใจเข้าออกหนึ่ง ฉลาดประเมินหรือพัฒนางานเก่งหนึ่ง

คำตอบทั้งหมดคงทำให้เข้าใจว่าคนธรรมดาไม่อาจพยากรณ์วิบากกรรม หากต้องการทราบเรื่องกรรมวิบากให้กระจ่าง คุณต้องเอาสติมารู้ มาดูความจริงเกี่ยวกับกายใจนี้มาก ๆ เพราะกายใจนี้แหละวิบากของกรรมเก่า และเป็นฐานที่ตั้งของกรรมใหม่ เมื่อได้รู้เรื่องกายใจนี้ดีโดยไม่มีอคติ เมื่อนั้นก็เท่ากับคุณรู้แจ้งเรื่องกรรมวิบากไปด้วย

การรู้กายใจตามจริงก็คือปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสแสดงแจกแจงเป็นขั้น ๆ ไว้ดีแล้วนั่นเองครับ (ต้องเข้าใจสติปัฏฐาน ๔ แบบพระพุทธเจ้าจริง ๆ ด้วยนะครับ ไม่ใช่อ้างนามสติปัฏฐาน ๔ แต่คิดวิธีเอาเองตามอัตโนมติ) พระเถระทั้งอดีตและปัจจุบันยืนยันกันถ้วนหน้าว่าวิชาของพระพุทธเจ้านี้ดีจริง ทำให้เป็นผู้รู้แจ้งเรื่องกรรมวิบากได้จริง ฉะนั้นหากปรารถนาจะรู้จักกรรมวิบากถ่องแท้ ก็ขอให้ศึกษาและฝึกฝนสติปัฏฐาน ๔ เอาเถิด ไม่ยากเกินกำลังของมนุษย์คนหนึ่งหรอกครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

ขายสัตว์ /
เห็นนิมิตเป็นมรณกรรม

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ตฤณ

ถาม – ผมอายุเกือบ ๘๐ บ้าเพี้ยนอยู่ในศีลธรรมมานาน ปฏิบัติต่อคนและสัตว์ด้วยความหวังประโยชน์เป็นที่ตั้ง ใจปรารถนาจะดึงตนและผู้อื่นให้พ้นอบาย แต่ทำไมจึงพบกับความสูญเส้อยู่เรื่อยครับ? ยกตัวอย่างเช่นถ้าซื้อสัตว์มาเลี้ยง พอบอกต่อหรือตั้งใจขายต่อปั๊บ สัตว์นั้นจะตายทันที ทำให้ทุนหายกำไรหดเกือบทุกครั้ง บ่อยเสียจนชักเฉยๆ อยากทราบว่าอันนี้เป็นด้วยวิบากกรรมอะไรครับ?

กิติที่ได้ยินอย่างนี้ ถือว่าเป็นข้อมูลภาคสนามครับ กรณีของคุณปู่ วิบากไม่ใช่ร้าย แต่เป็นวิบากดีนะครับที่ทำให้ไม่ได้ขายสัตว์ เพราะการขายสัตว์เป็นหนึ่งในการค้าขายที่พระพุทธเจ้าตรัสว่าอุบาสกไม่พึงกระทำ

ของที่ไม่ควรขาย ๕ อย่างนั้นได้แก่ อารุ สัตว์ เนื้อสัตว์ น้ำเมา และยาพิษ ของคุณปู่นี้คือสัตว์ทั้งตัว ผู้ค้าชีวิตย่อมตกอยู่ในวังวนของการค้าชีวิต วังวนของการค้าชีวิตเป็นอย่างไร? คือผู้ค้าชีวิตย่อมสร้างกรรมที่จะต้องได้รับผลให้ตนเองต้องกลายเป็นสินค้าในวันหนึ่ง สถานเบาถือเป็นมนุษย์ที่ไปตกอยู่ในมือผู้ค้ามนุษย์ สถานหนักคือเป็นสัตว์ที่ไปตกอยู่ในมือผู้ค้าสัตว์

จากที่คุณปู่เล่ามา ขอให้สังเกตนะครับ ‘ทุกครั้ง’ กับ ‘เกือบทุกครั้ง’ นั้นแตกต่างกัน สำหรับสัตว์ที่ตายไปของคุณปู่จะเป็น ‘ส่วนใหญ่’ แต่ก็มี ‘ส่วนน้อย’ ที่รอดและถูกขายไปได้ นี่แปลว่าสัตว์จำนวนหนึ่งที่มีวิบากกรรมจะต้องเป็นสินค้า ก็ตกมาอยู่ในมือเราเหมือนกัน

แต่อันเนื่องจากตัวคุณปู่เป็นผู้มีความสะอาด เจตนาในชีวิตเป็นไปเพื่ออนุเคราะห์ ที่ตั้งใจค้าขายสัตว์ก็เพราะไม่รู้และนึกไม่ถึงว่านั่นเป็นมิจฉาวนิชชา ธรรมชาติเลยช่วยโดยทางอ้อมคือดึงดูดสัตว์ที่ไม่มีวิบากกรรมจะต้องเป็นสินค้ามาให้อุปการะโดยมาก เมื่อไหร่จะขายมันก็หมดอายุลงทันที เป็นการทำให้เสียกำลังใจในการคิดขายสัตว์ นี่คือสิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมชัด

ทดลองก็ได้ครับ ถ้าตั้งใจให้ฟรีจะไม่มีอะไรเกิดขึ้นหรอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากให้แบบที่เราเลือกแล้วว่าเจ้าของใหม่จะนำสัตว์ไปชุบเลี้ยงอย่างดี

ถาม – ก่อนนอนผมไหว้พระสวดมนต์ บางทีพอหลับตาเคลิ้ม ๆ จะเห็นมรณกรรมของ
คนอื่นเหมือนมีใครมาเรียกร้องให้ไปดูหรือไปช่วยเหลือ นิमितที่เกิดขึ้นนี้รวมทั้งหมดได้ ๔
ครั้ง และเป็นจริงในเวลาไม่เกิน ๗ วัน จนบัดนี้ลูกหลานขอร้องว่าอย่าเล่าให้ใครฟัง อันนี้คือ
สิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นจริงตามวาจาหรือภาพนิมิตของผม หรือว่าเป็นชะตากรรมของพวกเขา
อยู่แล้วครับ?

เท่าที่เห็นมา ผู้สูงอายุหลายคนที่สวดมนต์ด้วยใจสงบก่อนนอนนั้น บางทีจิตจะเป็นสมาธิ
แล้วรู้เห็นเรื่องราวเกี่ยวกับความตายได้เอง ปัจจัยที่ทำให้เกิดนิมิตหรือสัญญาณเตือนเกี่ยวกับความ
ตายนั้นเป็นไปได้หลายอย่างครับ เช่นอดีตชาติเคยฝึกดูความตายมาก่อน เช่นอาจเป็นพระ อาจเป็น
ฤาษีชีไพรที่เคยทรงอภิเษก มีตาทิพย์สามารถล่วงรู้การจุติ (เคลื่อนจากภพเดิม) และการอุบัติ
(เกิดขึ้นในภพใหม่) ของใครต่อใคร หรือในชาติปัจจุบันอาจเป็นผู้มีจิตเกาะเกี่ยวกับความตาย คือ
ธรรมชาติของสังขารคล้ายกระตุ้นให้รู้สึกหรือสำเนียงถึงความตายบ่อยๆ พอจิตสงบลงก็ทำตัวเป็น
กระจกสะท้อนบอกเรื่องราวเกี่ยวกับความตาย เช่นรู้จักใคร ก็สามารล่วงรู้ล่วงหน้าว่าความตายจะมา
เยือนเขาเมื่อใด

เรื่องของจิตนั้นวิจิตรพิสดารนัก เจตนาอนุเคราะห์สัตว์โลกของคุณปู่อาจอยู่เบื้องหลังก็ได้
คราวหน้าถ้าเกิดนิมิตอะไรทำนองเดียวกันอีก ก็อาจเข้าไปหาเจ้าตัวที่เขากำลังจะถึงเวลาจากโลกนี้
ไป ไม่ต้องพูดแบบโครมครามให้เขาตกใจ แต่ให้แง่คิดที่เขาควรได้รับ เช่นถ้าสังเกตว่าเขาเป็นคน
บกพร่องในศีลข้อใด คุณปู่ก็ไปพูดให้เขาฟังถึงโทษของการบกพร่องศีลข้อนั้นๆ และเกลี้ยกล่อมเขา
ดีๆ ถ้าเปลี่ยนใจได้ก็เท่ากับเอาอุปมงคลออกจากตัว ไม่ต้องกลัวว่าโทษของการละเมิดศีลข้อนั้นๆ
มีจริงหรือไม่ วันหนึ่งจะได้รับผลร้ายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่

เส้นทางกรรมมีความจริงอยู่อย่างหนึ่ง คือเมื่อเราต้องการสงเคราะห์คนในรูปแบบใด
รูปแบบการสงเคราะห์นั้นๆ มักจะเรียงคิวมาหาบ่อยๆ อันนี้ผมเห็นกับตนเองมาหลายครั้ง และฟัง
จากหลายๆคนเล่า จะเหมือนกันครับ ถ้าคุณปู่ลองตั้งใจอย่างทีกล่าวไว้ข้างต้น คือถ้าใครจะตาย
แล้วเรารู้ล่วงหน้า ก็ขอให้มีโอกาสแนะนำหรือทำให้กลับใจ ละเลิกข้อปฏิบัติอันจะเป็นไปเพื่อ
อบาย อย่างนี้เท่ากับคุณปู่มีโอกาสสงเคราะห์สัตว์ให้พ้นจากอบายตามความปรารถนาตั้งเดิมแล้ว
ครับ

ถาม – ผมอยากขอนำข้อความบางตอนจากคอลัมน์เตรียมเสบียงไว้เลี้ยงตัวไปถ่ายเอกสารแจกในงานฌาปนกิจบ้างได้ไหมครับ? รู้สึกจะดีกว่าแจกยาหม่องอย่างเคย ๆ

ตามสบายครับสำหรับการแจกฟรีเป็นธรรมทาน ไม่คิดเงินผู้รับ จะถ่ายเอกสาร นำลงแผ่นซีดี หรือเอาไปอ่านเป็นไฟล์เสียงอย่างไรก็ได้ ขอได้รับคำอนุญาตจากผมและบางกอกอย่างเป็นทางการ ณ ที่นี้

ถือโอกาสประชาสัมพันธ์ สำหรับท่านที่เล่นอินเทอร์เน็ตได้ ขอให้ลองเข้าไปที่เว็บ <http://www.cdthamma.com/> เพื่อขอรับซีดีเสียงเทศน์ธรรมะของครูบาอาจารย์ รวมทั้งเสียงอ่านธรรมะงานของดังตฤณ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้ไม่สะดวกในการอ่านอย่างมากครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

เกี่ยวกับคำถาม
ถึงดังตฤณ

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดังตฤณ

ถาม – จะส่งคำถามถึงคุณดังตฤณได้อย่างไร? คำถามในเตรียมเสปียงไว้เลี้ยงตัวที่ผ่าน ๆ มาคุณดังตฤณมีหลักคัดเลือกอย่างไร? มีที่ตั้งเองบ้างหรือเปล่า?

หลากหลายคำถามเกี่ยวกับคอลัมน์นี้ ขอตอบรวมทีเดียวเพื่อไม่ให้เสียพื้นที่มากนักครับ

๑) ที่ผ่านมามีรวบรวมคำถามจากสารพัดทาง ทั้งจดหมายที่ส่งมาถึงบางกอก ทั้งกระทู้ในเว็บบางกอก ทั้งกระทู้ในเว็บบอร์ดธรรมะบนอินเทอร์เน็ตอื่น ๆ ตลอดจนอีเมลส่วนตัวและการพบปะผู้อ่านส่วนหนึ่ง สำหรับท่านที่ส่งจดหมายมาถึงบางกอกผมจะรู้สึกเกรงใจเป็นพิเศษครับ แต่ช่วงนี้คงจำเป็นต้องงดรับคำถามใหม่สักช่วงหนึ่ง เพราะไม่อยากให้ใครต้องรอนาน

๒) คำถามจะมีสองแบบ แบบหนึ่งคือผมตอบได้ด้วยความแน่ใจ กับอีกแบบคือผมไม่อาจตอบด้วยความแน่ใจ ความแน่ใจนั้นเกิดขึ้นจากฐานความรู้สองด้าน ด้านหนึ่งคือความรู้จากพระไตรปิฎก อีกด้านหนึ่งคือความรู้จากประสบการณ์ตรง

ในการเลือกนั้น ผมไม่เลือกที่รักมักที่ชัง แต่บางครั้งก็มีบ้างครับที่เห็นเป็นคำถามด่วน หรืออยากตอบให้ทันสถานการณ์ หรืออยากให้เห็นหมู่มากรู้สึกว่านี่ก็ตรงกับที่ใจเคยสงสัยหรือกำลังนึก ๆ สงสัยอยู่พอดี

สำหรับคำถามที่ส่งมานานแล้วแต่ยังไม่ได้ลง ความจริงอาจจะไม่ใช่มีการคัดออกหรือมองว่าปัญหาไม่สำคัญ แต่บางทีผมยังไม่มีความรู้ที่รู้สึกว่าได้พอ หรือผมเคยตอบคำถามนั้นไปแล้ว หรือยังอยู่ในระหว่างรอลง ใจจริงผมอยากตอบทุกคำถามของทุกท่าน แต่ในทางปฏิบัติคงเป็นไปได้ ก็ต้องกราบขอประทานอภัยเป็นอย่างยิ่งครับ

๓) มีคำถามประมาณ ๓ ใน ๑๐ ที่ผมตั้งเองเพราะเห็นว่าน่าสนใจ แต่อย่างที่เรียนให้ทราบคือเลือกแล้วว่าเป็นคำถามที่คนส่วนใหญ่อยากรู้ หรือเป็นข้อถกอภิปรายกันในวงกว้างมาช้านาน จะเกี่ยวกับเรื่องกรรมวิบากหรือมรสุมชีวิตแง่มุมพิเศษใด ๆ ก็ตาม คุณจะเห็นว่าเอาชีวิตทั้งชีวิตมาตั้งเป็นคำถามได้หมด และโยงใยกับกรรมวิบากได้หมด ลงตัวเป็นชิ้นเป็นอันได้หมด บางครั้งคำตอบสำหรับคำถามจำเพาะเจาะจงข้อเดียว อาจคลายความสงสัยให้กับคำถามอีกหลายๆข้อรวมกัน เพราะฉะนั้นแทนที่จะตอบทีละข้อซึ่งต้องใช้เวลาารอนาน ผมก็รวบยอดคำตอบหลายๆแง่หลายๆประเด็นมาลงกับคำถามเดียว ตรงนี้จึงอยากบอกว่าถ้าไม่ยังไม่พบคำถามของคุณตั้งเป็นข้อเฉพาะแท้จริงอาจตอบไว้แล้วในคำถามอื่น (ซึ่งผมดัดแปลงตกแต่งเกือบทุกคำถาม เพื่อรวมให้ได้มากข้อขึ้นในคำถามเดียว เพราะฉะนั้นคุณอาจไม่เห็นคำถามเดิมของตัวเองเป๊ะ ๆ)

ถาม – ทำไมคุณดังตฤณรู้เรื่องชาวบ้านมากนัก? เห็นอธิบายได้หลายเรื่องเหลือเกิน

มีอยู่ช่วงหนึ่งของชีวิต รวมประมาณเกือบสองปีที่ผมแทบไม่ทำอะไรเลยนอกจากออกไปพบปะผู้คน รับฟังคำถาม รับผิดชอบต่อปัญหาจิตปาละของชาวโลกยุคขึ้นสหัสวรรษใหม่ รวมทั้งส่งเสริมกันและกันพัฒนาสติรู้จักตัวเองตามจริง ด้วยแนวทางที่พระพุทธเจ้าสอน นับว่าช่วงนั้นเป็นช่วงของการทำความเข้าใจชีวิตจริงของคนหลายๆประเภทที่ร่วมยุคร่วมสมัย กับทั้งได้กลายเป็นเงาสะท้อนให้เข้าใจความเป็นมาของตัวเองดีขึ้นด้วย

ผมได้มุมมองหนึ่ง คือถ้าตั้งความเชื่อไว้ว่าอะไรๆที่เกิดขึ้นกระทบตัวทั้งหลาย ล้วนมีเหตุ ไม่เกิดขึ้นด้วยความบังเอิญลอยๆ ผมจะมีคำตอบให้กับทุกคำถามเมื่ออาศัยหลักกรรมวิบากเป็นเกณฑ์ หากไม่เชื่อเรื่องกรรม ผมจะไม่พบคำอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆได้สมเหตุสมผลขนาดนี้อีกแล้ว เมื่อลองเอาคำอธิบายทั้งโลกมาเป็นคำตอบให้กับสิ่งที่เห็นและกำลังเป็นไป ผมจะพบช่องโหว่และความไม่สมเหตุสมผลอยู่เสมอ ต่อเมื่ออาศัยหลักกรรมวิบากเป็นเกณฑ์ ขอเพียง ‘รู้’ เรื่องคิดในการให้ผลกรรมดี ๆ ทุกอย่างจะเข้าล็อกหมด และในที่สุดผมก็พบว่าตัวเองเป็นผู้เลือกเชื่ออย่างมีเหตุผลเสมอ สอดคล้องกับที่พระพุทธองค์ทรงตรัสเกี่ยวกับกฎกรรมชาติแห่งกรรมวิบากไว้แล้วทุกประการ กฎดังกล่าวก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงเลย และกฎชุดเดียวกันก็จะยังดำรงต่อไปตราบนานเนิ่นนานเบื้องหน้า

เมื่อศึกษาลงลึกไปดี ๆ นะครับ จะพบว่าคุณไม่จำเป็นต้องศรัทธาพุทธศาสนาเสียก่อนจึงสามารถรู้จักเหตุผลทั้งหลายตามจริง เพราะเหตุผลของกรรมวิบากไม่อิงกับหลักความเชื่อของศาสนาใดๆ เพียงลองสังเกตตัวเอง เอาสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเองเป็นตัวตั้ง จนกระทั่งเกิดความเห็นจริงขึ้นต้น เช่นทำดีเป็นสุขใจทันที ทำชั่วมีทุกข์ตามมาในทางใดทางหนึ่ง ตรงนั้นคุณจะเริ่มได้หลักความเชื่อที่ถูกต้อง แม้กลางแคลงกับภาพใหญ่ภาพรวมที่ไม่ได้ตั้งใจ แต่พอค่อยๆละเอียดสังขรณ์แห่งกรรมวิบากไปนานเข้า ที่สุดคุณจะพบตัวเองยืนอยู่ท่ามกลางความจริงอย่างภาคภูมิใจ

ถาม – อยากจะพบตัวคุณดังตฤณ ไม่ทราบจะเจอกันได้ที่ไหน?

ช่วงนี้ขอเป็นนักเขียนไปสักพักหนึ่งก่อนนะครับ ความหมายของนักเขียนคือเขียนอย่างเดียว ไม่ทำงานอื่น ไม่ใช่นักกิจกรรมสังคม ไม่ออกหน้าออกตาเป็นประจำที่ไหน เพราะประมาณกำลังตัวเองได้ดีว่าหากทำอย่างอื่นไปด้วย คุณภาพของงานเขียนจะตกทันที

ความจริงไม่มีเจตนาซ่อนเร้น อยากปิดหน้าปิดตาอะไรมากมาย บางทีผมก็ไปงานเปิดตัวหนังสือ หรือไปงานสัปดาห์หนังสือ หรือให้สัมภาษณ์ในนิตยสารรายสัปดาห์บ้าง ซึ่งอันนี้ก็มักแจ้งให้สมาชิกจดหมายข่าวในเว็บ dungtrin.com ได้ทราบล่วงหน้า

เจตนาในการเขียนหนังสือแนวธรรมะของผมนั้น จริงๆแล้วก็ด้วยความปรารถนาจะนำผู้อ่านไปรู้จักพระพุทธเจ้า ไม่กะให้ใครมารู้จักผม โดยเฉพาะในแง่ของการพบหน้าค่าตา เพราะเมื่อพบกันผมก็คงพูดไม่ได้มากกว่าที่เขียนๆไปแล้ว และการพูดที่ละเอียดที่สุดนั้น ผมเชื่อว่าอาศัยตัวอักษรจะดีกว่าเสียง เนื่องจากเรียบเรียงเป็นโครงสร้างได้สมบูรณ์กว่า มีต้นมีปลายชัดเจนกว่า เจอหน้ากันก็จ๋าๆแหละ บางทีนึกไม่ออกทั้งสองฝ่ายว่าจะพูดอะไรดี สู้คุยกันสบายๆผ่านคอลัมน์อย่างนี้ไม่ได้ครับ

ถาม – ในกรรมพยากรณ์ ตอน ชนะกรรม เห็นมาวันทาเรียกตัวเองว่าโยม และพระก็เรียกเธอว่าโยม จะไม่ผิดความหมายเดิมที่โยมหมายถึงบิดามารดาของพระหรือ?

ครับ! ความจริงคำที่ถูกต้อนั้น ผู้หญิงควรแทนตัวเองว่าดิฉัน ส่วนพระต้องเรียกโยมว่าสีกา ซึ่งย่อสั้นลงมาจากคำว่า ‘อุบาสิกา’ (ตัดคำว่า ‘อุบา’ ออกและเปลี่ยนจาก ‘สีกา’ เป็น ‘สีกา’ ให้เหมาะสมกับความรู้สึกในเสียงพูด จึงจัดว่าความเป็นมาคือภาษาพูด)

แต่ปัจจุบันแม้แต่ความหมายของ ‘สีกา’ ก็เลื่อนไปอีก คือถ้าพูดว่าสีกามาหา จะหมายถึงผู้อยู่ในฐานะคนรักหรือภรรยาเมื่อก่อนบวชพระ พระที่รู้ความหมายถูกต้องก็ยังไม่กล้าเรียกสตรีว่าสีกา เพราะเดี๋ยวคำจะโยงให้คนอื่นคิดมากไป

เท่าที่ผมเห็นใช้กันประจำในวัด พระจะเรียกทุกคนว่าโยม ซึ่งมีมือใหม่เข้าวัดทั้งหลายเห็นท่านเรียกเช่นนั้น ก็เลยเรียกตนเองว่าโยมบ้าง คำว่า ‘โยม’ ในปัจจุบันเลยกลายเป็นสรรพนามแทน ‘ญาติโยม’ ที่เข้าหาพระไปโดยปริยาย โดยไม่มีใครนัดหมายหรือเจตนาจะให้เป็นอย่างนั้นกัน

และการที่พระเรียกฆราวาสว่าโยม กับการที่ฝ่ายฆราวาสเรียกตนเองว่าโยมนี้ ก็ไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้นในยุคของเรา ตามหลักฐานในประวัติศาสตร์ ทั้งพระมหาอุปราช ทั้งพระเจ้ากรุงธนบุรี ต่างก็แทนตนเองว่าโยมเมื่อตรัสกะพระสงฆ์องค์เจ้าในสมัยนั้นเช่นกัน (ข้อมูลนี้จากเพื่อนๆในอินเทอร์เน็ตที่รู้ช่วยบอกมา ต้องขอขอบคุณไว้ด้วยครับ)

สรุปว่าผมใช้ไปตามๆที่ได้ใช้และได้ยินกันทั่วไป ซึ่งถ้าสืบตามรากจริงๆจะว่าผิดก็ได้ แต่ถ้าถือตามการยอมรับโดยหมู่มากจะว่าถูกก็ได้อีก เหมือนคำว่า ‘อโหสิ’ นั่นก็ใช้ในงานเขียนบ่อย ทั้งรู้ว่าความหมายเดิมไม่ได้หมายถึง ‘การยกโทษให้’ หรือ ‘ให้อภัยเลิกแล้วต่อกันไม่จองเวรอีก’

คือตามบัญญัติเดิม อโหสิห์นี้ต้องพูดเต็มๆว่า ‘อโหสิกรรม’ ซึ่งหมายถึงกรรมเล็กให้ผล ไม่มีผลอีก เหมือนพืชที่หมดยางจนเพาะปลูกไม่ขึ้นอีก (หมดแรงส่งของกรรมโดยไม่มีใครปรารถนาได้ว่า จงหมดเมื่อนั้นเมื่อนี้) แต่ทุกวันนี้คนทั้งประเทศเข้าใจว่าอโหสิคือการกล่าวยกโทษให้กัน ผมก็ขออนุโลมใช้ตามนั้น เจตนามุ่งหวังการสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจมากกว่าคิดสนับสนุนให้ใช้คำผิดๆ

ความจริงยังมีคำอีกมากครับที่เป็นปัญหา อย่างแต่ก่อนผมใช้คำว่า ‘ประสบความสำเร็จ’ ซึ่งประสพหมายถึงการเกิดผล สมัยก่อนเขาให้ใช้อย่างนี้ แต่ปัจจุบันไม่มีใครใช้เท่าไรแล้ว และมีท่านที่ใส่ใจกับการใช้ภาษาได้กรุณาติดต่อสอบถามจากทางราชบัณฑิต ก็มีเสียงตอบยืนยันว่าในทางปฏิบัติปัจจุบันจะเขียนเป็น ‘ประสบความสำเร็จ’ กันหมดแล้ว ผมเลยต้องแก้ไขให้ถูกต้องตามกาล

หรืออย่างคำที่มักมีคนทักท้วงบ่อยๆคือคำว่า ‘ล่ำลา’ ซึ่งดั้งเดิมสะกดด้วย ล.ลึง ทั้งสองตัวแต่คนจะใช้เป็น ‘ร่ำลา’ กันมากที่สุด ภายหลังพจนานุกรมใหม่ก็เหมือนจะให้ใช้ได้ทั้งสองคำไป

ว่ากันว่าภาษาเป็นสิ่งมีชีวิต ถูกปรับเปลี่ยนโดยการพูดของคนหมู่มากที่ใช้ภาษาอยู่จริงๆ ถ้าอย่างไรผมจะพยายามเลือกใช้คำที่ไม่ทำให้รู้สึกขัดสยตากับคนหมู่มากที่สุดแล้วกันครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

คำหยาบในหัว /
แก๊งพูดห่มหวล /
อนุโมทนาบุญ

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม - วันก่อนอ่านเจอคำตักันในอินเทอร์เน็ตเห็นแล้วคำตักันติดมาในหัว แกะ
อย่างไรก็ไม่ออก พอตีเป็นจังหวะที่เอื้อให้คำนั้นเข้ามาประทับแน่นในใจด้วยนะค่ะ และ
เดือตร้อนที่สุดก็ตอนมองใครต่อใครหรือแม้แต่ครูบาอาจารย์ในรูปภาพ ก็เหมือนพลอยคิด
ออกสุดเพราะคำนั้นไปด้วย ปกติไม่ใช่คนพูดหยาบคาย อยากทราบวิธีแก้จริง ๆ เป็นทุกข์จน
มีนหัวทุกที แม้สวดมนต์ไหว้พระ ขนาดขอขมาพระรัตนตรัยวันละหลายรอบก็ไม่หายขาด

โลกเรากำลังเต็มไปด้วยเชื้อร้ายครับ ทั้งโรคระบาดทางกายและโรคระบาดทางวิญญาณ
และนับวันวิธีการแพร่เชื้อก็ยิ่งง่ายขึ้นทุกที

อินเทอร์เน็ตจัดเป็นแหล่งแพร่เชื้อร้ายทางวิญญาณชั้นดี ขอเพียงได้สัมผัสได้มุมเหมาะ ก็
เหมือนจะมีเชื้อระบาดเข้ามาสู่ใจเรารวดเร็วในพริบตา แต่กว่าจะบำบัดรักษาหายได้ก็อาจต้องใช้
เวลายืดเยื้อยาวนานนัก แถมก่อนเชื่อมต่อเข้าสู่มิติโกลาหลบนอินเทอร์เน็ต ไม่มีป้ายบอกเตือนเสีย
ด้วยว่าให้ 'ระวังเชื้อร้าย!!'

กรณีนี้ทางที่จะแก้กัน ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจว่าที่คำหยาบไม่หายไปจากหัวเรา
รวมทั้งที่มันมาปรากฏบ่อย ๆ ไม่ใช่เพราะจิตใจฝักใฝ่ถ้อยคำอันเป็นของต่ำ แต่เพราะความ
ทรมาณใจกลัวบาปเล่ห์งานต่างหาก สรุปคือความกังวลตัวเดี๋ยวนั้นเองครับเป็นเหตุ ความกังวล
นั้นแหละอาหารชั้นดีที่เลี้ยงดูคำพูดหยาบๆไว้ไม่ให้หายไปจากหัวเรา เพราะฉะนั้นถ้ากำจัดความ
กังวลได้ ทำใจไม่ให้อึดอัดเสียได้ ในที่สุดมันก็จะล่องหนหายตัวอย่างเด็ดขาดไปเอง จะนาน
ช้าแค่ไหนก็ช่างเถอะ

ผมมีอุบายวิธีแก้ให้สองข้อ

๑) คุณต้องบอกตัวเองว่านี่ไม่ใช่ความจริงดั่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของเรา เมื่อไม่ได้ตั้งใจ ไม่ได้
เจตนา ก็เท่ากับขาดประธานในการก่อบาป เพราะพระพุทธเจ้าตรัสว่าเจตนาคือกรรม กรรมคือ
เจตนา เมื่อไม่ได้เริ่มต้นที่เจตนา แม้เป็นกรรมก็มีกำลังอ่อน และจะไม่ก่อให้เกิดการติดนิสัยในทาง
ชั่วร้ายกับเราแต่อย่างใด ขอให้สบายใจได้

๒) คราวหลังคิดทีก็ไหว้ที แล้วนึกเงิบๆ หรือเปล่งวาจาออกเสียงชัดถ้อยชัดคำยิ่งดี ว่า ใจ
จริงของเราคือไหว้อย่างนี้ ไม่ได้ยึดติดตามเสียงคำในหัวเลย แต่ละครึ่งคุณก็จะรู้สึกแน่ใจ มั่นใจใน
ตัวเองว่าเป็นฝ่ายดี ไม่ใช่ฝ่ายร้าย เมื่อนั้นก็จะสบายใจยิ่งขึ้น พอสบายใจร้อยครั้ง พันครั้ง ในที่สุดก็
จะค่อยๆลบความกังวลไปเอง พอความกังวลหายไปอย่างเด็ดขาด ในที่สุดคำหยาบก็จะหายไป
จากหัวด้วย หรือถึงแม้จะมีแวบๆเข้ามาบ้าง ก็จะไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกผิดอีกต่อไปแล้วครับ

ถาม – คนที่ไม่สงบจริง แต่แก้งฟูตให้หนุ่มหวลเหมือนพ่อพระหรือแม่พระนั้น จะมีผลกรรมอย่างไรครับ?

ก็มีจิตเป็นมายา เป็นกรรมอย่างหนึ่งเหมือนนักแสดงครับ แต่นักแสดงเพียงตั้งใจหลอกคนดู ตามกติกา (คือคนดูตกลงเต็มใจให้หลอก) ส่วนพ่อพระแม่พระเก๊านั้น หลอกทั้งคนดู ตลอดจนกระทั่งหลอกทั้งตัวเองเป็นเวลายาวนาน กระทั่งปักใจเชื่อว่าตนเป็นเช่นนั้นจริงๆ โดยไม่รู้เท่าทันว่าที่แท้ยังมีระเบิดโทสะซุกซ่อนอยู่มากมายกายกอง พร้อมจะตุ้มตามขึ้นมาเสมอเมื่อเกิดการสั่งสมแรงดันมากพอ

การขัดเกลาให้ตนเป็นผู้มีความเยือกเย็นอย่างแท้จริง กับการเสแสร้งแก้งทำเป็นผู้เยือกเย็นนั้น ผลจะต่างกันลิบลับ เมตตาจะทำให้เราเจตนาพูดหนุ่มหวลเพื่ออนุเคราะห์คนฟังให้สบายใจ แต่มายาจะทำให้เราเจตนาพูดหนุ่มหวลเพื่อลวงให้คนอื่นนิยม ของพวกนี้ผัดกันนิดเดียว และบางทีก็ไม่ใช่รู้ตัวกันง่ายๆ นะครับ หากหลอกตัวเองจนแม้ตัวเองนี่ก็ยังไม่คิดว่าดีจริงแล้ว ก็ยากมากที่จะชี้ว่าตรงไหนเรียกมายา ตรงไหนเรียกใจจริง

หลังจากหลอกตัวเองว่าตนเป็นพ่อพระแม่พระเสียงนุ่มไประยะหนึ่ง ผลกรรมที่เห็นได้ชัดทันตา คือจะมีจิตที่เคลิบเคลิ้ม หลงตัวว่าดีแล้ว ทั้งที่ใจในส่วนลึกก็รู้ว่ายังไม่ดีจริง ยังเต็มไปด้วยโทสะ จึงเกิดความขัดแย้ง บางทีปฏิเสธตนเองจนเหนื่อย คิดบอกว่าไม่คิด พูดบอกว่าไม่พูด ทำบอกว่าไม่ทำ ขอให้เป็นเรื่องร้ายๆเถอะ ฉันต้องไม่มีแน่ๆ ทำไปทำมาเลยเกลียดตัวเอง มีความกระสับกระส่าย มีความไม่พอใจเป็นอาฉิม

เท่าที่ผมเห็น บางคนดูภายนอกสงบลึกซึ้งอยู่ทั้งวัน แต่พอได้ฤกษ์เหมาะ พูดจากันอยู่ดี ๆ ก็ออกอาการหงุดหงิดโดยไม่มีสาเหตุ หรือเรื่องไม่มีก็สร้างเรื่องเพื่อแสดงความโกรธ หรือแสดงวาจาเชือดเฉือนคนอื่นเพื่อให้ตัวเองดูดีกว่าใคร ๆ

โทษของการเป็นผู้มีมายานั้น ต่อให้แนบเนียนสมจริงปานใด หรือกระทั่งทำประโยชน์ให้ใครต่อใครมากมายเพียงไหน ในที่สุดจะย้อนกลับมาเล่นงานเจ้าตัว คือกระทำจิตให้บิดเบี้ยว ไม่อาจเห็นอะไรแจ่มแจ้งตามจริงตลอดสาย การต้องประคับประคองให้ตนเองอยู่ในระดับที่สูงส่งนั้น นับว่าต้องใช้แรงมาก ต้องเหนื่อยมาก ต้องสะสมแรงกดดันมาก ยิ่งหลอกสายตาคนไว้มากเท่าไร ยาวนานเพียงใด ความเก็บกดก็จะทวีแรงอัดไว้มากขึ้นเท่านั้น

เมื่อใดคุยเป็นส่วนตัวกับคนสนิทหรือผู้น้อยแบบที่ไม่ต้องระวังตัว จึงออกอาการชัดเป็นพิเศษ พูดง่ายๆนิยมฟังโทษผู้อื่น จ้องจะหาทางระบายความเครียดเอากับคนไม่มีทางสู้ หรือคนไม่มีทางไปป่าวร้องให้ตนเองเสียหาย

อีกประการหนึ่ง สำหรับพ่อพระแม่พระปลอมๆนั้น ในอนาคตเมื่อมีโอกาสเกิดใหม่เป็นมนุษย์อีก หน้าตาจะออกแนวไม่ใสซื่อ ดูไม่จริงใจ ถึงแม้ศีลจะบั่นให้รูปร่างหน้าตาดูดีอยู่บ้าง ก็จะสวยหล่อแบบเบี้ยวๆ ขาดๆเกินๆ ดูสวยไม่เสร็จ หล่อไม่เสร็จ เลียนๆเอียนๆอย่างที่คุณเห็นอธิบายไม่ถูก นี่ก็เพราะตอนก่ออวจิกรรมดี ๆนั้นไม่ตีจริงใจ มีอาการขาด ๆเกิน ๆนั่นเอง

อย่างนี้มีแปลว่าควรพูดจาโผงผางขวานผ่าซากแบบไม่แคร์ใครกระนั้นหรือ?

ไม่ใช่อย่างนั้นครับ เพื่อความสุขความเย็นใจในปัจจุบัน และเพื่อมีหน้าตาผิวพรรณงามในอนาคต ทุกคนควรฝึกตนให้นุ่มนวลเป็นกันทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม ที่ก้าวแรกควรเป็นเจตนาใช้คำที่ไม่ระคายโสต อย่าเพิ่งพยายามดัดทำที่หรือตกแต่งน้ำเสียงให้ละมุนละไมเกินเหตุ พูดแบบเป็นตัวของตัวเอง พูดแบบไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใส่หน้ากากไปซื้อใจคนอื่น พูดแบบไม่ต้องเหนื่อยสร้างภาพที่ไม่มีอยู่ในตน คุณจะพบว่าเพียงด้วยใจที่คิดงัดวันถ้อยคำอันระคายโสตนั้น จะสวนทางกับตัวตนด้านร้าย ยิ่งพูดจะยิ่งลิดรอนอำนาจของโทสะลงเอง ยิ่งฝึกหัดเลือกใช้คำดี ๆมากขึ้นเพียงใด ใจคุณก็จะยิ่งนุ่มนวลอย่างเป็นธรรมชาติมากขึ้นเท่านั้น

เช่นแทนที่จะพูดลุ่มๆด้วยอำนาจความเคยชินว่า ‘เฮ้ย! ทำไมช่วยอย่างนี้วะ?’ ก็อาจลดลงมาเป็น ‘นี่! ช่วยระวังหน่อยเถอะ’ อาการทางใจของทั้งคนพูดและคนฟังจะแตกต่างกันลิบลับ ยิ่งถ้าลดลงมาอีกเป็น ‘คุณครับ/คุณคะ ช่วยระวังนิดหนึ่งเถอะนะ’ ผลก็จะยิ่งต่างไปอีก แม้ไม่ตัดเสียงหรือแต่งสีหน้าให้ดูดี ไฟโทสะที่เกิดแล้วในใจคุณก็จะลดลง ไฟโทสะที่ยังไม่เกิดในใจคนอื่นก็จะไม่เกิด

ใจที่เยือกเย็นลงอย่างเป็นธรรมชาตินั้น จะปรุงแต่งให้กิริยาของคุณนุ่มนวลลงอย่างเป็นธรรมชาติไปด้วย คุณจะรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ไม่เหน็ดเหนื่อยกับกิริยาวาจาที่นุ่มนวลเลย ตรงข้าม จะยิ่งพึงใจในรูปแบบชีวิตใหม่ ไม่ฝืดฝืน ไม่ต้องออกแรงบังคับตัวเองแต่อย่างใด ถึงเดิมที่เคยสะใจกับการเป็นผู้ร้ายทางวาจา ต่อมาจึงได้ข้อเปรียบเทียบว่าการเป็นพระเอกนางเอกทางการเลือกใช้นั้น หยาบประณีตแตกต่างห่างชั้นกันเพียงใด

ใครบอกว่าฝึกเมตตาไม่เป็น เจริญเมตตาไม่ได้ผลเสียที ลองนับหนึ่งด้วยการใช้วิธีควบคุมการพูดจาในชีวิตประจำวันนี้แหละครับ คุณจะรู้ชัดอยู่ข้างใน ว่านุ่มนวลแบบเมตตาจริงกับนุ่มนวลแบบแอบแฝงนั้น แตกต่างกันอย่างไร นำพึงใจว่ากันขนาดไหน และถ้าหากต้องเกิดใหม่เป็นมนุษย์ คุณจะสวยหล่อน่าชม ไม่ขาดไม่เกิน เรียกว่างดงามชวนชมอย่างเป็นธรรมชาติ มองดูไม่รู้เบื่อเลยที่เดียว

ถาม – บางทีพอได้ยินว่าแค่อินดี หรืออนุโมทนากับบุญของคนอื่น ก็เป็นผู้มีส่วนของบุญแล้ว อย่างนี้อดสงสัยไม่ได้ว่าทำไมมันง่ายนัก

ต้องเปรียบเทียบกับฝ่ายตรงข้ามแล้วจะเข้าใจครับ คือมีอยู่มาก ที่เห็นคนอื่นทำบุญแล้วเกิดความหมั่นไส้ หรือเกิดความขบขัน เห็นเป็นเรื่องงมงาย เสียแรง เสียเวลา เสียทรัพย์เปล่า อย่างนี้นอกจากไม่มีจิตอนุโมทนา ยังมีความคิด คำพูด หรือการกระทำในเชิงเบียดเบียนตามมา เช่นอย่างเบาสุดคือคิดค่อนข้างไปต่าง ๆ นานา อย่างกลางคือพูดกระทบกระเทียบเหน็บแนมบั่นทอนกำลังใจคนทำบุญ อย่างหนักสุดคือเข้ากระทำการกีดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวไว้ไม่ให้ผู้อื่นทำบุญสำเร็จ

คงมองง่ายขึ้นแล้วนะครับ คนเราอยู่ที่ไม่ว่าดีก็ทำบาปได้สารพัด แต่จะต้องอาศัยความเข้าใจ หรืออาศัยทุนเดิมเป็นกุศลจิตที่หนักแน่นพอ จึงสามารถยินดีตามในกระแสบุญของคนอื่นได้ไหว พุดง่าย ๆ ถ้าทุนเก่าไม่พอก็ต่อบุญใหม่ไม่ได้ ชาตินี้คุณต้องเป็นผู้ทำบุญมาพอสมควรจนเข้าใจได้ว่าบุญนำอินดีอย่างไร จึงจะสามารถถล่อยตามกระแสความสว่างอบอุ่นของกุศลจิตผู้อื่นได้ไหว

หากไม่เชื่อเรื่องอานิสงส์อันล้นลับของการอนุโมทนาบุญ ก็ขอให้เชื่อสิ่งที่เห็นประจักษ์ชัดง่ายสุด นั่นคือทันทีที่อนุโมทนา คุณจะเกิดความเบาโล่งสบายหัวอก เหมือนจิตสว่างขึ้น อบอุ่นขึ้น และโน้มโน้มไปสู่การคิดอ่านทำบุญทำกุศลด้วยกาย วาจา ใจด้วยตนเองบ้าง

แต่ถ้าอนุโมทนาแบบแห้ง ๆ อนุโมทนาไปสงสัยไป อย่างนี้คุณจะไม่เห็นผลทันที แล้วก็อาจถึงขั้นทำกุศลไม่ครบองค์ คือใจขาดโสมนัส ขาดความหนักแน่น ขาดความสว่างเป็นกุศลจิตเต็มดวงครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

ดนตรีกับกรรม /
เริ่มต้นแก้ปัญหาคีวิต

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม – ความชื่นชอบดนตรีประเภทหนึ่ง ๆ เป็นวิบากจากกรรมเก่าหรือเปล่าครับ?

การเลือกฟังดนตรีก็คล้ายกับการเลือกคบคน เราต้องมีพื้นฐานอยู่ประมาณหนึ่ง จึงเลือกคบคนที่ใกล้เคียงกับพื้นฐานนั้นๆ

นอกจากการเปรียบเทียบเชิงอุปมาอุปไมยข้างต้นแล้ว รสนิยมทางดนตรีอาจเป็นตัวกำหนดเลยก็ได้ว่าคนสองคนจะคบกันไหวไหม เป็นเพื่อนสนิทหรือเป็นสามีภรรยากันได้ตลอดรอดฝั่งหรือเปล่า เพราะหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้บางคู่อุปมาอุปไมยไม่ได้ก็คือเรื่องฟังดนตรีนี่เอง ถ้ารสนิยมในการฟังขัดแย้งกันสุดโต่ง เช่นภรรยาชอบเป็นๆเอื่อยๆอย่างไทยเดิม แต่สามีชอบร้อนๆกระทุ้งกระแทกอย่างเฮฟวีเมทัล อย่างนี้อยู่รวมบ้านกันก็เสร็จครับ ต่างฝ่ายต่างต้องแยกไปมีห้องส่วนตัว เครื่องเสียงคนละชุดเป็นแน่

ขอให้พิจารณาว่าดนตรีเป็นคลื่นกระทบจิตชนิดหนึ่ง กระทบแล้วจิตเกิดปฏิกิริยาอย่างไร ระหว่างยอมรับกับปฏิเสธ ตัวรับกับตัวปฏิเสธดนตรีประเภทหนึ่งๆค่อนข้างสะท้อนลักษณะจิตได้ว่าเป็นชนิดใด

การที่จิตลักษณะหนึ่งๆจะเข้ากันได้หรือไม่ได้กับดนตรีแบบไหน มีเหตุปัจจัยมากมาย ถ้าให้ละเอียดจริงๆต้องชั่งตวงกันยาว แต่โดยทั่วไปพอแบ่งเกณฑ์ได้คร่าวๆคือ

๑) จิตอยู่ในช่วงที่หนักไปทางราคะ จะชอบเพลงที่ยั่วยวนให้หลงเคลิ้ม หยาดเยิ้ม สนุกเร้าใจ หรือพาฝันชนิดฟังแล้วเข้าไปอยู่ในอีกมิติหนึ่งที่ลึกลับ เพราะเหมือนราคะได้อาหารรสโอชะไปเลี้ยงให้อิ่มหน้า

๒) จิตอยู่ในช่วงที่หนักไปทางโทสะ จะชอบเพลงที่กระทุ้งกระแทก ดุดัน สะใจ หรือออกแนวมืดคลุ้มแบบเต็มไปด้วยการแข่งประสานงานของเครื่องดนตรีหลายๆ เพราะเหมือนโทสะได้อาหารเชื้อไฟมาเติมให้ไฟยังคงลุกโชติช่วงไม่ดับหาย

๓) จิตอยู่ในช่วงที่เบาจากราคะและโทสะ จะไม่ชอบ ‘เข้าหา’ เพลงแนวใดๆเลย คือดูเหมือนเพลงทุกแนวรอบกวนจิตได้หมด (แต่ตราบดีเชื่อของราคะและโทสะยังไม่สิ้น เมื่อได้ยินบางเพลงในบางจังหวะเหมาะ ก็อาจเชื่อมต่อกันติดอยู่ดี)

เพราะฉะนั้น ถ้าโยงเอาดนตรีไปเกี่ยวข้องกับกรรมวิบาก ก็ต้องกล่าวว่าวิธีคิด วิธีพูด และวิธีทำของแต่ละคนปรุงแต่งจิตให้หนักไปทางไหน ก็จะพาไปติดใจกับดนตรีที่เหมาะสมทางนั้น

เราจะเห็นวิธีคิด วิธีจินตนาการ วิธีเพื่อฝัน ว่าเป็น ‘กรรมทางใจ’ ได้อย่างชัดเจนก็ผ่านดนตรีนี่เอง ถ้าคุณมีจินตนาการแบบเหนือจริง ชอบมองไกลไปเกินขอบฟ้า ดนตรีที่หวานพาฝันจะถูกใจ

ทันที แต่ถ้ากำลังอยู่ในอารมณ์อยากบอกรักใคร่ซื่อๆ ดนตรีแนวลูกทุ่งที่ใช้คำกับทำนองโดนใจจริงๆ อาจเข้าหูคุณมากกว่าอย่างอื่น

คนที่มีความซื่อต้องคิดอ่านสร้างสรรค์ ต้องมองอะไรนอกกรอบหรือฉีกแนวชาวบ้านอยู่เรื่อยๆ นั้น อาจชอบฟังหลายแนว เพราะจิตที่ติดอะไรหลายๆหลายๆเป็นประจำมักเข้าถึงอารมณ์ได้วิจิตรพิสดาร ไม่ชอบความซ้ำซากจำเจ ขณะเดียวกันก็ไม่ใช้ผิวเผินเพียงฟังผ่านๆ แต่จะฟังลึกลงไป เนื้อหาของแต่ละแนวอย่างเข้าใจหรือเข้าถึง

ความประทับใจครั้งแรกก็เป็นใบเบิกทางสำคัญ แต่ละคนจะมีบางเพลงที่เข้ามาโดนใจในบรรยากาศอันเป็นจังหวะเหมาะพอดี ซึ่งเมื่อติดใจเข้าเพลงหนึ่ง ก็ส่งผลให้อยากติดตามเพลงอื่นๆ ในแนวเดียวกันอีก อย่างน้อยก็ของศิลปินคนนั้นๆ

ความเข้าใจองค์ประกอบทางดนตรีก็นับว่ามีส่วนสำคัญเช่นกัน เช่นบางคนมีญาติที่บ้านชอบเพลงคลาสสิก ค่อยๆซึมซับผ่านคำอธิบายว่ามีเครื่องดนตรีที่แบบ ถูกชี้ให้สังเกตลักษณะประสานกันระหว่างเครื่องดนตรีกับลีลาเพลง หูก็เริ่มเปิดกว้างขึ้น ใจสัมผัสความสวยงามในเพลงมากขึ้น ในที่สุดก็เกิดความติดใจ ทั้งที่ตั้งเดิมเพลงคลาสสิกไม่เข้ากันกับลักษณะจิตของตนนัก

ความแปรปรวนทางอารมณ์ก็มีผลกระทบต่อทางเลือกฟังเช่นกัน บางคนรู้สึกว่าในอารมณ์หนึ่งต้องหาอะไรมากระแทกหูให้หนักๆ แต่อีกอารมณ์หนึ่งอยากหาเสียงแผ่วๆมาไล่ไล่อัดให้พอเพลิน ความหลากหลายจึงเกิดขึ้น และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ปรับเปลี่ยนฉับพลันเหมือนฟ้าแลบเสียดด้วย ไม่ต่างจากวิธีพูดและวิธีทำที่อาจกลับไปกลับมา เดี่ยวดีเดี่ยวร้าย เป็นที่ยอมรับได้ยาก

ความไม่พอใจในบุคลิกภาพของตัวเอง หรือความอยากฉีกภาพลักษณ์ของตัวเองให้คนอื่นประหลาดใจ ก็เป็นไปได้ที่จะกำหนดแนวทางการฟังดนตรี อย่างเช่นบางคนนุ่มนวล เรียบร้อย แต่เพื่อนๆสงสัยเอ๊ะทำไมดันไปชอบเฮฟวีเมทัล หรือบางคนเจ้าโทสะโมโหร้ายเป็นที่สุด แต่คนในบ้านเห็นเอาแต่ซื้อเพลงคลาสสิกมาฟังประจำ พวกนี้อาจชอบที่จะทำตัวเป็นคนเดาใจยาก (แต่ก็ไม่เสมอไปนะครับ บางทีมีเหตุอื่นทำให้ชอบแนวเพลงขัดแย้งกับบุคลิกของตัวเองได้โดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ภายนอกของตนเองแต่อย่างใด)

สรุปคืออาการทางใจ หรือมโนกรรมของแต่ละคนนี่เอง เป็นกุญแจไขประตูดนตรี และก็ไม่ใช่ว่าจะมีกุญแจกันคนละดอกเดี่ยวถาวร เมื่อใครรูปวิธีคิดของคุณเปลี่ยน รูปแบบดนตรีของคุณก็จะแตกต่างกันไปด้วย

ในทางกลับกันครับ เป็นไปได้ที่ดนตรีจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงตัวตนของคนฟัง เช่นเดิมที่เป็นคนรักสงบ แต่พอมาฟังดนตรีบางแนวแล้วร้อนรุ่มกุ่มใจ กลายเป็นพวกเดียวกับคน

หัวไม่ไปเลย อย่างเช่นที่เห็นตัวอย่างได้ชัดก็คือมีการใช้เพลงปลุกกระตมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งในการล้างสมองวัยรุ่นให้เกิดพฤติกรรมทำลายล้าง

ปัจจุบันรูปแบบดนตรีประกอบคำร้องจะเป็นที่นิยมสูงสุด คำร้องที่ลอยมากระทบหูพร้อมทำนองดนตรีที่โดนใจนั้น บางครั้งอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมคล้ายตามได้โดยตรง เพราะเสียงใตติดหูมาก เสียงนั้นอาจกลายเป็น ‘คำสั่ง’ ขึ้นมาในหัวได้เป็นช่วง ๆ

อย่างเช่นบางเพลงเป็นการคร่ำครวญของผู้หญิงที่ถูกหักอก ยังมีความเสียใจอาลัยอาวรณ์ในชายหนุ่มอยู่มาก ขนาดที่ฆ่าให้ตายก็ไม่ค่อยจะอยากยินยอมห่างหายไปไหน เมื่อประกอบกับทำนองอ้อยอ้งบาดใจด้วยแล้ว ก็เลยผูกจิตผูกใจคนฟังให้เกิดจินตนาการยึดติดกับผู้ชายเหนียวแน่นขึ้นกว่าเดิม ขนาดที่คิดว่าความตายอาจเป็นการเรียกร้องความเห็นใจได้ดีพอ

ตรงข้าม บางคนอาจกำลังหดหู่ หมดเรี่ยวแรงต่อสู้อยู่ วันๆเอาแต่นั่งเหม่อลอยเหมือนนักมวยที่ไม่อยากลุกจากมุม พอเพื่อนส่งซีดีเพลงเสริมกำลังใจดี ๆ มาให้ฟัง ก็อาจตาสว่าง กลับลุกขึ้นใหม่เหมือนนักมวยเจอยาโด๊ปได้ และอาจเกิดความคิดว่าศพเท่านั้นที่มืองอเท้าเล็กสู้ ถ้ามียังดักข้าวกินได้ก็แปลว่ายังสู้ได้อยู่

นี่แหละครับ ปัจจุบันเพลงเพราะ ๆ และคำร้องโดน ๆ นั้น มีบทบาทกับชีวิตคนในวงกว้างได้มากถึงมากที่สุด คนแต่งเพลงนับเป็นพวกที่ผูกติดอยู่กับกรรมชาวจรรมดำได้มากกว่าอาชีพทั่วไป เพราะอาจก่อกระแสในทางลบหรือทางบวกได้กว้างไกลไพศาลไม่อาจประมาณถูกผ่านระบบการตลาดที่ทรงอิทธิพลครอบโลก

ด้วยแนวคิดที่ไม่ศรัทธากรรมวิบาก และไม่ตระหนักว่าเพลงหนึ่ง ๆ มีผลลบหรือบวกปานใด คนทำเพลงย่อมสนใจการตลาดมากกว่าอย่างอื่น คือคิดอยู่ในกรอบของความถูกต้องของคนหมู่มาก ขึ้นคิดในกรอบอุดมคติ ชวนคนไปถือศีล ๘ มีหวังโดนเจ้านายทุบอยู่ตรงนั้น

จิตเป็นธรรมชาติที่ซับซ้อน วิจิตรพิสดารที่สุด ในจักรวาล ผมอยากกล่าวว่าที่คนเราต้องฟังดนตรีก็เพราะต้องการขังตัวเอง แห่ตัวเองไว้กับกิเลสซึ่งถูกอภัยของตนนั่นเอง และการเลือกเสฟดนตรีอาจสำคัญอย่างที่ไม่มีความนึกได้ถึง ถ้าตั้งใจฟังแนวไหนแล้วพฤติกรรมแย่ง หรือกระท่ง ก่อให้เกิดอารมณ์อยากฆ่าตัวตายหรืออยากทำร้ายคนอื่น ก็น่าจะห่าง ๆ ออกมาเสีย

ถาม – ผมเป็นคนมีปัญหาซับซ้อนและเข้าใจยาก บางทีก็ไม่ว่าจะเริ่มแก้ที่ตรงไหน
อย่างนี้ควรทำบุญอย่างไร หรือปฏิบัติตนแบบลัด ๆ อย่างไม่ถึงจะมีชีวิตที่เป็นสุขได้เสียที
ครับ?

ปัญหาของคนเรานั้นเหมือนกันหมดครับ ที่คิดว่าตัวเองไม่เหมือนใคร หรือปัญหาหนักหนา
สาหัสเกินใครนั้นลืมไปได้ เพราะปัญหาที่ทุก ๆ คนในโลกมีเหมือนกันหมดคือไม่รู้จะทำอะไรลง
ไปแล้วให้ผลดีร้ายแบบไหน

จุดศูนย์กลางของปัญหาอยู่ที่ตรงนี้จริง ๆ และแก่นของชีวิต แก่นของการมี การเป็นก็อยู่ตรงนี้
ด้วย! ฉะนั้นขอเพียงคุณรู้ว่าคิด พูด ทำอย่างไรแล้วจะเกิดผลแบบไหน ก็จะเป็นการแก้ปัญหา
ที่ต้นตอ หรืออย่างน้อยที่สุดปมปัญหาเฉพาะหน้าก็就会被แก้ได้อย่างถูกต้องที่ละเปลาะ

การทำบุญแบบบริจาคทานอาจไม่ใช่ว่าการแก้ปัญหา และไม่เหมาะกับอารมณ์อยากประชด
ของคนกำลังผิดหวังน้อยใจชะตาตนเอง ทางลัดที่คุณจะเป็นสุขทางใจมากกว่าเดิมคือทำบุญกับ
ใจตัวเอง ให้ใจมีความเข้าถึงเหตุผลของชีวิต ว่าทั้งหลายทั้งปวงย่อมดำเนินไปตามกฎแห่ง
กรรมวิบาก

ขอเพียงคุณตั้งความเชื่อไว้ว่าทุกหน้าที่ของชีวิตมีเหตุผล ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นด้วยความบังเอิญ
คุณจะได้ใส่ใจกับการกระทำเหตุมากขึ้น เพราะเชื่อว่าเมื่อสั่งสมเหตุที่ดีไว้มากพอ ในที่สุดผลจะต้อง
ออกมาดีชัดในวันหนึ่ง อย่างเช่นความเศร้า ความท้อใจนั้น เกิดจากการเอาแต่รับแรงกระทบ
ภายนอกทำเดี๋ยว ถ้าคุณแทรกแซงด้วยแรงกระทำจากภายใน คือความคิด ความเข้าใจ
ในทางสว่าง วันหนึ่งความสว่างจะเปล่งประกายเหนือความมืด

หากเริ่มต้นด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องเสียจุดเดียว ทุกความคิด ทุกคำพูด และทุกการกระทำ
ที่ตามมาของคุณจะอยู่ฝ่ายสว่าง ฝ่ายที่เป็นกุศล และจุดคุณขึ้นจากหล่มปัญหาได้ทุกชนิด

ขอให้เริ่มจากความคิดเดี๋ยวนี้เลยว่าทางลัดนั้นมี แต่จะตัดสินใจเลือกเดินนั้นยาก
หากขาดศรัทธาจะทำความเข้าใจครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

ไม่รู้ว่าเป็นบุญหรือเป็นบาป

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม - ผมเป็นตำรวจ เมื่อ ๖ ปีที่แล้วประสบอุบัติเหตุรถคว่ำ ทำให้กระดูกสันหลังแตกทับเส้นประสาท ไม่มีความรู้สึกตั้งแต่เอวลงไป ต้องนั่งรถเข็นตลอด ช่วงที่ผ่านมามีอาการปวดแสบปวดร้อนโดยตลอด ทั้งหาข้าวหาน้ำให้กิน ตลอดจนกระทั่งทำความสะอาดแผลกดทับที่ก้น แต่เพิ่งเมื่อเร็วๆ นี้เราทะเลาะกันด้วยความระแวงแบบเอาแต่ใจของผม จนเขาหนีไปอยู่กับพี่สาวที่ต่างจังหวัดและบอกว่าจะไม่กลับมาอีก เมื่อคิดถึงความคิดที่เขาดูแลผมมาไม่บกพร่องอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ก็ทำให้ผมอยากฆ่าตัวตายให้รู้แล้วรู้รอด แต่พอนึกถึงเรื่องของคนที่ฆ่าตัวตายในกรรมพยานณ์ ประกอบกับถ้อยคำเตือนสติของพ่อ ก็ยังใจไว้ได้ และใครขอคำแนะนำอันจะทำให้คลายจากความเครียดอยากคิดสั้นนี้ครับ

สถานการณ์บีบคั้นของคุณนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแบบโดนทั้งตัว โดนทั้งใจ นับว่าหนักอึ้งเอาการ เพราะฉะนั้นเหตุผลดี ๆ และคำปลอบทั้งโลกคงเยียวยาไม่ได้หรอกครับ คุณต้องหาหลักให้ใจยึดเกาะ หาความอบอุ่นให้ใจหายหนาว รวมทั้งหาความสว่างให้ใจหายมืด อย่างเช่นที่ทำได้ง่ายที่สุด และไม่ต้องลงทุนลงแรงมาก ก็คือการสวดมนต์ พอนึกถึงแฟนแล้วคิดมากขึ้นมาเมื่อไหร่ ก็ขอให้สวดมนต์เมื่อนั้น

ข้างต้นคือวิธีแก้ เป็นยาแรงด่วนที่ออกฤทธิ์เร็ว ต่อไปนี้เป็นคำอธิบายว่าทำไมผมถึงแนะนำเช่นนั้น

ทุกครั้งที่คุณคิดถึงแฟน จะเป็นทุกครั้งที่คุณเศร้าหมอง ต้องร้องไห้ออกมาไม่หยุด คุณไม่รู้ตัวหรอกว่าขณะนั้นคุณกำลังเค้นเอาพลังความเครียดและความเศร้าส่งออกไปถึงแฟนคุณอย่างต่อเนื่องด้วย

การที่คนเราเคยอยู่ใกล้ชิดกัน เคยดูแลเอาใจใส่กัน เคยอดทนเพื่อกันมา จิตจะผูกกันค่อนข้างแน่นแฟ้น หากคิดถึงกันแรง ๆ อีกฝ่ายจะสามารถสัมผัสรับรู้ถึงแรงคิดถึงนั้น กับทั้งเกิดความรู้สึกได้ด้วยว่าฝ่ายคิดถึงกำลังอยู่ในอารมณ์ใด พุดง่าย ๆ ถ้าคุณเครียด แฟนคุณจะนึกถึงคุณแบบเครียด ๆ เลยพลอยเครียดตามไปด้วย เขาอาจจะรู้สึกผิดที่ตัวเองทิ้งคุณมา แต่อีกทีก็นึกเข็ดขยาดถ้าจะต้องกลับไปหาต้นแหล่งความเครียด แต่นึกถึงคุณเขาก็ไม่เป็นสุขแล้ว ไม่อยากแม้แต่จะมีคุณอยู่ในหัวแล้วด้วยซ้ำ

ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา คนเราเกลียดทุกข์ รักสุขกันทั้งนั้น หากความเป็นคุณคือต้นแหล่งของความเครียด ปล่อยกระแสความระแวงและความเอาแต่ใจออกมาตลอดเวลา ใครเขาจะอยากแม้แต่จะคิดถึง แต่ถ้าเขาสัมผัสได้ว่าคุณมีใจที่สุขสงบ ปล่อยวาง และเต็มไปด้วยความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มุมมองเกี่ยวกับตัวคุณจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง เมื่อคิดถึงคุณแล้วเกิดความเป็นสุข อย่างน้อยเขาก็ต้องมีแง่ใจเยี่ยมหน้ามาหาบ้าง

คราวนี้ถามว่าทำอะไรเขาถึงจะนึกถึงคุณในแง่ดี ก็ต้องอาศัยการกลับลำใหม่ของคุณ นั่นเอง คือเมื่อใดคิดถึงเขา เมื่อนั้นให้สวดมนต์จนปล่อยวาง ใจที่โปร่งสบายของคุณจะแผ่ กระแสเมตตาไปกระทบจิตให้เขารู้สึกดีได้เสมอ

คุณตั้งเวลาไว้ด้วยนะ สัญญากับตัวเองว่าจะไม่คิดถึงเขาด้วยอาการเครียด จะไม่น้อยใจ ไม่ เรียกร้อง ไม่คิดฆ่าตัวตายหนีปัญหา หนีไปเลยหนึ่งเดือน หากคุณคิดถึงเขาด้วยใจที่สงบสุข จากการสวดมนต์ทุกครั้ง อย่างน้อยที่สุดเขาก็ต้องอยากติดต่อกลับมาด้วยความรู้สึกดี ๆ บ้าง

ผมไม่อาจให้สัญญาแทนเขาว่าเขาจะกลับมา แล้วก็ไม่ต้องให้คุณตั้งความหวังไว้เช่นนั้น ด้วย เพราะการฝากความหวังไว้กับคนอื่นคือการสร้างความโน้มเอียงที่จะผิดหวัง แต่การฝาก ความหวังไว้กับใจตัวเองว่าจะเลิกคิดแบบผิดๆนั้น มีความโน้มเอียงที่จะสำเร็จมากกว่าเยอะ **พูด** ง่าย ๆ คือผมแนะนำให้ **คุณ** มีหวังว่าใจตัวเองจะเลิกหวัง แล้วความสุขจะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย

ความทะยานอยากและความคาดหวังนั้น เปรียบเสมือนเชื้อเพลิงให้แก่ไฟทุกข์ เชื้อเพลิงมี มากเท่าไร ไฟก็ลุกโชติช่วงได้นานขึ้นเท่านั้น แต่หากเชื้อเพลิงมีน้อยหรือไม่มีเลย ไฟก็ลุก เดี่ยวเตี้ยหรือไม่ลุกอีกเลย

บทสวดที่ผมแนะนำเสมอคือบทอิติปิโสฯ เพราะเป็นการสรรเสริญคุณของพระพุทธเจ้า พระ ธรรมเจ้า และพระสงฆ์เจ้า โดยธรรมชาตินั้น เมื่อเราสรรเสริญใคร ย่อมได้กระแสพลังของคนนั้นมา เข้าตัว ในที่นี้เราสรรเสริญบุคคลผู้ประเสริฐสุด มีพลังความสุขความอบอุ่นสูงสุด ก็ย่อมได้ส่วนแห่ง พลังนั้นมาโดยไม่ต้องออกแรงมาก

ผมเคยลงบทเต็มไว้แล้วในตอนก่อนๆ คราวนี้ขอลงเพียงสั้นๆเผื่อคุณไม่มีติดมือ เอาเฉพาะ บทสรรเสริญพระพุทธคุณอย่างเดียวก่อนก็ได้ สวดไปเรื่อยๆจนกว่าจะรู้สึกถึงความอบอุ่นในใจ โดยเฉพาะตอนกำลังคิดถึงเขา คุณจะเห็นผลอัศจรรย์สูงสุดก็คือใจที่เลิกเศร้าของตัวเองครับ

อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโร วิชชาจะระณะ สัมปันโน สุคะโต โลกะวิภู
อนุตตะโร ปุริสะธัมมะสาระถิ สัตถาเทวมนุสสานัง พุทฺโธภะคะวาติ

(แม้เพราะอย่างนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เป็นพระอรหันต์ผู้บริสุทธ์เป็นผู้ควรแนะนำสั่งสอน ผู้อื่น ควรได้รับความเคารพบูชา เป็นผู้ตรัสรู้ชอบเอง เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและความประพฤติ เป็นผู้เสด็จไปดีแล้ว เป็นผู้รู้แจ้งโลก เป็นสารถีฝึกบุรุษที่ฝึกได้ ไม่มีใครยิ่งไปกว่า เป็นศาสดาของ เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้ตื่นและเบิกบานแล้ว เป็นผู้จำแนกแจกธรรม)

ถาม – บางทีไม่แน่ใจว่าทำอะไรลงไปด้วยเจตนาแบบไหน เพราะแต่ละครั้งมีหลายเหตุผล เลยไม่รู้ว่าเป็นกุศลหรืออกุศลกันแน่ อย่างเช่นลาออกจากงานเพราะไม่อยากอยู่ทะเลาะกับใครให้เป็นเวรต่อกันอีก รู้สึกเป็นฝ่ายเสียสละ หลีกทางให้เขาเจริญ ๑ตามทาง แต่ก็เสียใจเพราะรู้ว่าเขาหลายคนต้องทำงานกันหนักขึ้น อยากให้พวกเขาคิดถึงเรา และเห็นค่าของเราเสียที อย่างนี้ควรเอาอะไรเป็นมาตรฐานวัดบุญบาปจากการลาออก?

กรรมเป็นเรื่องละเอียดครับ จิตคนส่วนใหญ่ซัดส่ายไปมา คิดโน่นคิดนี่ เต็มใจเดียวร้าย ชั่วเวลาเพียงนาทีเดียวอาจเกิดกุศลจิตกับอกุศลจิตสลับกันได้หลายครั้ง นี่เป็นธรรมชาติของผู้ยังนั่งด้วยโลภะ โทสะ โมหะ

กรณีออกจากงาน หากนึกเป็นภาพนิมิตภาพเดียว คุณอาจจำได้สนิทตอนกำลังยื่นแขนส่งแบบฟอร์มขอลาออก หรือเห็นตนเองกำลังเดินจากออฟฟิศครั้งสุดท้ายด้วยความรู้สึกว่าถอนตัวจากที่นั่นแล้วอย่างถาวร จะไม่มีการหวนคืนกลับไปอีก

นี่แหละครับ เวลาเราตัดสินใจทำอะไรลงไป จะมี ‘ขณะแห่งความรู้สึก’ ที่แจ่มชัด บันทึกไว้ในความทรงจำ และอาจย้อนกลับมาปรากฏเป็นภาพนิมิตหนึ่งเดียวได้ โดยที่นิมิตนั้นแทนชั่วขณะแห่งการก่อกรรมที่ชัดเจนที่สุด ทำให้แน่ใจว่าเหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นจริง โดยคุณจงใจอย่างใดอย่างหนึ่งจริงๆ

หากนึกถึงนิมิตการลาออก แล้วเกิดความรู้สึกว่าภาพนิมิตมืดมัวหม่นหมอง ก็ให้สันนิษฐานว่าการลาออกครั้งนั้นเป็นอกุศล หรือเอนเอียงไปทางอกุศล เมื่อยอมรับได้ตามจริงว่าการลาออกเป็นอกุศล ก็อาศัยความมืดมัวแห่งนิมิตนั้น สืบย้อนกลับไปหาต้นตอเจตนา ว่าคุณลาออกด้วยความจงใจในทางร้ายกับใครบ้าง

แต่หากนึกถึงนิมิตการลาออก แล้วเกิดความรู้สึกว่าภาพนิมิตสดใสสว่างแจ้ง ก็ให้สันนิษฐานว่าการลาออกครั้งนั้นเป็นกุศล หรือเอนเอียงไปทางกุศล เมื่อรู้สึกตามจริงดังนั้นโดยไม่หลอกตัวเอง ก็อาศัยความสว่างแห่งนิมิต สืบย้อนกลับไปหาต้นตอเจตนา ว่าคุณลาออกด้วยความจงใจในทางดีกับใครบ้าง

อย่างเช่นกรณีของคุณนั้น ต้องมีน้ำหนักรายได้ฝ่ายหนึ่งเกินกันอยู่ เป็นไปได้ยากที่จะเท่าๆกันเป๊ะ โดยเฉพาะถ้าหากเป็นการตัดสินใจลาออกแบบปุบปับกะทันหัน เพราะในหน้าที่ที่ตัดสินใจแบบฉุกฉลิว มักมีแรงขับเคลื่อนในทางมืดหรือทางสว่างเป็นตัวนำเสมอ

ผมเชื่อว่าเมื่อนึกถึงนิมิตของการลาออก มโนทวารของหลายคนจะปรากฏนิมิตมืดๆมัวๆไม่ค่อยกระจ่างนัก ทั้งนี้ก็เพราะมูลเหตุการลาออกจากงานของคนจำนวนมากมาจากโทสะ ขอให้จดจำไว้ประการหนึ่ง คือจิตจะเป็นไปในทางอกุศลเสมอ หากจิตกำลังเจืออยู่ด้วยโลภะหรือโทสะ

แม้ภายหลังจะมาจาระโนเป็นเหตุผลต่างๆได้มากมาย ว่าลาออกเพื่อหลีกเลี่ยงทางให้คนอื่น หรือเพื่อให้ตนเองและคนอื่นไม่ต้องต่อเวรต่อกันให้มากขึ้น แต่เรื่องของเรื่องที่เป็นจุดใหญ่ใจความก็คือ ความไม่สบายอารมณ์ ความไม่พอใจกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน และความไม่ต้องการจะอดทนคลี่คลาย สถานการณ์ให้ดีขึ้นอีกต่อไปแล้วนั้นแหละครับ

ทางที่ดีก่อนลาออกควรทำให้คิดอภัย เลิกแล้วต่อกัน สะสางงานให้เรียบร้อย และไม่ผูกใจ อยู่ว่าใครจะต้องลำบากเมื่อขาดเรา แต่ถ้าคุณลาออกมาแล้ว ที่ทำได้ดีที่สุดคือเลิกแล้วต่อกันทางใจ ซึ่งถ้าเพียงคิดเฉยๆอาจไม่สำเร็จ เพราะใช้กำลังใจน้อยไปหน่อย คุณลองโทร.ไปถามๆว่ามีอะไรพอ ให้ช่วยได้ไหมก่อนมีคนอื่นใหม่มาแทน ตรงนั้นแหละต้องใช้กำลังใจมาก และจะก่อความรู้สึกด้านดีมา ให้ตัวคุณเองเป็นสุข ไม่ต้องรู้สึกผิด และไม่ต้องกังวลอีกต่อไปว่าใจกำลังเป็นบุญหรือเป็นบาปอยู่ใน ปัจจุบันครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

เก่ง /
คำพูดคึกคะนอง

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ตฤณ

ถาม – บอกตามตรงเป็นคนมีปมด้อย รู้สึกตัวว่าไม่ใช่คนเก่งอะไรสักอย่าง แต่จะเป็นคนชื่นชมคนเก่ง โดยเฉพาะที่มีความสามารถรอบด้าน ถ้าหากอยากเป็นคนเก่งกว่าใครๆ และเป็นคนเก่งให้รอบด้าน ไม่เฉพาะทางใดทางหนึ่ง จะต้องทำบุญอย่างไรครับ?

ก่อนอื่นต้องดูว่าความเก่งคืออะไร ความเก่งคือความคล่องแคล่วชำนาญที่จะทำอะไรสักอย่างหนึ่ง ใครเห็นก็รู้สึกที่น่าเลื่อมใส แม้เรื่องยากสำหรับคนอื่นก็ดูเหมือนทำได้ง่ายสบายๆ ไม่เก๋ๆกึ่งๆ แต่โดยทั่วไปเมื่อพูดถึง ‘คนเก่ง’ เรามักจินตนาการถึงผู้เชี่ยวชาญประจำสาขาซึ่งหาตัวจับยาก จึงมักมีคำกำกับตามหลังมาด้วย เช่นเก่งไร้เทียมทาน เก่งกาจผดมมนุษย์มนา เก่งอย่างเหลือเชื่อ เป็นต้น

อันที่จริงความเก่งมีทั้งแบบปกติธรรมดาและเหนือธรรมดา เก่งแบบปกติธรรมดาหมายถึงฝึกหัดมาตามลำดับ แล้วเกิดทักษะความชำนาญ แคล่วคล่องว่องไวขึ้นตามศักยภาพของมนุษย์คนหนึ่ง ส่วนเก่งแบบเหนือธรรมดานั้น จะออกแนวเกินจริง เช่นเริ่มแรกก็แตกฉาน และทักษะความชำนาญก็เหลือล้นจนเหมือนคนอื่นไม่มีทางตามทัน ยากจะเลียนแบบเอกลักษณ์เฉพาะตัวหรือความสามารถสูงส่งเฉพาะทางอย่างใดอย่างหนึ่ง

เอกลักษณ์ที่ยากจะเลียนแบบของนักร้อง นักสู้ นักปกครอง และนักอะไรต่อนักอะไร แสดงให้เห็นว่าแต่ละวงการจะมีศิลปะ มีความฉลาดลึก และมีเส้นทางเฉพาะที่ไม่จำเป็นต้องซ้ำแบบกัน แต่การจะเป็นคนเก่งขึ้นมาในวงการหนึ่งๆไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพราะโดยทั่วไปมนุษย์มีหนึ่งสมองกับสองมือสองเท้า หรือปริมาณอวัยวะเท่าๆกัน ที่จะให้ทำได้เกินหน้ากันนั้นมีทางเดียวคือต้องใช้ ‘ปริมาณของใจ’ อุทิศกับงานมากกว่าคนอื่น

มนุษย์เรารู้จักคำว่า ‘พรสวรรค์’ และ ‘พรแสวง’ กันเป็นอย่างดี พรสวรรค์คือสิ่งที่เหมือนติดตัวมาแต่อ่อนแต่ออก ราวกับมีพลังแห่งความลึกลับบันดาลให้เกิดมาเพื่อเก่งสุดยอดในทางใดทางหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนพรแสวงนั้นคือสิ่งที่ต้องหาวิชาความรู้และความสามารถมาเพิ่มใส่ตัว อันนี้เป็นสิ่งที่เห็นได้และเข้าใจได้ว่าเป็นพลังอันเกิดจากความมุมานะขยันขันแข็งของตัวเอง

นั่นแหละครับ เมื่อพูดถึงพรสวรรค์กับพรแสวง คนเราไม่รู้ตัวหรือกว่าพูดเรื่องกรรมวิบากชาติก่อนและชาตินี้เข้าใจแล้ว

มาเริ่มจากพรสวรรค์กันก่อน ถ้าใครให้ความอนุเคราะห์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ให้เคล็ดลับสูตรเด็ดสำเร็จไวแก่คนจำนวนมากในด้านใด วิบากประการหนึ่งคือชาติถัดมาจะมีความสนใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างยิ่งยวด และพอเรียนรู้ก็เหมือนแตกฉานได้อย่างรวดเร็วเกินหน้าเกินตาคนอื่น ทั้งในแง่ความเข้าใจทะลุปรุโปร่งและในแง่ทักษะความสามารถลงมือกระทำการ พูด

ง่าย ๆ ว่าเอากำลังแรงงานไปให้วิชาแก่ใครไว้ในด้านไหน กำลังแรงงานนั้นก็สะท้อนกลับมาหาตัวเองให้จับวิชานั้น ๆ ทัศนคตินี้โดยง่าย ทั้งแบบเห็นผลทันตาก่อนสิ้นชีวิต และทั้งแบบต้องรอประจักษ์ผลในชีวิตถัด ๆ มา

แต่คนมีพรสวรรค์อาจตกม้าตายกันแต่เนิ่น ๆ เพราะทำอะไรได้ง่าย ๆ ก็อาจเบื่อเร็ว หากขาดความอดสาหะวิริยะให้สม่ำเสมอ ไม่มีจิตใจฝักใฝ่ ไม่ทุ่มเทศิปัญญาเพื่อทะลวงข้อจำกัดต่าง ๆ ให้ทะลุปรุโปร่งจริง ๆ แม้พรสวรรค์ส่งให้เก่งเลิศเลออย่างไรก็ยังไม่เก่งเป็นที่อัศจรรย์ถึงที่สุดของวงการนั้น ๆ

พูดง่าย ๆ ตามหลักอิทธิบาท ๔ คือต้องมีใจรัก (ฉันทะ) ขวนขวายอดสาหะ (วิริยะ) มีใจฝักใฝ่ (จิตตะ) และระดมสติปัญญาพัฒนาให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป (วิมังสา) จะเห็นว่าในอิทธิบาท ๔ มีฉันทะข้อเดียวที่อาจพิจารณาได้ว่าเป็นสิ่งที่ 'ติดตัว' มาจากอดีตชาติ องค์อื่นอีก ๓ ข้อต้องทำเอาในชาติปัจจุบันทั้งสิ้น คุณจะไม่เห็นคนมีบุญที่ไหนเก่งกาจเป็นดาวเด่นประจำวงการขึ้นมาได้ด้วยวิธีหนึ่งทอดหุ่ยอยู่เฉย ๆ ทั้งวันอย่างเด็ดขาด

คราวนี้มาถึงคำถามที่ว่าทำอะไรจะเก่งได้รอบด้าน คำตอบคือ **ต้องทำบุญแบบที่ทำให้สมองและจิตใจเปิดรับศาสตร์ต่าง ๆ แบบไม่จำกัด**

ขอให้สังเกตอย่างนี้ก่อน คือคนปกติถ้าเก่งเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็จะจำกัดกิจกรรมและการให้ความช่วยเหลือที่เกี่ยวกับด้านนั้น ๆ คือเป็นครูเป็นอาจารย์เฉพาะทางไปจนตาย แต่จะมีคนอีกประเภทหนึ่งที่เปิดหูเปิดตา เปิดใจจนกว้างขวาง ชอบช่วยเหลือคนทุกรูปแบบ ชอบถ่ายทอดวิชาความรู้ที่ตนถนัดอย่างไม่จำกัดประเภท อันนี้แหละที่จะให้ผลคือชาติถัดมามีจิตใจเปิดกว้าง กระตือรือร้นและแหลมคมได้ไม่จำกัดแนวทางเช่นกัน

สรุปว่าคนเก่งรอบด้านก็เพราะเคยให้ทานรอบด้านนั่นเอง ในส่วนที่เก่งแบบมีเอกลักษณ์นั้น เหตุก็เพราะเคยช่วยเหลือคนหรือทำบุญกับสมณะโดยไม่เลือกแบบใคร ตั้งต้นริเริ่มด้วยความเต็มใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าทำงานบุญใหญ่ ๆ ด้วยความกระตือรือร้น จะมีส่วนช่วยให้เป็นผู้มีกำลังกาย กำลังใจยิ่งใหญ่ ในกาลต่อมาจะรู้สึกเสมือนตนเองเป็นเครื่องจักรที่มีพลังเหลือเฟือ เดินเครื่องได้นานแทบไม่ต้องหยุดพัก

อย่างไรก็ตามอยากหมายเหตุไว้ข้างท้ายคำตอบสักนิดหนึ่ง ว่าเก่งมาก ๆ นี้ก็มีผลข้างเคียงอันไม่พึงประสงค์เหมือนกันนะครับ ประการแรกคนเก่งมักหลงลำพองในตัวเอง ชมตัวเองในใจเป็นประจำว่าเราเก่ง เราแน่ เราเหนือกว่าใคร ๆ ประการต่อมาคนเก่งเกินมนุษย์ธรรมดา มักเป็นโรคดูถูกคนอื่น เห็นคนอื่นโง่ ความสามารถต่ำ ไม่น่าไว้วางใจ ตัวเองฉลาด ความสามารถสูง น่าไว้วางใจอยู่คนเดียว

อีกประการ ถ้าเป็นคนหลายขอบฟ้าเกินไปนัก ก็มักออกแนวโจรมาก็คบ พบพระก็ไหว ถือตัวว่ารู้ดีหมด เป็นคนหลายโลก จะเข้ากับมนุษย์ประเภทไหนก็ได้ บางทีเห็นเป็นเรื่องโก้ น่าอีกheim ที่สามารถอยู่ในฐานะผู้นำได้ทั้งในหมู่พนักงานและทรชน การคบทั้งพาลและบัณฑิตนั้น มองในแง่ของกรรมวิบากก็เสี่ยงกับการทำบาปใหญ่และบุญแรง ดีชั่วสุดโต่งเคล้ากันไปเรื่อย ผลก็ย่อมสุขที่สุดและทุกข์ที่สุดสลับ ๆ กันไปเรื่อยเช่นกัน

ประการสุดท้าย คนเก่งมักโหมงานหนักโดยไม่ค่อยสนใจว่าร่างกายยังพร้อมจะตอบสนองแค่ไหน ผมเห็นเยี่ยงอย่างมาเยอะจนบอกได้ชัดๆครับ ว่าการโหมงานหนักจนเกินไปไม่ใช่การใช้ชีวิตที่ฉลาด ปัญหาข้างเคียงอาจเกิดขึ้นได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสุขภาพและสัมพันธภาพในครอบครัว

การอยากเป็นคนเก่งนั้นสมควรอยู่ เพราะคนเก่งย่อมใช้ความสามารถในการทำประโยชน์ให้ตนเองและสังคมรอบข้างได้มาก แต่คุณควรอยากเพิ่มขึ้นมาอีกประการหนึ่ง คือเก่งอย่างไรจะเป็นสุข รู้สึกอบอุ่นและปลอดภัยกับความเก่งของตัวเอง ไม่เสียใจในภายหลังทำนอง *‘รู้อย่างนี้อย่าเก่งเสียดีกว่า’*

ไม่ได้ถามแต่ถามให้ ทำอย่างไรจะทั้งเก่งทั้งเฮง ในส่วนของความเก่งได้ตอบไปแล้ว ในส่วนของความเฮงก็จำไม่yakครับ เวลาช่วยเหลือใครขอให้มีโอกาสเคราะห์จริงๆ ปลานปลื้มโสมนัสกับการได้ช่วยคนเป็นหลัก อย่าเอาผลประโยชน์มานำหน้า หรือคาดหวังว่าจะต้องได้รับสิ่งตอบแทนคืนในภายหลัง ถ้าคุณช่วยคนโดยหวังให้เขาพ้นจากขีดจำกัด มีความรุ่งเรืองผิดไปกว่าเคยจากหน้ามือเป็นหลังมือ อันนั้นแหละจะย้อนกลับมาทำให้คุณเฮงจัด นอกจากนั้น ความตั้งใจดเว้นขาดจากการคดโกง เว้นขาดจากการทำให้ใครๆเดือดร้อน ทดแทนผู้มีพระคุณอย่างสม่าเสมอ เหล่านี้ก็เป็นส่วนประกอบของพลังบันดาลโชคลาภและความเจริญรุ่งเรืองเช่นกัน

ถาม – คติพจน์ของพวกขี้เหล้าประเภทท่องกันสนุกปากว่า ‘ศีลข้อหนึ่ง ห้ามฆ่าสัตว์ ถ้ายุงกัดเราต้องตบ’ อย่างนี้ฟังแล้วติดหูจริงๆ พอยุงกัดที่ไรนึกถึงคติพจน์ขำๆแต่มีพลังเหนี่ยวนำให้ทำตามเทือกนี้ทุกที คำถามคืออยากทราบว่าคุณคิดคติพจน์ขึ้นมาจัดว่าก่อกรรมประเภทไหน และจะได้รับผลอย่างไร?

การพูดเล่นๆแต่มีผลทางลบจริงๆนั้น เป็นอะไรที่น่ากลัวกว่าคำพูดหยาบๆหรือคำแข่งๆเสียอีกครับ เพราะอาจมีอำนาจเหนี่ยวนำให้คนหลงเขว อยากประพฤติปฏิบัติตาม เนื่องจากจากหน้าฟังกูเป็นเรื่องเล่น เลยกปล่อยให้หนักว่าบาปบุญเป็นเรื่องเล่นๆ หรือปักใจว่าผล

ของกรรมไม่มี อยากทำอะไรก็ทำแบบไม่ต้องยับยั้งชั่งใจ เราอาจต้องใช้คติธรรมคำสอนดีๆ ที่ถูก ที่ตรงนับสิบ จึงจะชนะหนึ่งคำคมคมเด็ดประเภทส่งเสริมความหลงผิดได้ นี่คงเป็นอีกตัวอย่างว่า บาบทำง่าย บุญทำยาก คนได้ดีจึงมีน้อยใครครับ บางทีนึกว่าบาบนิดบาบหน่อย แท้จริงอาจเป็นอะไร ที่ใหญ่หลวงเกินใครจะคาด

เจตนาตั้งต้นของคนคิดคำสั่งเสริมมีจกาทิฎฐินี้มักเป็นความอยากตลกคะนอง หรือบางทีก็ เกิดจากความน้อยเนื้อต่ำใจ เช่น ‘ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป’ พอหลายคนฟังแล้วอดคล้อย ตามไม่ได้ เพราะเหมือนเป็นความจริงที่ยากจะปฏิเสธ มันยากกว่ากันมากที่จะหาคำคมคมเด็ดใน ทางตรงข้าม เหนี่ยวนำให้ยอมลงใจศรัทธาว่าวิบากกรรมแอบเข้าแถวรอให้ผลกันอย่างมีเหตุผล มี ระบบระเบียบ トラบใดแรงส่งให้เกิดวิบากปัจจุบันยังไม่หมด トラบนั้นคนชั่วก็ยังคงจะเสวยบุญเก่า เสมือนทำชั่วแล้วได้ดี

การมเด็ดประเภทที่ก่อให้เกิดความเห็นผิดเป็นชอบ เห็นชอบเป็นผิดนั้น ถ้าตั้งต้นด้วย เจตนาว่าอยากให้เป็นที่ยึดจำ แล้วบังเกิดผลเป็นความจดจำ นำไปพูดกันติดปากทั่วทุกสารทิศจริง ๆ จะมีโทษแรงมาก อย่าให้บอกเลยว่านักหนาสาหัสขนาดไหน เอาเป็นว่าเขาทำกรรมทางวาจาที่จะ เสวยผลเผ็ดร้อนไม่มีอะไรเกิน และหากได้เกิดใหม่เป็นมนุษย์ เขาจะมีปัญหาเกี่ยวกับปากไม่มีที่ สิ้นสุด นับจากความหมิ่น ความมีรูปปากนำเกลียดไม่ชวนทัศนคติ ตลอดไปจนกระทั่งการพูดการจา ที่ฟังอย่างไรก็ร้ายกาจไม่น่าสบายใจ อีกประการหนึ่ง การบิดเบือนสัจจะให้กลายเป็นเรื่องฟังตลกนั้น ก็จะทำให้เขาเป็นตัวละครน่าขบขัน น่ารังแก ระคนน่ารังเกียจเดียดฉันอยู่กลายเป็น

แต่หากผลอพูดการมเด็ดออกมาโดยไม่ตั้งใจ คิดคำทำนองประชดชะตา แล้วพบภายหลัง ว่าติดหูติดปากคนในวงกว้าง สามารถตลใจคนหมู่มากได้ไม่ขาดสาย คนต้นคิดอาจเสียใจอยู่ในที่ แห่งใดแห่งหนึ่ง อย่างนั้นก็ไม่ต้องมารับกรรมไปเต็มเม็ดเต็มหน่วยนัก กล่าวคือบาบก็จะตกแก่เขา เฉพาะตอนเป็นต้นคิดและเผยแพร่ในวาระแรก

สำคัญคือส่วนใหญ่ตอนเริ่มอาจไม่ตั้งใจ แต่พบว่าประสบความสำเร็จล้นหลามในภายหลัง ก็ มักบังเกิดความภูมิใจภูมิใจในผลงานของตนยิ่ง อันนั้นบาบที่เกิดขึ้นก็ขยายวงออกไปอย่างประมาณ ไม่ถูกครับ เนื่องจากแรงอกุศลเป็นสิ่งขยายตัวได้ตามประมาณแห่งมหาชนผู้จดจำคำของเขา ไว้ใช้ ตัวยินดีว่า ‘คำนี้เราคิด’ นั้น เหมือนกระบวยตักน้ำกรดมารดจิตอยู่ทุกเมื่อเชือวัน ยิ่ง รับรู้และชื่นชมว่ามุขเด็ดของเขาเป็นหอมตะหนานขึ้นเท่าไร ใจก็ยิ่งหวังความไพศาลของ บาบไว้หนักแน่นยิ่งขึ้นเท่านั้น

จึงสมควรที่จะระมัดระวังตั้งแต่ต้นเป็นดีที่สุดครับ ไม่มีอะไรเป็นบุญใหญ่เท่าทำความเห็นให้ ถูกต้องตรงทางและเผยแพร่ความเห็นชอบนั้นให้แผ่กว้างออกไป ขณะเดียวกันก็ไม่มีบาบอะไร มหันต์เสมอเหมือนการเห็นผิดและทำให้ความเห็นผิดนั้นเป็นที่จดจำอย่างกว้างขวาง

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

ตัดใจจากแฟนเก่า /
ธรรมะในห้องน้ำ

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม – เวลาใครพูดถึงแฟนเก่าให้ฟังก็คิดมากขึ้นมาอีก หรือฝันถึงเขามาก ทั้งที่คล้ายตัดใจได้เด็ดขาดไปแล้ว อย่างนี้แปลว่าใจเราลึก ๆ ยังมีเขาอยู่ใช่ไหมคะ?

ไม่ใช่อย่างนั้นหรอกครับ การคิดว่าส่วนลึกยังตัดไม่ขาดนั้นออกแนวลึกกลับ ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจอะไรตรงตามจริงขึ้นมา พิจารณากันสด ๆ ตามเรื่องที่เกิดขึ้นดีกว่า คนเรานั้นเดิมทีมีดวงจิตที่เป็นอิสระอยู่ แต่พอคิดถึงใคร พอพูดถึงใคร ใจก็เกิดกระแสนโยงไปเชื่อมกับคน ๆ นั้นทันที

ขอให้คุณลองนึกถึงภาพตัวเอง เห็นในใจราวกับเป็นใครอีกคนหนึ่งซึ่งยืนอยู่ตามลำพังในที่โล่ง ๆ จากนั้นจินตนาการดูว่าถ้าภาพนั้นคิดถึงใคร หรือพูดถึงใครขึ้นมา ก็จะมีกระแสผูกพันเข้ากับบุคคลนั้นเกิดขึ้นทันที

อย่างไรก็ตาม พอคิดจบ หรือพูดจบ กระแสความผูกพันนั้นจะหายไป เว้นแต่คุณจะยังคงคิดพะวงถึงใครอีกคนอยู่เรื่อย ๆ กระแสความผูกพันก็จะยังมีอาหาร ยังมีตัวหล่อเลี้ยงเอาไว้ไม่ให้ขาด พุดง่าย ๆ ว่าคุณสร้างพันธะขึ้นมาด้วยความพะวงคิดถึง ถ้ายังตัดนิสัยความพะวงคิดถึงไม่ได้ พันธะก็เกิดขึ้นใหม่ได้เรื่อย ๆ ต่อให้ตัดใจจากคนเก่าไปนานแค่ไหนแล้วก็ตาม

สิ่งที่ล่อให้เกิดความพะวงคิดถึง มักเป็นญาติหรือบุคคลใกล้ชิดกับแฟนเก่า หรือไม่ก็เป็นการเจอตัวแฟนเก่าตรง ๆ ภาพที่กระทบตา เสียงที่กระทบหูในขณะหนึ่ง ๆ นั้นเองจะสะกิดให้นึกถึงเรื่องดี ๆ ในหนหลัง เว้นเสียแต่จะมีความทรงจำที่เลวร้ายมาหักลบ หรือจิตใจหันเหไปทางคนอื่น หรือใจผูกพันกับภาวะโสดอิสระแน่นแฟ้นกว่าภาวะมีห่วงคล่องคอ อันนั้นเองภาพและเสียงที่เกี่ยวข้องกับแฟนเก่าจึงจะหมดอิทธิพลกระทบใจคุณอย่างสิ้นเชิง

หากสังเกตอาการทางจิตของตัวเองอย่างใกล้ชิด คุณจะพบว่า การคิดถึงใครสักคนมี ๒ ชั้นใหญ่ ๆ

๑) ชั้นที่สักแต่คิดถึงเฉย ๆ ความผูกพันเบาบาง ชั้นนี้พอมีสิ่งอื่นมากระทบหูกระทบตา ใจคุณจะหันเหไปทางใหม่ทันที โดยไม่รู้สึกลงเหลือเยื่อใยตกค้าง

๒) ชั้นที่เกิดปรากฏการณ์เสมือนมียางเหนียวยื่นออกจากใจคุณไปแปะติดกับบุคคลอันเป็นเป้าหมาย ชั้นนี้ต่อให้มีสิ่งอื่นมากระทบหูกระทบตา ใจคุณคล้ายเรือที่ถอนสมอไม่ขึ้น ต้องแช่หนึ่งอยู่ที่เดิมนั่นเอง

พันธะหรือยางเหนียวเป็นสิ่งที่หน่วงเหนี่ยวให้ใจขาดอิสระภาพ ขาดความโปร่งสบาย ขาดความเป็นตัวของตัวเอง ยิ่งเหนียวแน่นเท่าไรก็ยิ่งรู้สึกคับแคบ ทึบแน่น และมีชีวิตที่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของคนอื่นมากขึ้นเท่านั้น

ในกรณีของคุณ หากทราบว่าพันธะเกิดจากความพะวงคิดถึงหรือพูดถึง ดังนั้นวิธีตัดวงจรความผูกพันอย่างง่าย ๆ ก็คือเลิกพูดถึงเขาเสีย และเมื่อได้รู้ตัวว่าคิดถึงเขา ก็หาเรื่องอื่นมาเปลี่ยนความคิดเสียแทน หรือถ้าหลีกเลี่ยงที่จะคิดถึงและพูดถึงไม่ได้ ก็ให้รู้เท่าทันตัวเองที่กำลังคิดในชั้นเฉย ๆ หรือคิดในชั้นที่มียางเหนียว

เรื่องพื้น ๆ ธรรมดา ๆ แต่คนส่วนใหญ่จะนึกไม่ถึงกันครับ ความผูกพันจิตทางใจนั้นเกิดขึ้นง่ายแสนง่าย และต่อเมื่อต่อใยติดใหม่ไม่ยากเย็นเลย ไม่จำเป็นต้องอาศัยพลังลึกลับหรือไสยศาสตร์ใดๆเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น แต่ในทางกลับกันก็อาจตัดเยื่อตัดใยได้สบายๆเหมือนกัน ขอเพียงคุณมีสติเท่าทันขณะของการเกิดความคิด สังเกตเข้าไปเห็นได้ชัด ๆ ว่าปฏิกิริยาทางใจของตัวเองเป็นอย่างไร เกิดยางเหนียวหรือยัง ยางเหนียวเป็นคุณหรือเป็นโทษ เมื่อใจยอมรับว่ายางเหนียวเป็นโทษ ทำให้เกิดความอึดอัดคับข้อง ในที่สุดก็เกิดปัญญาด้วยตนเอง เห็นว่าไม่น่าคิดมากให้เกิดยางเหนียวไปเปล่า ๆ

คุณจะเป็นนักตัดใจ หรือเป็นคนอกหักที่ได้ดีรวดเร็วกว่าใครๆ กับทั้งมองออกไปเห็นความจริงที่เกิดขึ้นกับคนทั้งโลก คือคนทั้งโลกไม่รู้ตัว ไม่รู้เท่าทันกลอุบายตื้นๆของกิเลส ไม่เห็นกันเลยว่าเพียงปราศจากอาการทางใจที่ยื่นยางเหนียวไปเชื่อมกับใคร สายใยก็จะหลุดไปเอง

และขอเพียงมีสติ มีความเข้าใจกลไกของจิตตรงจุดนี้ดี ๆ คุณจะแก้ปัญหาก็ได้ครบจักรวาลทีเดียว ไม่เฉพาะเรื่องคนรักเก่าเท่านั้น

ถาม – เอาหนังสือธรรมะไปอ่านขณะทำธุระในห้องน้ำเป็นบาปไหมครับ?

ถ้าถามว่าบาปไหม? ไม่บาป เพราะจิตไม่ได้เป็นอกุศล ตรงข้าม อาจเป็นมหากุศลก็ได้

ถ้าถามว่าผิดไหม? ไม่ผิด เพราะไม่มีใครเดือดร้อน แคมจะมีคนได้ดีด้วยซ้ำ

แต่ถ้าถามว่าเหมาะไหม? อันนี้จำเป็นต้องตอบว่าไม่เหมาะ เพราะของสูงคู่ควรกับสถานที่ที่สว่างทางความรู้สึก พุดง่าย ๆ ว่าธรรมะคู่ควรกับที่แจ้ง ที่สว่าง ที่เปิดเผย และควรคู่กับของสะอาดของหอม ของไร่มีกลิ่น

ลองถามใจตัวเองเถิด เมื่อมีเจตนาจดเอาหนังสือธรรมะเข้าห้องน้ำเพื่ออ่านฆ่าเวลาเล่นแล้วความรู้สึกเกี่ยวกับการรับธรรมะแตกต่างออกไปไหม? อย่างน้อยก็ต้องเห็นว่าเรารู้จักเอาแก้วล้ำค่าไปวางถูกที่ แก้วนั้นก็ดูมีค่าควรแก่เนื้อแท้ แค่อดใจรอสองนาที่หรือห้านาทีค่อยออกมาอ่าน มงคลก็เพิ่มขึ้นในใจเรามากแล้วครับ เป็นการฝึกให้ใจรู้จักที่ควรและที่ไม่ควร กับทั้งสงเคราะห์ธรรมไปในตัว

ธรรมะนั้น แม้พระพุทธเจ้ายังทรงให้ความเคารพเหนือพระองค์ท่าน หลังจากที่ท่าน
แผ่พระญาณไปทั่วหน้ตจักรวาลแล้วไม่เห็นใครที่ท่านควรให้ความเคารพ ท่านก็เลือกที่จะ
เคารพธรรมนั่นเอง

แม้เราอาจจะไม่มีจิตเป็นอกุศลขณะอ่านธรรมะในห้องน้ำ แต่ลองเผื่อใจให้คนอื่นในบ้าน
ถ้าเขาเห็นเราถือหนังสือเข้าห้องน้ำ หรือหนักกว่านั้นคือเห็นเราวางลิ้มไว้บนชั้นในห้องน้ำ ใจเขาคง
ตีค่าทันทีว่าหนังสือธรรมะคง 'ไม่เท่าไร' เอาไปอ่านที่ไหนก็ได้แม้ในขณะที่ทำกิจอันควรช้อนเร้นและ
คนมักเอามาล้อเลียนกันเป็นเรื่องตลก คงไม่ใช่เรื่องงามหากใครถามว่าเราเข้าใจธรรมะข้อนั้นข้อนี้ได้
อย่างไร แล้วเราจำต้องตอบว่ากระจ่างเรื่องนี้ขณะอ่านหนังสืออยู่บนส้วม

เคยมีคนรีบร้อนอยากให้พระพุทธเจ้าแสดงธรรมขณะท่านเสด็จบิณฑบาต ท่านก็ห้ามไว้เป็น
ตัวอย่างว่ากาลเช่นนั้นไม่เหมาะสมที่จะแสดงธรรม ขอให้ไปรอฟังที่วัด แสดงให้เห็นว่าการส่งและ
การรับธรรมะนั้น ควรคำนึงถึงกิริยาอันเหมาะสมควรทั้งสถานที่และอิริยาบถ

ถ้าให้เหมาะกับห้องน้ำ ก็ควรเป็นหนังสืออ่านเล่นมากกว่าครับ หรือหากอยากได้ธรรมะจาก
ห้องน้ำ ก็เจริญสติไปเลย เช่นพิจารณากายโดยความเป็นอสุภะขณะขับถ่ายหรือขณะชำระล้างคราบ
สกปรกด้วยน้ำและสบู่ จะได้เห็นตามจริงว่ากายเป็นของสกปรก ลดความยึดมั่นถือมั่นว่าน่าใคร่หลง
ลงเสียได้

ถาม – เห็นพวกขายหนังสือเอาหนิตยสารธรรมะไปวางคละกักับหนังสือไปแล้วไม่
สบายใจเลย อยากทราบว่าการทำอะไรไม่รู้จักที่ต่ำที่สูงแบบนี้จะมืผลอย่างไรกับตัวคนจัด
วางหรือไม่? เพื่อจะเอาไปบอกเจ้าของร้านที่พอรู้จักและพอพูด ุกันได้บ้าง

ทั้งพวกที่ขายพระพุทธรูปแล้วนำไปวางบนพื้น และทั้งเจ้าของบ้านหรือเจ้าของสำนักทรง
เจ้าต่างๆ ที่พระพุทธรูปนำไปวางระดับต่ำกว่า หรือนำไปวางระดับเดียวกับเทวรูปอย่างถาวร
เหล่านี้มีกรรมดำตืดตัวไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ทั้งนั้นครับ วิชาของการวางของสูงไว้ในที่ต่ำ คือ
จะทำให้เป็นผู้ต่ำต้อย ทำให้เป็นผู้ได้รับการดูถูกเหยียดหยาม และทำให้เป็นผู้มียศต่ำใน
สถานทั้งปวง วิชาจะเกิดขึ้นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด ขึ้นอยู่กับน้ำหนักเจตนาไปในทาง
หนึ่งๆมากน้อยเพียงใด

เป็นผู้ต่ำต้อยหมายถึงเกิดในตระกูลต่ำ ไม่มีหน้าตา หรือมีแต่เรื่องควรอับอายขายหน้า แต่
ใครรู้นามสกุลเขาก็แอบหัวเราะเยาะกัน อะไรทำนองนั้น

ส่วนการเป็นผู้ได้รับการดูถูกเหยียดหยาม หมายถึงเกิดมามีลักษณะบางอย่างที่ชวนให้นึกดูถูก เช่นตัวเตี้ยไม่สมส่วน หรือดูโง่ทึบทั้งๆที่อาจคิดอ่านได้ไม่ต่างจากคนอื่น แต่กลับไม่มีใครเชื่อถือ แม้ออกความเห็นในที่ประชุม คนก็มองเป็นความเห็นอันไม่ควรแก่การพิจารณา

และการเป็นผู้มียศตำแหน่งในสถานทั้งปวง หมายถึงการทำดีไม่ขึ้น ทำนานเท่าไรก็แปกอยู่ที่ชั้นนั้น ไม่มีใครอยากเหลียวแลส่งเสริมสนับสนุนให้เจริญก้าวหน้าในการงาน หรือมักโดนจัดไปอยู่ทำยแถวตอนคึดตัวเสมอๆ

หากในชาติที่วางของสูงไว้ในที่ต่ำ มีใจคิดหมิ่นแถมทำยเข้าไปด้วย ก็จะมีเคราะห์ร้ายหนักเข้าไปใหญ่ เช่นเจ้าของร้านหนังสือบางราย รับผิดชอบธรรมะมาช่วยวางขายอย่างเสียไม่ได้ จงใจยัดๆไว้ด้านล่างๆให้ลูกค้ามองเห็นลำบาก เขาเกิดเมื่อใดจะติดกรรมประเภททำดีไม่มีใครเห็น

แต่ในทางตรงข้าม ถ้าใครส่งเสริม ผลักดัน หรือใช้อำนาจหน้าที่ในการทำสื่อธรรมะหรือพระพุทธรูปให้อยู่ในที่สูง ในที่งดงามเจริญหูเจริญตา ก็จะได้อันสงส์ในทางตรงกันข้ามรุนแรงปานกัน คือจะเป็นผู้เกิดในตระกูลที่มีเกียรติ เป็นผู้ได้รับการยกย่องกว้างขวาง และเป็นผู้ขึ้นสูงง่ายในสถานทั้งปวงครับ

บางลัทธิของบางศาสนา หรือบางท้องถิ่นในบางกาล จะไม่อนุญาตให้มีรูปเคารพ ส่วนหนึ่งก็อาจจะมีเหตุผลง่ายๆทำนองนี้เอง คือพอใจรู้เข้าไปแล้วว่าเป็นของสูง แต่ถ้าตนไม่นับถือ ก็อาจปฏิบัติในทางลบหลู่หรือดูหมิ่นถิ่นแคลนในทางใดทางหนึ่ง เป็นบาปเป็นกรรม เป็นภาพบาดตาไม่ชวนที่ศนาก็

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

อาชีพกับการตกหนรก / นายนิรยบาล

เตรียมเสบียง ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม – อยากทราบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพ... จะต้องตกนรกไหม?

มีผู้ที่ถามถึงคติที่ไปข้างหน้าของคนประกอบอาชีพนั้นอาชีพนี้มามากพอสมควร ผมจึงจะชื่ออาชีพไว้ และขอตอบแบบที่จะครอบคลุมโดยรวมอย่างนี้แล้วกันนะครับ

อาชีพการงานมีส่วนสำคัญในการกำหนดคติที่ไปได้จริง เพราะกรรมทางการคิด การพูด การทำเกี่ยวกับงานนั้น ๆ เกิดขึ้นทุกเมื่อเชื่อกัน จัดเป็นอาชิตถกรรม มวลรวมของกรรมมีน้ำหนักและความหนาแน่นสูง โอกาสที่จะเป็นกรรมนำเกิดในภพใหม่ที่เหมาะสม (ชนกกรรม) ก็สูงไปด้วย

และอย่าว่าแต่ชาติหน้าชาติโน้นเลยครับ กรรมที่ทำอยู่ทุกเมื่อเชื่อกันนั้น โดยมากจะให้ผลในทางใดทางหนึ่งทันใจในชาติปัจจุบันเห็นทันตาเลยก็เดี๋ยว เพราะเมื่อทำกรรมใดบ่อย ๆ จนชิน ย่อมมีใจหนักแน่น ย่อมมีความยินดีเต็มใจในกรรมนั้น ๆ และยิ่งวันความกว้างความลึกของหน้าที่การงานย่อมไปกระทบเข้ากับบุคคลจำนวนมาก ซึ่งพอมีน้ำหนักกรรมถึงระดับหนึ่ง ก็จะได้คิวให้ผลแทรกแซงทันตา ชนิดที่บางทีอาจทำให้เจ้าตัวสำนึกโดยไม่อาจคิดคำนวณสามารถเชื่อโดยง่ายว่านี่แหละผลกรรมอันสนองคืนการกระทำของตนที่ผ่านมา (ที่จะไม่เชื่อก็เพราะโน้มเอียงจะเห็นเป็นเรื่องธรรมดาโลก เช่นเคยใช้อำนาจหน้าที่ในการตักเตือนไว้มาก พอวันหนึ่งโดนตักเตือนบ้างก็จะไม่ค่อยนึกว่าเป็นกรรมเก่า เพราะใครๆก็ทำอย่างนี้ โดนอย่างนี้กันถ้วนหน้าอยู่แล้ว)

อย่างไรก็ตาม อย่าเพิ่งด่วนสรุปทันทีว่าประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วเที่ยงที่จะได้ไปนรกหรือสวรรค์ทันที เพราะคนส่วนใหญ่ประกอบกุศลและอกุศลคละกันสลับซับซ้อน เจ้าพ่อและนักโกงกินบ้านเมืองจำนวนมากชอบช่วยคนและทำบุญใส่บาตรสร้างวัดเสมอๆ แล้วผมก็เคยพบผู้หญิงคนหนึ่งในงานบุญที่จัดเป็นประจำ เธอเผยให้ทราบว่าประกอบอาชีพโสเภณี ที่ทำบุญมากๆก็เพราะไม่อยากเกิดมาเป็นอย่างนี้อีก...

หลายคนประกอบอาชีพมิดด้วยความจำหน ไม่เต็มใจ ละอายใจ และตั้งใจจะเลิกอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก หากไม่ติดขัดภาระที่แบกไว้บนบ่า หากสามารถเลือกอาชีพสว่างได้ พวกเขาจะทำทันทีโดยไม่คิดเสียดายและไม่เหลียวหลังกลับไปหาอาชีพมิดอีก พวกที่ฝืนใจทำนั้น น้ำหนักของกายกรรมแม้มากก็ถูกถ่วงดุลไว้ด้วยมโนกรรมได้เหมือนกัน ถึงแม้ต้องร่วงหล่นลงอบายตามแรงเหวี่ยงของกายกรรม ก็จะได้แรงจุดของมโนกรรมมาช่วยดึงขึ้นสูงในเวลาไม่เห็นช้านัก

หรือถึงแม้พวกประกอบอาชีพมิดด้วยความเต็มใจก็เถอะ คุณต้องดูกรรมหลักๆที่ทำเป็นอาชิตถชนิดอื่น ๆ ประกอบไปด้วย อย่างเช่นหากตักตวงกตเวทีกับพ่อแม่ไหม เขามีน้ำใจกับคนทั่วไป

ทั้งหมดที่กล่าวมาอาจปรากฏผลในปัจจุบันทันตาหรือในอนาคตชาติ ถ้าหากเป็นอนาคตชาติจำพวกแดนอบาย ก็จะมีประสมเครื่องลงโทษที่สมกัน เช่นเปลี่ยนจากไฟนอกเป็นไฟนรก หรือเปลี่ยนจากคุกมืดเป็นโลกันตนรก (แดนที่ไม่มีแสงสว่างใดๆส่องเข้าไปถึง)

ผู้มีอาชัฟมีตส่วนใหญ่จะปฏิเสธรกฎแห่งกรรมวิบาก เพราะขึ้นเชือกฏแห่งกรรมวิบากมากเกินไป จะหมดอาชัฟทำกิน อันนี้ก็เป็นธรรมดาโลกครึบ ชาติไหนเกิดมาเจอผู้ชี้ทางถูกแล้วกลับใจเสียได้ เปลี่ยนใจจากอาชัฟเสียได้ แล้วทำคุณในชั่วตรงข้าม เช่นจับหมาขายเปลี่ยนเป็นซื้อหมาปล่อย อย่างนี้เส้นทางวิบากก็จะเริ่มหักเหหรือกลับทิศเสียได้

ถาม – อ่านจากกรรมพยากรณ์ภาค ๒ เห็นคุณดังตฤณบรรยายสภาพที่มีการข่มขืนสัตว์นรกซึ่งเคยเป็นแมงดาหากินกับการหลอกขายผู้หญิง บรรดาพวกทำหน้าที่ข่มขืนคือ นายนิรบาลใช่หรือไม่? ถ้าใช่ ก็อยากถามว่าพวกเขาเป็นรูปเนรมิตที่เกิดจากกรรมของสัตว์นรก หรือเป็นสัตว์ชนิดหนึ่งซึ่งเคยประกอบกรรมใดไว้? และอยากทราบด้วยว่ากรรมที่ทำหน้าที่ผู้ลงโทษสัตว์นรกเช่นนั้นจะส่งผลอย่างไรต่อไป?

นิรบาลแปลว่าผู้คุมนรก หรือผู้ลงโทษสัตว์นรกตามโทษทัณฑ์ของสัตว์นรกประเภทหนึ่งๆ อย่างกรณีสัตว์นรกในกรรมพยากรณ์เป็นพวกหากินกับความเดือดร้อนของผู้หญิง ก็ต้องไปนอนรับความทรมานบนเตียงร้อนที่มีผู้ลงโทษเป็นนักข่มขืน *สรุปคือคำตอบสำหรับคำถามแรกคือใช่ครับ*

สภาพแวดล้อมในนรกนั้นเกิดจากการเนรมิตของกรรม ส่วนนายหรือนางนิรบาลเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีกรรมแต่หลังบันดาลร่างและใจขึ้นทำหน้าที่ลงทัณฑ์สัตว์อื่นๆในนรก อย่างไรก็ตามจะมีเปรตหรือสัตว์นรกบางประเภทที่หลงเห็นภาพหลอน เหมือนใครหรือสัตว์อะไรมาทำร้ายตลอดเวลา ภาพหลอนไม่จัดเป็นนิรบาล แต่เป็นวิบากชนิดหลอนจิต ทำนองเดียวกับโรคจิตหลอนบนโลกมนุษย์ แต่น่าสะพรึงกลัวกว่า ทุกข์ทรมานยึดเยื้อยิ่งกว่า

มูลบันดาลให้ไปเกิดเป็นนิรบาลได้แก่ความเกลียดชัง ความอาฆาต และความกระหายกระหายหรืออยากลงโทษผู้อื่น มนุษย์ที่มีมูลบันดาลเหล่านี้ ได้แก่พวกผู้คุมนักโทษ พระราชาผู้ชื่นชอบการข่มนักโทษถูกทรมานต่อหน้าต่อตา ไทยมุงนักกรมประชาทัณฑ์ ครูที่ชอบตีเด็กแรงอย่างไม่สมเหตุสมผล ตลอดจนกระทั่งผู้มีความผูกใจแค้นอยากจองเวร เช่นแค่ได้ข่าวหญิงถูกโทรมแล้วนึกพยาบาท สบส่งพวกนักข่มขืนไปลงนรก หรือขนาดออกปากอยากทำทารุณเจ้าพวกชั่วทั้งโลกอะไรทำนองนั้น แรงแปรารถนาอันกล้าด้วยความเกลียดชังจะให้อำนาจการลงโทษผู้กระทำผิดแก่เขา

หลังแตกดับจากความเป็นมนุษย์ไปแล้ว เขาได้ทำหน้าที่สมใจโดยง่าย เพราะนรกต้องการพนักงานจำนวนมาก ไม่จำกัดว่าต้องเป็นสาวสวยหรือหนุ่มหล่อแต่อย่างใด

ข้อแม้ประการหนึ่งคือพวกนิริยบาลต้องไม่เคยก่อกรรมชั่วแรงขนาดถูกทรมานแบบสัตว์นรก หรือไม่ก็หลุดจากสภาพของสัตว์นรกขุมอื่นมาแล้ว แต่กระนั้นก็ต้องปะปนอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบนรก ไม่ใช่กดปุ่มลงหอกลงดาบมาจากห้องแอร์

ความยาวนานของอายุนิริยบาลจะแปรผันตามน้ำหนักความเกลียด ความอาฆาต และความอยากลงโทษ รวมทั้งกรรมที่ทำมา เช่นแม่ผู้คุมนักโทษจะมองว่าตนทำหน้าที่ที่สมควรแล้ว ซึ่งอันนั้นก็จริงอยู่ แต่อย่างไรความยินดีในการลงโทษก็ผูกให้ผู้คุมติดอยู่กับภพของนักลงโทษยาวนานไปด้วย แตกต่างจากผู้ไม่ยินดีในการลงโทษ ซึ่งจะเสวยภพของนักลงโทษเพียงประเดี๋ยวประด๋าวเท่านั้น

บอกแถมไว้เพื่อสำหรับคนที่เคยเจอในตำราณะครับ มีตำราที่บอกไว้ว่านิริยบาลเกิดจากการเคยเป็นนักล่าสัตว์ อันนี้ขออธิบายขยายความสักเล็กน้อย จริงๆแล้ววิบากของการจิตใจเป็นพรานล่าสัตว์ย่อมไปเกิดเป็นสัตว์ที่ถูกล่าบ้าง อาจจะในเดรัจฉานภูมิหรือนรกภูมิ เมื่อพ้นจากบ่วงกรรมนั้นแล้ว อาศัยบุญเก่าบางอย่างเช่นเคยปกครองคนให้อยู่ในกรอบวินัย เมื่อมาผนวกกับความตั้งใจและขยันใจในการเห็นสัตว์วิ่งหนีการไล่ล่าของตนอย่างหัวซุกหัวซุน ก็จะมีบันดาลสภาพนิริยบาลให้ปรากฏ และเป็นพวกลงโทษสัตว์นรกที่ต้องเสวยวิบากประเภทต้องวิ่งหนีหัวซุกหัวซุนด้วยความตื่นตระหนกตกใจเป็นนิตย์

การทำหน้าที่นิริยบาลไม่ถือเป็นการก่อกรรมใหม่ เพราะภพแห่งนิริยบาลเป็นวิบากอยู่แล้ว เขากำลังเสวยกรรมอันสมควรแก่ตน หรืออีกนัยหนึ่งเขาได้รับทัณฑ์อันสมควรแก่โทษานุโทษอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อหลุดจากภพของนิริยบาล เขายังมีความตั้งใจในความเป็นผู้ลงโทษอยู่ ถ้าเป็นครูก็จะชอบตีเด็ก ถ้าเป็นนายก็ชอบลงโทษบ่าว ถ้าเป็นเมียก็ชอบทรมานผัว หรือถ้ากำลังจะเลือกอาชีพ เห็นผู้คุมนักโทษเข้าก็ต้องเกิดแรงบันดาลใจ กระเหี้ยนกระหือรือด้วยความคิดว่าสนุกดี เดี่ยวจะได้เป็นฝ่ายทุบตีชาวคุก อะไรทำนองนั้น

หากติดใจอยู่กับความเป็นนักลงโทษไม่เลิก ก็ต้องเวียนกลับไปเป็นนิริยบาลอีก นิริยบาลถึงได้เกลื่อนนรกไม่ขาดสายใจครับ ตัวเก่าไป ตัวใหม่มา ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนในปริมาณที่พอดีกันกับสัตว์นรกนั่นเอง

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

ถูกใช้ทำเรื่องผิด ๆ /
หลักตัดสินกรรมดีชั่ว

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม – บางทีเวลาเจ้านายจะใช้ให้ทำอะไรผิด ๆ แล้วเห็นเราอึดอัด ก็จะบอกว่า เฮ้ย! ไม่เป็นไรหรอกหน้า ใคร ๆ เขาก็ทำกัน หรืออีกทีแกก็ฟันธงเลยว่าบุญกรรมไม่มีจริง มัวแต่เชื่อเรื่องไร้สาระก็ไม่ต้องทำมาหากินเท่านั้น บอกตามตรงว่าทำให้ใจรู้สึกสองฝักสองฝ่าย เพราะการทำงานและการปฏิบัติตามหน้าที่คือสิ่งหลีกเลี่ยงยาก เป็นเรื่องต้องทำกันจริง ๆ ในชีวิตประจำวัน ในขณะที่เรื่องกรรมวิบากเป็นตัวอักษรในหน้ากระดาษ อ่านแล้วหยิบจับไม่ได้ทันที แม้ใจเหมือนสัมผัสได้ ยอมรับได้ ก็กลับไปกลับมาเรื่อย ๆ อย่างวันนี้เอียงมาทางเชื่อ ก็อยากถามคุณดังตฤณว่ามีอุปายอะไรพอจะช่วยให้เกิดความมั่นคงตลอดไปบ้างไหม?

กรรมเป็นสิ่งที่เราเห็นได้ เพราะกรรมคือเจตนา มีดีมีร้าย เรารู้แก่ใจว่าพูดหรือทำอะไร ๆ ในแต่ละครั้งนั้น ตั้งต้นด้วยความคิดปรารถนาดีหรือประสงค์ร้าย เป็นฝ่ายคิดเองหรือคนอื่นยั่วยุส่งเสริม

แต่วิบากหรือผลของกรรมเป็นสิ่งที่ยากจะเห็น เป็นเรื่องพันจินตนาการและความคาดคะเน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลที่จะเกิดขึ้นหลังพวกเรามาจากโลกนี้ไป และเพราะยากที่จะเห็น คนทั้งโลกจึงถือเอาความโลภโมโหสันเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจโต้ตอบสิ่งกระตุ้นเฉพาะหน้า มากกว่าจะมามัวเกรงกลัวผลที่อาจตามหลังกาในอนาคต

ผมเชื่อว่าคนธรรมดาสักคนจะลงหลักปักศรัทธามั่นคงในกรรมวิบากนั้น เพียงอาศัยคุณสมบัติหลักของมนุษย์เรา ๒ ข้อก็น่าจะพอแล้วครับ คุณสมบัติสองข้อนั้นคือ

๑) **ความคิดที่ยืนพื้นอยู่บนเหตุผล** ถ้าปราศจากคุณสมบัติข้อนี้ของมนุษย์ โลกเราจะเต็มไปด้วยคนที่พอใจเชื่ออย่างเหลวไหล เช่นเขาบอกว่าฝนตกเพราะเทวดาถึงเวลารดน้ำต้นไม้ ก็เชื่อโดยไม่ไตร่ตรอง ไม่สังเกต และไม่พยายามพิสูจน์ความจริงใดๆทั้งสิ้น แต่นี่มนุษย์เราคิดโดยอาศัยเหตุผล ดังนั้นจึงพอพูดกันได้ว่าที่คนเป็นหญิงชาย ที่คนหน้าตาสวยหล่อหรือซีเห่ ที่คนยากดีมีเงินแตกต่างกัน ก็ล้วนเพราะมีเหตุคือกรรมชาวมรดกตำในอดีตเป็นตัวบันดาล ไม่ใช่ความบังเอิญ ไม่ใช่เทวดาบันดาลด้วยความลำเอียงตามอำเภอใจ หากย่ำคิดว่าการปรากฏทั้งหลายย่อมเป็นผลที่ไหลมาจากเหตุ ความคิดของเราจะไม่พาไปสู่การด่วนสรุปว่าทำกรรมแล้วไร้ผล เพราะมีเหตุย่อมต้องได้ผล และเมื่อมีผลย่อมไม่อาจขาดเหตุ

๒) **ความสามารถทบทวนประสบการณ์** ถ้าปราศจากคุณสมบัติข้อนี้ เราจะไม่มีทางเห็นตัวอย่างของจริงเกี่ยวกับกรรมที่ให้ผลทันตาในชาติปัจจุบัน ตัวอย่างเช่นเมื่อทำเรื่องเป็นมงคลให้ถึงพร้อม ชีวิตย่อมก้าวหน้า เจริญรุ่งเรือง แม้ประสบความลำบากในเบื้องต้นก็คลี่คลาย ผ่อนหนักให้เป็นเบาได้ในระยะยาว หากอาศัยประสบการณ์ในการมองภาพใหญ่ภาพรวมของชีวิต ก็จะพบว่าการตัดสินใจละเมียดลุ่มก่อนความยุ่งยากให้เรามากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่การตัดสินใจรักชาติลุ่มสร้างความเป็นเอกภาพสบายใจไร้กังวลให้ทวีขึ้นทุกที

หากคุณอยู่ในโลกนาน เห็นความรุ่งเรืองและความวิบัติของผู้คนมากพอ ก็จะตระหนักว่าไม่มีความชั่วชนิดใดรักษาความสุขแก่ผู้กระทำชั่วให้อยู่ยั่งยืนนาน แม้เขาจะประสบสุขทางกายทางใจบ้างในระยะแรกๆด้วยอำนาจเงินสกปรก ในที่สุดเส้นทางของการได้เงินสกปรกย่อมพาเขาไปประสบกับทุกข์ประดุจกษัตริย์ที่ถูกมัดติดกับบัลลังก์ไฟ จะหาความเย็นกายสบายใจสักวันนั้นยากนัก

ในทางกลับกัน ผู้ทำเหตุอันเป็นมงคลต่างๆให้ครบ ทั้งในแง่ของการเสียสละ ทั้งในแง่ของการงดเว้นพฤติกรรมทุจริต และทั้งในแง่ของการชวนชวยพัฒนาหน้าที่การงานของตน แม้เขาจะประสบทุกข์ทางกายทางใจบ้างในระยะแรกๆ เพราะต้องอดกลั้นกับอำนาจกดดันและแรงเสียดทานเนิ่นนาน ในที่สุดผลอันหวานชื่นของความอดกลั้นจะปรากฏดุจเดียวกับผลไม้ที่ปลูกยากแต่มีรสอร่อยยิ่ง จะนั่งเดินยืนนอนก็ปลอดภัยเป็นสุขตลอด

การที่คุณเห็นเรื่องกรรมวิบากอยู่แต่ในกระดาษ อาจเพราะกำลังอยู่ในช่วงของการถูกดึงดูดให้ไหลลงต่ำ คุณยังไม่โดนบาปลากลงตกต่ำจนมิดหัวเสียทีเดียว แต่ขณะเดียวกันบุญก็ยังไม่จุดขึ้นสูงจนติดลมบนแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด จึงต้องอาศัยการฟังเขาว่า อาศัยการมองใครต่อใครมีอันเป็นไป

แต่เมื่อใช้ความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลมากๆ และทบทวนประสบการณ์ต่างๆที่ผ่านมา ก็พบว่ากรรมวิบากไม่ได้มีอยู่แต่ในหน้ากระดาษเท่านั้น ทว่ากำลังปรากฏแสดงตัวแม้ขณะที่คุณกำลังอ่านตัวหนังสือบรรทัดนี้อยู่ทีเดียว อะไรทำให้คุณอ่านธรรมะมาถึงตรงนี้? อ่านมาถึงตรงนี้แล้วใจคุณเป็นกุศลหรืออกุศล? เมื่อใจเป็นกุศลเต็มที่แล้วเกิดเจตนาอย่างไร? นี่แหละครับ ตอบตัวเองได้ชัดๆก็จะแกะกรรมวิบากออกจากหน้ากระดาษมาประทับอยู่ในจิตและชีวิตจริงของคุณได้ทันที!

เจ้านายเขารับประกันให้คุณนอนอยู่บนโลกได้ แต่ตอนคุณไปรับกรรมในอบายภูมิ เขาตามไปช่วยไม่ได้เลย เขาให้ความมั่นใจตอนเขาอยากจะใช้คุณเท่านั้น ตัวเขาเองก็ไม่ว่าหรือกว่าทำอะไรมาถึงไหน เงามของเขาทอดไปสู่หุบเหวหรือยอดเขาเทือกใด

ตอนชักชวนกันลงเหว คนเราจะพูดปลอบกันและกันให้อุ่นใจ หรืออาจกระตุ้นกันและกันให้ครีมีใจแค่ไหนก็ได้ แต่พอร่างลอยลี้ลวงเหวแบบต่างคนต่างไป ก็ต่อyorngแรกแหกกระเชอ เจอภาพน่าตื่นกลัวขนหัวลุกอย่างไรก็ช่วยกันไม่ได้เสียแล้ว เพราะฉะนั้น... **ยอมเลือกงานใหม่ที่สุจริตเถอะครับ** ถ้าหากยังหาทางไปไม่ได้ หรือต้องรับผิดชอบครอบครัว ตกอยู่ในภาวะจำยอม ก็ขอให้มึใจจริงที่จะทิ้งงานทุจริตไปหางานสุจริตทันทีที่มีโอกาส อย่าได้พลาดผลอยินดีกับกิจอันมิชอบแม้แต่วันเดียว

เข้มแข็งไว้นะครับ ขอให้คิดว่าคติหนึ่งของบรรดาอริยเจ้าหรือผู้เจริญไม่เสื่อมถอยแล้ว **ในพุทธศาสนา คือยอมตายดีกว่าได้ชื่อว่าเป็นคนทุจริต** หากวันนี้คุณปลงใจว่าจะตั้งต้นเจริญรอย

ตามอริยเจ้า ก็อย่างลัวที่จะปฏิเสธความเลวร้ายทั้งปวง แม้นคนในโลกเขาจะสรรเสริญเยินยอ ส่งเสริมสนับสนุนกันเองอย่างไรก็อย่าไปฟัง

ถาม – จะเอาหลักอะไรตัดสิน ว่ากรรมที่ทำความดีหรือชั่วครับ?

เบื้องต้นที่สุดเมื่อยังไม่แน่ใจ ก็ให้อาศัยศีล ๕ เป็นเกณฑ์สำรวจก่อน โดยถามตัวเองว่า...

- ๑) ทำไปแล้วสิ่งมีชีวิตต้องตายดับไหม?
- ๒) ทำไปแล้วมีผู้สูญเสียทรัพย์สินสมบัติของเขาไหม?
- ๓) ทำไปแล้วอาจมีผู้เจ็บใจจากการเห็นผ้าเมียหรือลูกหลานที่ตนเลี้ยงดูอยู่ไปเล่นชู้ไหม?
- ๔) ทำไปแล้วมีผู้เข้าใจความจริงผิดพลาดไหม?
- ๕) ทำไปแล้วเกิดอาการมีนเมาขาดสติไหม?

หากรู้อยู่แก่ใจว่า 'ใช่' แล้วขึ้นทำ ก็จัดว่าเป็นกรรมชั่ว ในทางตรงข้ามหากมีสิ่งยั่วยุให้ทำแล้วไม่ทำ เจตนางดเว้นนั้นๆเรียกว่ากรรมดี

เมื่อได้เกณฑ์ในการสำรวจอย่างใหญ่แล้ว ยังอาจเกิดคำถามปลีกย่อยขึ้นมาอีกนานัปการ ก็ขอให้เกณฑ์สำรวจอย่างละเอียดอีก ๓ ข้อคือ

๑) ขณะทำ จิตใจมีความโลภอยากได้เพียงใด? ถ้าโลภมากจนแย่งชิงได้โดยไม่คำนึงถึงความพึงมีพึงได้ นี้เรียกว่าเป็นกรรมชั่ว ถ้าโลภในขอบเขตที่ซื้อหามาด้วยเงินสะอาดหรือเอาแรงตนเข้าแลก นี้จัดว่าทำกรรมไม่ดีไม่ชั่ว แต่ถ้าสละความโลภโดยการบริจาคให้ทรัพย์เป็นทาน ได้ประโยชน์กับคนอื่น นี้คือกรรมดี

๒) ขณะทำ จิตใจมีความโกรธเกลียดอาฆาตพยาบาทเพียงใด? ถ้าโกรธมากจนทำร้ายร่างกายหรือจิตใจคนอื่นได้ นี้เรียกว่าเป็นกรรมชั่ว ถ้าโกรธอยู่ในใจแต่ไม่ปรปักษ์บริหาราษหรือแสดงท่าจะเป็นภัย นี้จัดว่าทำกรรมไม่ดีไม่ชั่ว แต่ถ้าสละความโกรธโดยคิดให้อภัยเป็นทาน นี้คือกรรมดี

๓) ขณะทำ จิตใจมีความหลงสำคัญผิดเพียงใด? ถ้าหลงมากจนคิดเบียดเบียนตนเบียดเบียนท่านในทางใดทางหนึ่งได้ นี้เรียกว่าเป็นกรรมชั่ว แต่ถ้ากำจัดความหลง ไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น หรือกระทั่งเกื้อกูลให้เกิดประโยชน์สุขทั้งต่อตนเองและผู้อื่น นี้คือยอดแห่งกรรมดี

ข้อสุดท้ายนี้สำคัญสูงสุด จะเห็นว่าถ้าจิตมีความเห็นผิดเป็นชอบอยู่ก่อน กรรมที่เกิดขึ้นก็ต้องหนักไปในข้างอกุศล แม้นัดทำที่หรือแต่งจิตเลียนแบบคนดีมีศีลธรรม จิตวิญญาน

ยอมทอดเงาซึ่งไปทางอบายอยู่ดี ในทางตรงข้ามหากจิตมีความเห็นชอบ กรรมที่เกิดขึ้นย่อม
หนักไปทางกุศลเป็นแน่แท้ แม้ยังเป็นคนปอนๆ ดูท่าไม่ค่อยน่าไว้วางใจนัก จิตวิญญาณยอมทอดเงา
ไปทางสบายเป็นแน่แท้

ฉะนั้นการตั้งมุ่มมอง การทำความเห็นเรื่องกรรมวิบากให้ถูกต้อง จึงจัดเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญ
ที่สุดของการก่อกรรมดี ส่วนการไม่พยายามตั้งมุ่มมองให้ถูกต้อง การปล่อยปะละทอดหุ่ย ประพฤติ
ตนตามอำเภอใจ สุดแท้แต่กิเลสหรือสังคมแวดล้อมจะชักจูง ต้องจัดเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการก่อ
กรรมชั่ว

อีกประการหนึ่ง ใจคุณเป็นอย่างไรกรรมก็เป็นไปตามนั้น ขอแยกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ เพื่อ
เห็นภาพง่าย คือ...

๑) ปกติเป็นคนใจพยาบาทมาดร้าย กรรมที่เกิดขึ้นย่อมเจือด้วยความประสงค์ร้าย **คุณไม่
ต้องตั้งใจ ไม่ต้องพยายาม ไม่ต้องฝืนข่ม แค่ปล่อยให้กิเลสทำงานก็เป็นคนชนิดนี้กันได้
ง่าย ๆ แล้ว**

๒) ปกติเป็นคนใจดีมีเมตตา กรรมที่เกิดขึ้นย่อมเจือด้วยปรารถนาดี **คุณต้องเริ่มจาก
ความตั้งใจ ต้องอาศัยความพยายามอย่างต่อเนื่อง และบางครั้งต้องอดกลั้นไม่ยอมแพ้ต่อ
สิ่งชั่วร้ายยิ่งยวด จึงจะเป็นคนชนิดนี้กันได้**

ผมเองก็อยู่ในโลกนี้เหมือนคุณๆ เพราะฉะนั้นจึงทราบดีครับว่าเหตุการณ์และสถานการณ์ที่
บีบเราอยู่ทุกเมื่อเชื่อนั้น เต็มไปด้วยรายละเอียดปลีกย่อยยิบย่อย บางครั้งตัดสินยากกว่าที่เราทำ
ไปนั้น เรียกว่ากรรมดีหรือกรรมชั่วกันแน่ ขอให้อาศัยเกณฑ์ต่างๆ ข้างต้น ได้แก่ศีล ระดับความโลภ
โกรธหลง และสภาพปกติของจิตใจของคุณ วันหนึ่งคุณจะได้คำตอบว่ากรรมดีทำแล้วจิตสว่าง กรรม
ชั่วทำแล้วจิตมืด กรรมครั้งดีครั้งชั่วทำแล้วจิตอาจเบาแบบหม่น ถึงตรงนั้นจะแยกแยะถูกเองครับว่า
ควรตัดสินใจทำอะไรเพื่อความเจริญ ตัดสินใจเลือกอย่างไรเพื่อความไม่เสื่อม ไม่ว่าสถานการณ์
จะมาทำไหนก็ได้ตอบกลับไปได้ด้วยความแน่ใจว่าจะไม่หลงลงต่ำแน่ๆ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

มารที่เป็นเทวดามีจริงหรือ

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม – มารที่เป็นเทวดามีจริงหรือ?

ศาสนาพุทธจะไม่ยอมรับการปรากฏขึ้นเองลอยๆของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นถ้าเชื่อว่ามีเทวดา ต้องบอกได้ว่าทำกรรมอันใดจึงสมควรได้เป็นเทวดา ถ้าเชื่อว่ามีมาร ต้องสืบได้ว่ามีเหตุคือ การคิด การพูด การทำชนิดใดจึงเป็นมาร

กล่าวโดยกว้างที่สุดตามความเข้าใจแบบชาวบ้าน มารหมายถึงตัวขัดขวางไม่ให้ใครประสบ สุข ประสบความสำเร็จ หรือประสบความสำเร็จประโยชน์

ตัวอย่างที่ใช้กันในชีวิตประจำวันมักหมายถึงมารขวางความรัก ประเภทหมั้นจะห้ามเอาคาน มาสอด หรือกำลังจะแต่งงานดันมีมือที่สามยื่นเข้ามาแทรกให้ต้องแตกหักกันเสียก่อน อะไรทำนอง นั้น นั่นก็ถูกความหมายตามพจนานุกรมชาวบ้าน ที่ว่ามารคือผู้เป็นอุปสรรคขัดขวาง เราอยากได้ อะไรแล้วมีใครมาขวาง ใจก็นึกเห็นเขาเป็นมารได้หมด

อย่างไรก็ตาม บางกรณีใจเราคิดว่าเขาเป็นมาร แต่โดยพฤติกรรมหรือเจตนาที่แท้จริงของเขาอาจไม่ใช่มารก็ได้ ยกตัวอย่างเช่นคุณกำลังจะไปทำบุญ แต่เผอิญถึงเวลาเจ้าหน้าที่มาทวง พอเห็นเขาปรากฏตัวที่หน้าประตูรั้วถึงกับเพล่ออกทานว่าแยจจริง! จะทำบุญเสียหน่อยเจอมารมาขวาง มาทำให้เสียเส้นชะแล้ว อันนี้ไม่ได้ เพราะเขาเจตนามาทำหน้าที่ทวงหนี้ที่เราก่อไว้ ไม่ได้ตั้งใจมา ขัดขวางงานบุญของเราแต่อย่างใด แต่หากเขารู้ล่วงหน้าว่าคุณจะทำบุญแล้วเจตนามาขัดแข้งขัด ขาไม่ให้ออกเดินทางก็ว่าไปอย่าง นั้นถึงจะเรียкмารขนานแท้

อีกประการหนึ่ง สำหรับความเป็นมารนั้น อย่าเข้าใจว่าใครจะเอาป้าย ‘มาร’ มาแขวนคอกัน ใ้กันใครบ่ ไม่มีใครอยากยอมรับหรือกว่าตนเป็นมาร ทุกคนย่อมเข้าข้างตัวเองว่าตนเป็นฝ่ายถูก ฝ่ายดี หรือฝ่ายพระเอก ฉะนั้นสิ่งเดียวที่จะชี้ชัดความเป็นมารได้คือ ‘กรรม’ การจงใจขัดขวาง ความดีหรือบั่นทอนกำลังใจผู้อื่นไม่ให้เข้าถึงปลายทางอันประเสริฐนั้นแหละ คือสิ่งที่ทำให้ บุคคลเป็นมารขึ้นมา

มารที่เป็นเทวดาก็เหมือนกัน พวกเขาไม่ได้ปักป้ายไว้ว่านี่เขตหมู่บ้านมารเหมือนที่เห็นใน หนังสือหนัง ใ้กันอย่างไรก็ตาม สวรรค์มีการแบ่งเขตตามกรรมเก่า ใครทำอย่างไรก็มาเข้าพวกอย่างนั้น ซึ่ง เกือบร้อยทั้งร้อยมนุษย์ที่ขึ้นไปเสวยสุขบนสวรรค์ได้จะต้องมีหลักความเชื่อและแนวทางการใช้ชีวิต ในแบบของศาสนาใดศาสนาหนึ่ง มารประจำศาสนาก็เป็นคนในศาสนานั้นเอง เสียแต่ว่าเขามี เหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้หลงผิดไปขัดขวางหรือเตะถ่วงไม่ให้คนบรรลุถึงจุดหมายสูงสุด ของศาสนานั้น ๆโดยง่าย

พระพุทธเจ้าตรัสว่าสำหรับพุทธศาสนาของพระองค์นั้น สาระแก่นสารอยู่ที่ความพ้นทุกข์ อย่างสิ้นเชิง คือดับกิเลสแบบไม่มีทางกลับกำเริบได้อีก พุทธง่ายๆของเราตั้งเป้าให้คนเป็นพระ

อรหันต์ชีณาสพ มีจิตบริสุทธิ์ เป็นอิสระไร้ตัณหาขนาบข้าง ฉะนั้นสิ่งใดก็ตามที่ขวางทางไม่ให้บุคคลได้เป็นพระอรหันต์ สิ่งนั้นนับเป็นมารได้หมด

มารประจำพุทธศาสนาแบ่งแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ครับ

๑) **กิเลสมาร** คือกิเลสของเราเอง คงเคยคิดกันมาบ้างว่าตัวคุณเหมือนมีคนสองคนรบกันอยู่ ฝ่ายหนึ่งอยากแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้พ้นทุกข์ อีกฝ่ายชี้แจงหรือยังดื้อดึงหวงแหนตันตอทุกข์เอาไว้ เช่นเห็นอยู่ว่าเป็นชู้แล้วจะร้อนใจ เล่นพนันแล้วจะหมดตัว แต่จนแล้วจนรอดก็อดไม่ได้สักที **สรุปคือตัวเราในภาคที่ใฝ่ต่ำนั้นแหละ คือมารที่ติดตามตัวไปทุกฝีก้าว** ว่าเป็นแล้วมารประเภทนี้น่ากลัวเหนือมารชนิดอื่นใด เพราะมันติดตามเราไปทุกภพทุกชาติ แถมคนเราก็มักไม่รู้ตัว เพราะเอาแต่ตั้งทำระวังมารแบบอื่น ไม่ได้ตั้งทำระวังมารซึ่งเป็นอีกภาคหนึ่งของตัวเองเอาไว้

กิเลสมารนี้ดักทางไปสู่ความเป็นพระอรหันต์ตั้งแต่ต้นทางยันปลายทางเลยทีเดียว กะแ่งดเว้นความประพฤติมิชอบยังสละไม่ได้ ก็ไม่ต้องไปคิดถึงการสละความหลงผิดระดับละเอียดกัน พระพุทธเจ้าท่านเคยตรัสไว้ว่า **สัตว์ทั้งหลายมีตนอยู่ด้วยกาม ถูกปกคลุมอยู่ด้วยตาข่ายคือตัณหา ถูกปกปิดด้วยเครื่องมุงคือตัณหา ถูกกิเลสมารและเทวปุตตมารผูกพันไว้แล้ว ต่างจึงต้องมุ่งไปสู่ชราและมรณะ เหมือนปลาที่ปากไซ เหมือนลูกโคที่ยังตามตีนมจากแม่โคไปเรื่อย** (จากคำตรัสตรงนี้ ยืนยันให้เห็นว่ามารที่เป็นกิเลสในตัวเราก็นั่นหนึ่ง มารที่เป็นเทวดานอกตัวเราก็นั่นหนึ่ง แสดงแล้วว่าพระศาสดาท่านรับรองการมีอยู่ของมารที่เป็นเทวดา)

แง่สังเกตสำคัญในข้อนี้ที่อยากชี้ให้เห็น คือพวกเราทุกคนถูกกิเลสปกปิดความจริงอันประเสริฐสูงสุดไว้ ถูกล้อมประสาทให้อาลัยอาวรณ์ ยึดติดอยู่กับสิ่งที่ไม่ควรยึดติดไว้ ดังนั้นเมื่อถูกสะกิดให้รู้ตัวแล้ว ก็อาจสะดุ้งตื่น และเพียรพยายามหลุดพ้นจากการครอบงำของกิเลสมารกันไป แต่หากไม่รู้ตัว ก็ยอมฟังใจที่จะอาลัยอาวรณ์เรื่อยเปื่อย นึกว่าอะไรๆ ก็ควรยึดมั่นถือมั่นไว้กับตัวหวังความทนอยู่เที่ยงแท้ถาวรของตัวตนหรือสมบัติพัสถานอันเป็นที่รักไปทั้งนั้น

อีกแง่สังเกตหนึ่งเมื่อรู้จักกิเลสมาร คือเราจะไม่เห็นว่าเป็นเพศตรงข้าม เงินทอง บ้านเรือน รถยนต์ โรงหนัง เรื่อยอร์ช ฯลฯ เป็นมารขัดขวางทางไปสวรรค์นิพพาน แต่จะเห็นเพียงว่าสิ่งเหล่านั้นคือเครื่องล่อให้มารทำงาน ต่อไปจะโทษอะไรก็จะได้โทษตัวเองที่เป็นภาคมารก่อนโทษข้าวของไร่วิตภายนอก

๒) **ขันธมาร** คือกายใจของเราเอง อย่างที่กล่าวไว้ว่าพุทธศาสนาเรามุ่งเอานิพพานเป็นที่สุด สิ่งใดขวางไม่ให้เห็นนิพพาน สิ่งใดหวงเหนี่ยวไว้ไม่ให้ถึงนิพพาน สิ่งนั้นจัดเป็นมาร ซึ่งพระพุทธองค์ก็ทรงตรัสไว้ว่า **‘กายใจนี้แหละคือมารชนิดหนึ่ง’** เพราะสัมผัสทางกายใจเป็นรากฐานของความอาลัย ไม่ชวนให้เกิดความยินดีในนิพพาน

พระองค์ท่านตรัสสอนภิกษุสาวกให้พิจารณาว่ากายนี้ก็คือ สุขทุกข์ก็ดี ความหมายรู้หมายจำ กิติ เจตนาดีชั่วก็ดี ความรับรู้ต่างๆก็ดี ล้วนแล้วแต่เป็นมาร เพราะเมื่อสิ่งเหล่านี้มี จึงมีความตาย จึง มีโรค จึงมีภัยประการต่างๆ สรุปลือสิ่งเหล่านี้เป็นตัวทุกข์โดยตรง หากเห็นเช่นนั้นได้ ก็จัดเป็นความ เห็นชอบทางพุทธศาสนาขั้นสูง

หากคุณกำลังสงสัยว่าจะเห็นชอบเช่นนั้นไปทำไม พระพุทธเจ้าท่านก็ตรัสตอบว่าประโยชน์ ของความเห็นชอบทำให้แห่งหน่ยความมีความเป็น และเมื่อแห่งหน่ยก็ย่อมคลายความกำหนด ยินดีในกายใจนี้ เมื่อคลายความกำหนดยินดีย่อมหลุดพ้น เมื่อหลุดพ้นย่อมเข้าถึงนิพพาน นิพพาน นั้นเองเป็นที่สุดของประโยชน์ ไม่มีประโยชน์อื่นใดเหนือกว่านี้อีก เพราะบุคคลย่อมดับทุกข์ดับโศก อย่างถาวรเมื่อปราศจากกายใจ ตราบใดมีกายใจก็ยังมีเครื่องล่อไม่ให้รู้จัก ไม่ให้อยากผันถึงนิพพาน ไปเรื่อยๆ

อย่างไรก็ตาม อย่าเพิ่งสับสนนะครับ อย่างนี้กว่าเจริญล่ะ ถ้ากายใจเป็นมารก็คว้ามิตมาแห่ง ตัวให้ตายไม่เหมาะหรือ? ในความเห็นชอบขั้นต้นเราต้องมองว่ากายใจมนุษย์นี้เป็นบันไดกุศล เปิด โอกาสให้เราบำเพ็ญบารมีจนดีพอจะเข้าถึงพระนิพพานได้ พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ท่านทำ นิพพานให้แจ้งแล้ว กายใจก็ไม่เป็นมารอีกต่อไป และท่านก็ยังคงใช้กายใจนี้บำเพ็ญประโยชน์ต่อ สัตว์โลกต่อไป ไม่ทำลายทิ้งเสียก่อนกาลอันควรเลย

๓) อภิสังขารมาร คือบาป บุญ และฉาน ที่สิ่งเหล่านี้ถือเป็นมารได้ก็เพราะบาปเป็นตัวก่อ ภพที่น่าสะพรึงกลัว บุญเป็นตัวก่อภพดีๆที่น่าดีใจไม่เล็ก ส่วนฉานเป็นตัวก่อภพที่ประณีตสูงส่ง เห็นอกมารมณฺ์ ถึงแม้ดีวิเศษอย่างไร ภพก็คือภพ เมื่อมีได้ก็ต้องเสียได้ เมื่อตั้งอยู่ย่อม แปรปรวนไป เมื่อแปรปรวนไปย่อมต้องจากพราก ย่อมต้องพ้นจากสภาพนั้น ๆ ในวันหนึ่ง บันดาลความเศร้าโศกอาลัย ความคร่ำครวญเสียดาย วนไปเวียนมาไม่รู้จบรู้อิ้น

พระพุทธเจ้าส่งเสริมให้ทำดีมากๆ คือรู้อย่างไม่มีดีข้อไหนก็ทำให้มีเสีย รู้อย่างมีดีข้อไหนแล้วก็ เพิ่มให้ยิ่งขึ้นไปอีก แต่ความดีอันเป็นที่สุดคือไม่สำคัญว่าความดีเป็นเป้าหมายสูงสุด เป้าหมายสูงสุดของพุทธคือข้ามพ้นจากภาวะนำยินดีติดใจทั้งปวง

มีความจริงระดับยอดอยู่ประการหนึ่งที่ชวนฉงน นั่นคือเมื่อพระอรหันต์ท่านสว่างแจ้งแห่ง ตลอดแล้ว แม้ท่านจะแสนดี เมตตากรุณาต่อชาวโลกเพียงใด อาการทางใจของท่านก็จะสักแต่เป็น กิริยา ไม่เป็นบุญแบบก่อภพก่อชาติ อันนี้อย่าไปเลียนแบบท่านนะครับ บางคนอยากลัดชั้นเป็น อรหันต์ดิบ ไม่ต้องทำบุญ ไม่อยากให้อใจเป็นบุญ ความจริงพวกเราต้องเกาะบุญไว้ เหมือนตราบใด ไม่ถึงฝั่งก็ต้องพืงเรือไปเรื่อยๆ จนกว่าจะประชิดฝั่งจริงๆ ถึงค่อยเห็นเรือเป็นมารที่สมควรทอดทิ้งไว้ เพราะถ้าขึ้นยังอาลัยก็ไม่ได้ขึ้นฝั่งเท่านั้น

๔) มัจจุมาร คือความตาย ที่ความตายถูกจัดให้เป็นมารก็เพราะมีความเป็นไปได้สูงที่ คนเราส่วนใหญ่จะตายเสียก่อนรู้จักหนทางหลุดพ้น หรือรู้จักหนทางหลุดพ้นแล้วก็ตายเสียก่อนจะ

บำเพ็ญเพียรจนหลุดพ้นได้สำเร็จจริง ในครั้งพุทธกาลมีภิกษุจำนวนมาก บำเพ็ญเพียรเต็มกำลัง แต่ยังไม่ทันสำเร็จหรือหัดผลก็หมดอายุเสียก่อน และแม้ในยุคเราก็มีพระป่าจำนวนหนึ่ง เอาชีวิตของพวกเขาไปทิ้งในป่ากันเงียบๆ โดยยังไม่ทันบรรลุผลอันเป็นที่สุดกัน

พระอรหันต์เป็นบุคคลประเภทเดียวที่ละมัจจุรียุติได้ กล่าวคือเมื่อหมดกิเลส จิตก็ลอยบุญ ลอยบาป อยู่เหนือธรรมชาติปรุงแต่งให้เกิดภพใหม่ แม้เราจะเห็นด้วยตาเปล่าว่าร่างกายพวกเขาหดหอนเหมือนขอนไม้ยามสิ้นลม นั่นก็ไม่จัดเป็นมัจจุรียุติ เพราะความตายขัดขวางการเข้าถึงนิพพานของพวกเขาไม่ได้อีกแล้ว พวกเขาถึงนิพพานเสียก่อนที่มัจจุรียุติจะมาตัดหน้าซึ่งตัวไปเกิดในภพใหม่แล้ว

๕) เทวปุตตมาร คือเทวดาพวกที่มีนิสัยเสียอย่างหนึ่ง คือเห็นใครอยากไปนิพพานเป็นไม่ได้ ต้องทูลทูลราย อยากเข้าไปขัดขวาง หรือเมื่อเห็นใครเป็นพระอรหันต์และอาจนำหมู่ชนจำนวนมากให้สำเร็จมรรคผลนิพพานตามได้ ก็จะมีบังเกิดความเดือดเนื้อร้อนใจ อยากให้พวกเขาล้มหายตายจาก ตามหลักฐานในคัมภีร์ บางทีก็เล่นงานกันตรงๆแบบถึงเนื้อถึงตัว หรือเมื่อเล่นงานแบบถึงเนื้อถึงตัวไม่ได้ ก็จะใช้วิธีขอให้ริบลาไปนิพพานต้อๆ อย่างเช่นที่มารไปทูลขอพระพุทธเจ้าว่า พระพุทธศาสนาตั้งมั่นแล้ว หมุดกิจของพระองค์ท่านแล้ว จึงควรกำหนดปลงอายุเพื่อดับขันธปรินิพพานเสียเถิด

ปัจจุบันมักมีนักวิชาการมองว่าเทวปุตตมารกับกิเลสมารคืออันเดียวกัน ความจริงคือเป็นคนละอย่างกัน เช่นที่พระพุทธเจ้าท่านหมดกิเลสแล้ว ย่อมไม่ถูกกิเลสมารมารบกวนเป็นแน่ และอีกประการคือท่านตรัสชัดว่าหมู่ชนถูกพันธนาการไว้ด้วยกิเลสมารและเทวปุตตมาร ถ้าเป็นอันเดียวกัน ก็คงไม่มีคำว่า ‘และ’ มาเป็นตัวแบ่งแยก

เดี่ยวฉบับหน้าผมจะแสดงให้เห็นถึงกรรมอันนำไปสู่ภาวะความเป็นมาร ศึกษาความรู้เกี่ยวกับกรรมวิบากด้านนี้ไว้ก็ดีครับ เนื่องจากคนเราไม่ค่อยรู้ตัวกันว่าเพาะเชื้อความเป็นมารกันไว้คนละมากน้อยเพียงใด เมื่อรู้ก็จะได้ระมัดระวังไม่ถลำเข้าไป หรือถลำแล้วก็จะได้ถอนตัวทัน เพราะที่มีปรากฏแสดงไว้ในคัมภีร์คือหมดภาวะมารเมื่อไหร่ก็เข้าถึงมหานรกเมื่อนั้น

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงจริง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

กรรมที่ทำให้เป็นฆมาร

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ต ฤ ณ

ถาม – กรรมอะไรทำให้เทวดาเป็นมาร สงสัยว่าทำไมขวางทางคนอื่นเป็นอาชีวะแล้ว
ยังได้เป็นเทวดาอยู่อีก?

ข้อที่อยากให้คุณทันทันได้สังเกตก่อนอื่นใด ก็คือบุญนั้นไม่ได้พามาแต่ความรู้สึกด้านดีประการเดียว แต่มักพ่วงพาเอาความถือตัว เห็นตนเองวิเศษสูงส่งเหนือใครๆมาด้วย แล้วที่สุดก็ลงเอยด้วยความประมาท จนเป็นพระเอกแล้ว มีบุญกองภูเขาแล้ว ยิ่งใหญ่เหนือความผิตทั้งปวงแล้ว ดูเบาบาปผิตเล็กๆน้อยๆ สำคัญว่าไม่เป็นไร ทำไปไม่มีทางร่วงหล่นสู่นรกขุมไหนๆอีกแล้ว ลองถามตัวเองเถิด ถ้าหากทำบุญมากๆแบบครบวงจรแล้วความคิดข้างต้นแวบๆมาบ้างหรือเปล่า ถ้าเคยก็ขอให้สังวรระวังเถิด เพราะนี่แหละเชื้อที่ทำให้คุณมีสิทธิ์สอบติดเป็นมารตนหนึ่ง!

ความประมาทนั้น เป็นอาวุธชั้นสุดท้ายที่ธรรมชาติจะดึงคนดีให้ตกต่ำ ยิ่งบุญมากขึ้นเท่าไร เครื่องล่อให้ประมาทก็จะยิ่งใหญ่เป็นเงาตามตัวมากขึ้นเท่านั้น จึงไม่แปลกถ้าใครรู้สึกว่าตนเองและพรรคพวกสูงส่งเหนือมนุษย์ ก็มีแนวโน้มจะถูกดูแคลนผู้คน อยากให้ใครๆตกอยู่ใต้อำนาจตน และไม่ยอมให้ใครได้ดีเกินตน

อันที่จริงอัตตามานะอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ใครเป็นมารขึ้นมาหรอก สิ่งที่ทำให้คนๆหนึ่งหรือเทวดาตนหนึ่งกลายเป็นมารอย่างสมบูรณ์แบบคือการตั้งความเชื่อไว้ผิต ชนิดที่นำไปสู่การก่อกรรมขัดขวางความเจริญ หรือห้ามความสำเร็จอันเป็นประโยชน์สุขของผู้อื่น

นี่ไม่ใช่การตั้งตัวเป็นฝ่ายตรงข้ามกันในลักษณะฝ่ายค้านทางการเมือง เพราะฝ่ายค้านเป็นฝ่ายค้านก็เพราะเลือกตั้งแพ้ จึงต้องตั้งข้อแม้ต่างๆนานาให้ดูเป็นตรงข้ามกับรัฐบาลเข้าไว้ ใจจริงๆอาจมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือตัดคะแนนรัฐบาลแบบคู่แข่งชิงชัยกันเท่านั้น ไม่ได้มีใครถูกแท้หรือผิตถาวรแบบพระเอกกับผู้ร้ายเสมอไป วันดีคืนดีอาจส่งเสริมรัฐบาลได้ถ้าภาพลักษณ์ออกมาเป็นบวกแก่ตน

สำหรับมารของจริงจะไม่เป็นฝ่ายค้าน แต่ตั้งตัวเป็นฝ่ายตรงข้ามในลักษณะผู้ก่อการร้ายอย่างโจ่งครึมเลยทีเดียว คือทำทุกวิถีทางไม่จำกัดรูปแบบ ไม่ว่าบั่นทอนกำลังใจ ช่มชู้คุกคามขวัญ ดลใจให้อยากประพฤติผิต บังใจให้ลืมนสิ่งที่ควรทำ ตลอดจนกระทั่งทำลายล้างกันตรงๆด้วยโรคภัยไข้เจ็บ ขอเพียงขัดขวางไม่ให้ใครบรรลุเป้าหมายสูงสุดของศาสนาได้เป็นพอ ถ้ายังไม่คลุกวงในหรือคร่ำหวอดกับการศาสนาจริงจัง คุณจะยังไม่รู้จักหรือนึกไม่ถึงว่ามีรูปแบบการขัดขวางที่พิสดารได้ปานนั้น

ถ้ายังแปลกใจว่าทำไมเทวดายังคิดพิเรนได้ ก็ขอให้พิจารณาจากความจริงบนโลกนี้ที่เห็นๆกัน เช่นแต่ละศาสนาจะมีคนดีๆที่ไม่เห็นด้วย อาจต่อต้าน หรือกระทั่งทำลายล้างกันอยู่จริง เพราะฉะนั้นจึงไม่น่าแปลกใจหากเขาจะติดนิสัยเช่นนั้นไปยังภพอื่นภูมิอื่น ในมนุษยโลกมี

พฤติกรรมแบบใดก็ได้ บนเทวโลกและพรหมโลกก็มีพฤติกรรมแบบนั้นได้เช่นกัน เพราะมนุษย์ยอมจากโลกนี้ไปสู่ภาวะที่สอดคล้องกับนิสัยเดิม ไม่ว่าจะป็นสวรรค์หรือนรก!

ใครดีใครไรเหตุผล ใครใช้อารมณ์จนขาดสามัญสำนึกไปตลอดชีวิต ก็ยอมละโลกนี้เพื่อไปสู่ความเป็นเช่นนั้นอย่างยืดยาวหาที่จบยาก เนื่องจากกฎมนุษยนั้นธรรมชาติให้ไว้เป็นโอกาสเลือกเส้นทางของตัวเอง จะกระทำตัวตนแบบหนึ่ง ๆ ให้เข้มข้นถึงที่สุดก็ได้ หรือปรับเปลี่ยนหรือถอนตัวตนแบบหนึ่ง ๆ ด้วยการแลกชีวิตทั้งชีวิตก็ได้ ส่วนภพภูมิอื่น ๆ โดยเฉพาะที่โตเลยโดยไม่ต้องเรียนรู้ ไม่ผ่านการขัดเกลา ไม่มีตัวเลือกให้ตัดสินใจเป็นอื่นนั้น ย่อมปักใจอยู่กับสิ่งที่วิบากกรรมหยิบยื่นมาวางไว้ตรงหน้าอย่างเดียว เช่นถ้าเคยชินกับความเป็นผู้ซัดขวาง เขาย่อมไปสู่ความเป็นสหายในภพของผู้ซัดขวางตั้งแต่อุบัติจนถึงอายุขัย

มาดูกันครับ ว่าเหตุใดมนุษย์ที่มีสามัญสำนึกติดตัวกันดี ๆ ทุกคนจึงหลงผิดไปเป็นฝ่ายมาร ทั้งนี้ตกลงกันก่อนว่าเรากำลังคุยกันเกี่ยวกับมารของศาสนาพุทธอย่างเดียว มารของศาสนาอื่นไม่พูดถึง แต่โดยหลักการก็คล้ายคลึงกัน คือใครต่อต้านความเชื่อแบบใดก็เป็นมารประจำความเชื่อแบบนั้น ๆ

๑) เป็นมารเพราะตั้งความเชื่อไว้ผิด แต่ประพฤติกุบางส่วน

หมายถึงคนกลุ่มหนึ่งที่เชื่อในการใช้ชีวิตแบบไม่เบียดเบียนใคร เลื่อมใสการถือกุศลสังคัมหรือกระทั่งศรัทธาในสันติสุขและการมีเมตตา ทว่าไม่เชื่อเรื่องกรรมวิบาก ไม่เชื่อว่านิพพานมีจริง อาจจะเพราะได้รับการปลูกฝังให้เชื่อแบบนั้นมาแต่เล็ก หรืออาจจะเพราะโตแล้วคิดเอง คาคะเนแล้วปักใจเข้าข้างตัวเองอย่างเหนียวแน่น แถมยังขยายความเห็นผิดของตนให้กว้างไกลออกไปผ่านรูปแบบการถกเถียง ถากถาง กล่าวโจมตีโพนทะนาด้วยเจตนาให้คนทั้งโลกหมดความเชื่อถือ หรือกระทำพุทธศาสนาให้หมดความชอบธรรมที่จะตั้งอยู่ กรรมที่เผยแพร่ศาสนาตนด้วยวิธีย่ำยีศาสนาอื่นในวงกว้างนี้แหละตัวการสำคัญอันจะทำให้เป็นมาร

ที่บุคคลประเภทนี้มีโอกาสไปสวรรค์ ก็เพราะความดีที่เขาทำได้น้ำหนักเกินความชั่วที่เขาก่อ แต่หากครั้งเป็นมนุษย์ทำบุญได้น้ำหนักแค่พอดีกับบาป ตายแล้วจะไปเป็นอสูร ซึ่งจัดเป็นพวกครึ่งเปรตครึ่งเทพ คอยรบกวนทั้งมนุษย์และเทวดาที่ไต่ตามแนวทางของพระพุทธศาสนา อาจจะในรูปแบบของการทำร้ายตรงไปตรงมา ดังเช่นเมื่อครั้งพุทธกาลมีพระเถระชั้นผู้ใหญ่รูปหนึ่ง เดินจงกรมอยู่กลางแจ้ง มารก็เข้าไปรบกวนท้วงใส่ทำนให้รู้สึกเหมือนมีก้อนหินหนัก ๆ ถ่วงอยู่ แต่ท่านรู้ทันด้วยญาณ จึงเกลี้ยกล่อมโดยเล่าให้ฟังว่าอดีตชาติท่านก็เคยประพฤติดนเป็นมารอย่างนี้แหละ แต่พอพ้นจากภพของมารก็ต้องลงไปเสวยมหันตทุกข์ หมกไหม้อยู่ในมหานรกนานแสนนาน ไม่คุ้มกันเลย (ตัวท่านเองในครั้งอดีตเป็นญาติเก่ากับมารที่มารบวกรท่านในชาติสุดท้ายเสียด้วยครับ ถึงมีสายสัมพันธ์ที่เปิดช่องให้มารบวกรท่านก็ได้)

๒) เป็นมารเพราะตั้งความเชื่อไว้ถูกส่วนหนึ่ง แต่เห็นผิดอีกส่วนหนึ่ง

หมายถึงกลุ่มคนที่ศรัทธาในกรรมวิบากระดับให้ทานและรักษาศีล เชื่อว่ากรรมมีผล เชื่อว่าทำดีย่อมมีสุคติเป็นที่หวัง แต่น่าเสียดายยังเห็นผิดเกี่ยวกับนิพพานและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ถึงนิพพาน ลำพังความเห็นผิดเจียบๆอยู่คนเดียวก็ไม่กระไรนัก แต่หากเกิดเป็นขบวนการจัดตั้ง พยายามล้มล้างแนวความเห็นที่ถูกต้องเกี่ยวกับมรรคผลนิพพานดั้งเดิม อันนี้ก็ต้องกลายเป็นพลพรรคมารกัน โดยไม่รู้ตัว

อย่างไรก็ตาม พวกนี้จะเป็นมารแบบผู้ตีขึ้นมาหน่อย คือเวลารบจนจะไม่มาในลักษณะการของทำร้ายกันคือๆ แต่จะมาในรูปของการดลใจในสมาธิ เช่นทำให้พระซึ่งมีบุญมากๆหลงเห็นนิมิตบางอย่าง ได้ยินเสียงบางอย่าง แล้วบังเกิดความเชื่อมั่นว่านั่นคือการบรรลุถึงมรรคถึงผล โดยมากเป็นดอกบัวบานหรือนิมิตพระพุทธรูปที่มีเสียงระฆังกังวานสดใส หรือคำรับรองว่าเช่นนี้เป็นมรรคผลที่ถูกต้องแล้ว

นอกจากนั้น ปัจจุบันยังมีอรหันต์ดิบเกิดขึ้นเยอะ กล่าวคือปฏิบัติธรรมแล้วเกิดมหาอุเบกขา รับผิดชอบกระทบแล้วเฉยชา ไม่รู้สึกรู้สาทางกาย ก็เข้าใจว่าตนหมดกิเลส เป็นพระอรหันต์แล้ว ทั้งๆที่เป็นอำนาจสมาธิหรืออำนาจของศีล ๘ ที่แข็งแรงเท่านั้น อีกพวกหนึ่งเกิดปรากฏการณ์บางอย่างทางจิตครั้งเดียว เช่นเกิดความว่างหายเจียบพลันซึ่งคล้ายคลึงกับปรากฏการณ์มรรคผลของจริง ก็พลัดหลงไปเข้าใจว่าตนเป็นพระอรหันต์ ทั้งที่กิเลสยังอยู่ครบ ยังโลภอยากสะสมสมบัติ ยังเกิดระคะอยากร่วมเพศ ยังเกิดโทสะหงุดหงิดรำคาญใจ และยังมีสำคัญตนไปต่างๆนานาว่ารู้เห็นเยี่ยมผู้วิเศษ ใครเตือนอย่างไรก็ไม่ฟัง จะฟังแต่ครูบาอาจารย์ที่ให้รางวัลเขา แต่งตั้งให้เขาเป็นพระอรหันต์เท่านั้น

พวกนี้ไปเกิดเป็นเทวดาได้เพราะบุญซึ่งทำจริง ๆ ตลอดชีวิต แต่พอเป็นเทวดาก็มักมีความพอใจประกาศตนว่าเป็นพระอรหันต์ มาสนทนากับมนุษย์ผู้มีญาณ หรือผ่านมนุษย์ผู้มีเป็นร่าง ก็จะต้องทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนหมดกิเลสแล้ว บางครั้งก็มีวิธีบังคับ หรือวิธีสำแดงตนแปลกๆได้พิสดารสุดที่มนุษย์ธรรมดาจะแข่งขันไม่ยอมศิโรราบให้

เทวดาพวกนี้จะบรรยายสภาพของนิพพานไปต่างๆนานาสารพัด โดยรวบรัดคือเป็นดินแดนอันสงบสุข หาความทุกข์มิได้ ซึ่งที่แท้ก็คือภพหนึ่งของเทวโลกหรือพรหมโลกเท่านั้น และจะปฏิเสธนิพพานแบบไร้นิมิต ไร้มืด เห็นเป็นของน่าเบื่อ ไม่มีตัวตนให้สนุกอีก โดยไม่เฉลียวคิดถึงแก่นสารที่แท้จริงว่าการไร้สภาพปรุงแต่งให้เกิดดับนั่นเอง คือบรมสุข คือความสงบอันเป็นที่สุดทุกข์

๓) เป็นมารเพราะตั้งความเชื่อไว้ถูก แต่ปรามาสผู้ทรงคุณ

หมายถึงคนกลุ่มหนึ่งที่เข้าใจ 'ทฤษฎี' ทางพุทธศาสนาถูกต้อง ทั้งในหลักกรรมวิบาก และในหลักวิธีพ้นทุกข์พ้นอุปาทานอย่างเด็ดขาด แต่พวกเขาเพียงทรงจำไว้ ไม่ปฏิบัติตามหลักการที่พระพุทธเจ้าสอนให้ตลอดสาย ผู้ใกล้ชิดจะรู้ดีและเห็นคاداتาหลายครั้ง ว่ายังเป็นผู้ตระหนี่ มีอาการเล็งโลก โทกโดยปราศจากความละอาย ตลอดจนหลงตัวหลงตนเกินธรรมดา

ยิ่งศึกษามาก ทรงจำมาก ก็ยิ่งเกิดความทะนงมาก กลายเป็นอยากเพิ่มอัตราเลี้ยงผู้มี ปัญญาคิดอ่านแตกฉานยิ่ง ๆ ขึ้นไป และอยากให้ใครๆ มองว่าตนรอบรู้ทรงภูมิเป็นที่หนึ่ง ซึ่งพออัตรา ใหญ่ ทางหลุดพ้นจากอุปาทานก็เล็กลง คิดถึงมรรคผลนิพพานแล้วท้อใจ คือไม่ใช่แค่เห็นวามรรคผล นิพพานเข้าถึงได้ยาก แต่เห็นว่าเป็นของเข้าถึงไม่ได้เลยในชีวิตของตน และเมื่อตนเข้าถึงไม่ได้ ก็ แปลว่าคนอื่นทั้งโลกจะต้องไม่มีความสามารถเข้าถึงได้เช่นกัน

พวกที่เข้าข่ายจะต้องกลายเป็นมารเต็มขั้นนั้น ได้แก่ภิกษุซึ่งมีหน้าที่สอนธรรมะในชั้นเรียน เพราะภิกษุเป็นผู้ตกลงกับพระพุทธเจ้าตั้งแต่ตอนบวชว่าจะเข้ามาทำมรรคผลนิพพานให้แจ้ง ถ้ามา ประกาศเสียเองว่ามรรคผลนิพพานทำไม่ได้แล้ว ก็เท่ากับทรยศต่อพระพุทธเจ้า เท่าที่ทราบมา บาง คนเป็นถึงเปรียญชั้นสูงๆ แต่เอ่ยกับปากว่ายุคนี้อย่าหวังฉาน อย่าหวังมรรคผล ขอให้บำเพ็ญบารมี เพื่อไปเอาดีในยุคพระศรีอารยกัน นี่เป็นคำพูดที่สับสนๆ กันมา ตอนแรกเป็นคำพูดคนอื่น แต่พอพูด บ่อยๆ ก็กลายเป็นคำพูดและความตั้งใจเชื่อของตนเองไป

วิธีหว่านล้อมแบบมารซึ่งแยบยลที่สุด คือแฝงมาในรูปของคนที่ถูกต้องที่สุด คนรู้ดีที่สุด สิ่ง ที่ทำให้รู้ว่าเขาหลงทางมืออย่างเดียว คือภาพรวมของเขาไม่สนับสนุน ไม่ให้กำลังใจใครได้ไปถึง นิพพาน ตรงข้ามกลับคะยั้นคะยอให้ใครๆ เห็นมรรคผลนิพพานเป็นเรื่องยากเกินเอื้อม ทำเรื่องง่าย ให้เป็นเรื่องยาก บั่นทอนกำลังใจกันทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นตรงข้ามกันทุกอย่างกับลีลาของพระพุทธเจ้า

พวกนี้บางทีเคารพพระพุทธเจ้า แต่บางยุคก็อยู่ในฐานะผู้รักษาสืบทอดพระธรรมวินัยเป็น ตัวอักษร ทว่าพลาดไปร่วมขบวนการตัดต่อ เติมแต่ง กล่าวตู่พุทธพจน์ ทำให้คนหลงเข้าใจว่า พระพุทธเจ้าตรัส ทั้งที่ท่านไม่ได้ตรัส อันนั้นแหละการประพาดเข้าสู่ความเป็นพลพรรคมาร อาจจะมี ระดับเสนาธิการหรือระดับบริวารย่อยๆ ขึ้นอยู่กับบารมีในทางดีที่สั่งสมไว้

สำหรับกรรมที่จะทำให้เป็นราชาแห่งมาร หรือที่เรียก 'พญามาร' นั้น โดยมากจะมีบารมี ยิ่งใหญ่เกินธรรมดา เช่นสามารถเป็นผู้ก่อตั้งศาสนาหรือลัทธิความเชื่อใดๆ พาคนไปสวรรค์ได้ด้วย ตนเอง แต่หลงผิด บิดเบือนพระสัทธรรมของพระพุทธเจ้า หรือกระทั่งพาคนหลงทาง เข้าใจว่า นิพพานและหลักการเข้าถึงนิพพานในพระไตรปิฎกเป็นของปลอม วิธีที่ตนเพิ่งค้นพบด้วยตนเอง เท่านั้นจึงจะถูกต้อง พวกนี้อาจหลงผิดด้วยความบริสุทธิ์ใจ หรือหลงผิดเพราะอวดตามานะ อยากเป็น ผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก (ซึ่งกรรมดีแต่หนหลังที่เคยช่วยมหาชนจำนวนมาก ก็สั่งแรงหนุนให้ได้สำเร็จ ไกลเคียงกับที่ปรารถนาเสียด้วย)

ไม่ว่าจะระดับราชา เสนาธิการ หรือบริวารแวดล้อม เมื่อตั้งความเห็นไว้เสียแล้วว่าตนถูก ที่สุด คนที่เชื่อต่างจากตนจึงเป็นคนผิด ฉะนั้นแม้เมื่อพบผู้ปฏิบัติถูก ปฏิบัติตรง สามารถละกิเลส ได้จริง ๆ แทนที่จะชื่นชมยินดีมีมุทิตาจิตไปกับความผ่องใสของพวกท่าน ก็กลับจะขัดเคือง หมั่นไส้ ไม่อยากเห็นฝ่ายตรงข้ามก้าวหน้าเกินตน ซึ่งก็จะนำไปสู่การจ้องจับผิด เห็นตนมีอภิสิทธิ์ในการไล่ เบียดความรู้ผู้อื่น ผิดเล็กผิดน้อยเอามาตำได้ราวกับเป็นอาชญากร หรือแม้เขาไม่มีความผิดเลย ก็พูด

สันนิษฐานต่าง ๆ นานา ชักแม่น้ำทั้งห้า เพื่อชี้ว่าคนอื่นให้เห็นว่าเขาผิดจนได้ สืบไปสืบมา ตันตอที่แท้จริงคือเขาไม่ต้องการให้ใครเป็นฝ่ายถูก หากไม่ได้ยอมรับนับถือเขา หรือได้หลักความรู้ความเชื่อมาจากเขา

ถึงขั้นหนึ่งพวกนี้อาจกล่าวเท็จได้โดยปราศจากความละอาย พุทธธรรมะด้วยความนุ่มนวล แต่น้ำเสียงมีแรงอัดของโทสะเจืออยู่ เวลาระเบิดความโกรธออกมา มีความกดดันสูง มีความร้อนชนิดหัวชนฝา เปลี่ยนจากมีเหตุผลที่สุดไปเป็นขาดเหตุผลอย่างที่สุด แม้แต่หน้าตาก็สลับจากสว่างใสไปเป็นหมองคล้ำได้อย่างรวดเร็ว

กล่าวมาทั้งหมดคงเห็นสรุปได้ประการหนึ่งคือ **มารไม่จำเป็นต้องคิดว่าตัวเองเป็นมารตรงข้าม พวกเขอาจนึกว่าตนเป็นฝ่ายพระเอกด้วยซ้ำ** มีแต่ 'กรรม' ของเขาที่จะแสดงในตัวเองว่าเขาเป็นใคร

อยากตั้งข้อสังเกตว่าพระพุทธเจ้าท่านยอมรับว่าเทวดาฝ่ายมารมีจริง แต่ท่านก็ตรัสถึงน้อยมาก และทุกที่ที่ตรัสถึง ก็จะแสดงให้เห็นว่าถ้ามนุษย์ยังมีสติสัมปชัญญะ ก็มีสิทธิ์เลือกที่จะเป็นผู้ชนะ หรือผู้แพ้กันทุกคนครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

ขนาดอวัยวะ /
คิดไม่ได้กับพ่อ

เตรียมเสบียง
ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ตฤณ

ถาม – อันนี้ไม่ได้มีเจตนาทะเลาะอะไรนะครับ แต่อยากทราบจริง ๆ เห็นคุณดังตฤณบอกไว้ในหนังสือเล่มหนึ่งว่ากรรมเก๋าดกแต่งความเป็นภายในปัจจุบันชาติได้ละเอียดลออทุกชิ้นทุกส่วน ที่นี้อยากทราบว่าอวัยวะเพศของชายที่บางคนใหญ่จนเป็นปมแข็ง บางคนเล็กจนเป็นปมด้อย เหล่านี้เกี่ยวกับกรรมชนิดไหนหรือครับ?

คำสำคัญอยู่ในคำถามแล้วครับ คุณกำลังพูดถึง วิชาที่ตกแต่งให้เครื่องหมายสำคัญของความเป็นชายกลายเป็นปมแข็งและปมด้อย อย่างที่รู้ๆกันว่าขนาดส่วนนั้นของชายมีผลกับความเชื่อมั่น และมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ตลอดจนเป็นฐานความรู้สึใน ช่วงวัยต้นๆ ว่าตัวตนที่ปรากฏในโลกยิ่งใหญ่หรือต่ำต้อย ดังนั้นเอกลักษณ์ความเป็นบุรุษจึงได้รับการขนานนามว่า ‘เจ้าโลก’

ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ทราบแล้วว่าอวัยวะเพศของชายนั้น เดิมทีเคยเป็นอวัยวะเพศหญิงมาก่อน กล่าวคือทารกในครรภ์มารดาเมื่อยังเป็นตัวอ่อนจะเริ่มต้นด้วยการมีอวัยวะเพศหญิง ถ้าเซลล์ของตัวอ่อนมีโครโมโซมเพศเป็นชาย อวัยวะเพศแบบชายจึงปรากฏยื่นออกมาภายหลัง

ถ้าพูดแบบแพทย์ ความเป็นชายเกิดขึ้นจากการ ‘บังเอิญ’ ได้รับโครโมโซม Y จากพ่อไปประกบคู่กับโครโมโซม X ของแม่ แต่ถ้าพูดแบบธรรมะ ภาวะยื่นออกไปเป็นชายเกิดขึ้นจากแรงขับเคลื่อนของกรรม คืออดีตชาติเคยทำดีด้วยจิตใจหนักแน่น เมื่อให้ทานก็ให้ด้วยศรัทธาที่ทรงพลัง เมื่อรักษาศีลข้อกาเมกัณเภาไม่มีโอหน้อนเหลวไหล เมื่อจะทำกิจอันควรใดๆก็ริเริ่มได้ด้วยตนเองไม่ต้องรอคนอื่นมาชักจูงหว่านล้อม กล่าวกำลัรับ กล่าวเป็นฝ่ายปกป้อง ไม่งอมืองอเท้าคิดพึ่งพาใคร ตัดสินใจด้วยเหตุผลไม่ใช่แต่อารมณ์

สัดส่วนของกรรมที่ทำให้เป็นชายดังกล่าวข้างต้นนี้ ถ้าสมน้ำสมเนื้อ แสดงออกถึงภาวะความเป็นชาติที่ลงตัว ก็จะได้รูปร่างหน้าตาและขนาดของเอกบุรุษออกมาพอทำให้เกิดความรู้สึกฮึกเหิม เชื่อมั่นว่าตนอยู่เหนือเพศหญิง แต่หากเป็นตรงข้าม ปุริสภาวะโดยรวมก็จะออกมาในรูปแบบที่ก่อให้เกิดความหดหู่ ขาดความเชื่อมั่นว่าตนพ้นภาวะอ่อนแอเยี่ยงหญิงมาได้แล้วจริงๆ

ขอแจกแจงวิชาออกเป็น ๓ ขนาดคร่าวๆ คือเล็ก (จนเป็นปมด้อย) กลาง (มีความพอดี) และใหญ่ (จนเป็นปัญหา)

๑) เล็ก เกิดจากกรรมอันควรละอาย เช่นเคยต้องทำงานใหญ่หรือตั้งใจมุ่งมั่นเอาชัยสำคัญ แต่ถอดใจ ขลาดกลัว แล้วหลบลิ้นหนีหายไป หรือเป็นพวกชอบเอาตัวรอด หวังแต่ตัวเองกระทั่งกล้าทิ้งครอบครัว ทิ้งพรรคพวก หรือกระทั่งขายชาติเพื่อประโยชน์สุขของตนตามลำพัง

การไม่รับผิดชอบลูกเมีย เช่นพ่อกับผู้หญิงท้องแล้วคิดหนีทำเดี่ยว ส่วนนี้ก็มีผลได้มาก ถ้าพยายามพ่อแม่แก้แล้วทอดทิ้งให้ยังต้องทำมาหากินเอาเอง ยิ่งทำให้ความเป็นลูกผู้ชายหดหายเข้าไปใหญ่

นอกจากนี้ยังมีส่วนของการผิดศีล การนิยมรสชาติทางเพศแบบลักกินขโมยกิน ขอให้สังเกตว่าตอนคุณถูกจับได้ว่าทำผิดคิดขโมยของ ความรู้สึกที่ตรงนั้นจะสับสนเล็ดลอด นั่นก็เป็นทำนองเดียวกันครับ ถ้าหากชอบลักกินขโมยกิน ถึงแม้ไม่มีใครจับได้ไล่ทันในชาติที่ทำ อัดภาพในชาติต่อมาก็ต้องเสวยผลอันสืบเล็กน้อดสู้อยู่ดี (หากในชาติที่ทำผิดศีลข้อนี้ ใจไม่สำนึกผิดเลย ดังเช่นชายระดับแมงดาหากินกับผู้หญิง ก็ต้องไปเป็นกะเทยเลยด้วยซ้ำ ไม่ใช่แค่เข็มเล็กอย่างเดียว)

๒) กลาง เกิดจากกรรมอันสมควรแก่ความเป็นชาย กล่าวสรุปรวบรัดคือ ริเริ่มในกิจอันเป็นบุญ หนักแน่นในการรักษาจะอันควร กล่าวรับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำ ตลอดจนไม่ลักกินขโมยกิน กล่าวอีกทางหนึ่งคือถ้าไม่ได้เป็นคนฉลาด ไม่เอาตัวรอด ไม่คิดกินแรงคนอื่น ไม่ทิ้งพ่อแม่และลูกเมีย ก็จะมีแรงขับมากพอจะดันให้องคชาติยื่นออกมาสมชาย ไม่ต้องรู้สึกอับอายขายหน้าภรรยา ถูกหาว่าขาดความสมส่วนแต่อย่างใด

๓) ใหญ่ คือไม่ใช่แค่ใหญ่ธรรมดา แต่ใหญ่ขนาดหาคู่ที่เข้ากันได้ยาก หรือทำให้คู่ขาดต้องทรมาณทรกรรมซ้ำซาก อันนี้เกิดจากกรรมที่ขอบโอ้อวด ชอบให้ใครต่อใครคิดว่าตนยิ่งใหญ่เกินจริง คือเรื่องการบุญการกุศลนี้ก็ทำดี ทำจริง และทำต่อเนื่องนะครับ แต่คุยโม้อ้อวดเป็นประจำ เช่นมีส่วนร่วมร่วมสร้างโบสถ์แต่สืบ แต่จะป่าวร้องราวกับนี้โบสถ์ข้า ข้าสร้างเองคนเดียว เป็นต้น

การทำดีหวังเอาหน้าเป็นหลัก ก็เป็นกรรมที่ตกแต่งความเป็นชายของตนให้บวมเป่งผิดปกติได้เหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าขนาดต้องหอบนักข่าวมาช่วยกันถ่ายทอดสดทั่วประเทศถึงจะยอมควักกระเป๋า อย่างนี้ชาติต่อมาก็ต้องเป็นเจ้าของสัดส่วนที่น่าขยาด ไม่ค่อยน่าภิรมย์นัก

ขยายความไว้นิดหนึ่ง เรื่องทำบุญเอาหน้านี้เป็นคนละเรื่องกับการตั้งใจทำบุญอย่างใหญ่หรือตั้งใจทำบุญด้วยเจตนาใช้เครดิตของตนเป็นตัวเหนี่ยวนำ ชักจูงคนอื่น ๆ ให้เห็นดีเห็นงามอยากทำตามนะครับ แม้บางที่ต้องออกหน้าออกตากิจจริง แต่ใจเขาไม่ได้คิดถึงหน้าตาเป็นหลัก เขาคิดถึงเนื้อหาประโยชน์ของการบุญเท่านั้น จิตที่ไม่โลภอยากได้ชื่อเสียงหน้าตาจากงานบุญ แต่ปรารถนาประโยชน์แก่ผู้อื่น จะตกแต่งให้ขนาดความเป็นชายพอเหมาะกับหญิงทั่วไป เว้นแต่ไปเจอหญิงเจ้ากรรม แพบปิดประตูรับทุกชนิดวิบาก อันนั้นก็ช่วยไม่ได้เหมือนกัน

อันที่จริงแล้ว อวัยวะอันเป็นบุญแจสำคัญสำหรับชีวิตบุรุษเพศนั้น ไม่ได้ห้ามชายจากการใช้ชีวิตปัจจุบันในการทำกรรมอันประเสริฐเพื่อแก้ตัว หากทำตัวไม่เป็นภัยต่อสังคม ตรงข้ามทำคุณให้ยิ่งใหญ่ ก็ความรู้สึกหนักแน่นกับการมีชีวิต ขนาดอวัยวะเพศก็จะลดอิทธิพลทางความรู้สึกทั้งต่อตัวเองและภรรยาไปได้

ตรงข้าม ถึงแม้ใช้เทคนิควิธีสมัยใหม่ต่าง ๆ นานาในการช่วยขยายขนาด ต่อให้สำเร็จจะครบ ก็สำคัญผิติดคิดว่าตนเองเป็นเจ้าของโลกได้ประเดี๋ยวประด๋าว ในเวลาต่อมาต้องเผชิญกับความขัดแย้ง ภายใต้อยู่ดี เพราะอย่างไร้ใจก็เล็ก ไม่ได้ใหญ่ตามขนาดลำตาลแต่อย่างใด หรือจับปลัดจับผลูถ้า กรรมเก๋ามุ่งจะตกแต่งให้อัตภาพนี้ต้องเสวยความรู้สึกเล็กจ้อย หากขยายขนาดรูปธรรมให้ใหญ่เกิน วิชากรมๆ เข้า ผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ นานาอาจถาโถมประดังประเดเข้าใส่จนยากจะ กัลลักลีน ดังเช่นที่มีข่าวร้ายของนักขยายผล ขยายแล้วเนา ขยายแล้วเปื่อย คราวนี้เลยไม่ต้องเป็น สุขสมทางเพศกันเลยทีเดียว

ขอให้ท่านชายทั้งหลายพากันเชื่อเรื่องกรรมดีที่ยิ่งใหญ่ อย่าไปฝากใจไว้กับขนาดห้องที่ใหญ่ ยิ่งเลยครับ มันไม่ได้ทำให้ใครเป็นสุขจริงสักทีน้ำหอรอก หากคุณรู้จักจิตใจใหญ่อย่างสมานิพาน ก็ จะทราบเลยว่ากายนั้นสูงใหญ่เกินพื้นดินมาได้นิดเดียว ต่างจากจิตซึ่งอาจใหญ่ได้ครอบฟ้าครอบดิน เป็นอนันต์

ถาม – ทำอย่างไรจะเลิกคิดไม่ดีกับพ่อได้คะ? รู้ทั้งรู้ว่าเป็นบาป แต่จะให้ห้ามใจ อย่งไรในเมื่อเขาทำเรื่องเลวร้ายอยู่ทุกเมื่อเชิ้อวัน

ด้วยความเห็นใจครับ ผมทราบดีว่าโลกใบนี้มีผู้หญิงหลายรายที่ตกอยู่ในภาวะลำบาก กลืน ไม่เข้าคายไม่ออก พ่อบางคนก็ทำเกินไปจริงๆ อาจจะขี้เมา อาจจะส่งเงินบำเรอคนนอกบ้านแต่ไม่ เหลียวแลคนในบ้าน อาจจะมาไถเงินเมียไปเล่นพนันชั้นต่อ อาจจะเอะอะและตบตีเมียให้ลูกเห็น และหนักข้อหน่อยคืออาจจะเมาสุกเมมาดิบแล้วทำเรื่องน่าอับยศอดสูกับลูกสาวตัวเอง จาระไนแล้ว เรียกว่าหมดความชอบธรรมที่จะเรียกตัวเองว่าพ่อ และยากเหลือเกินที่จะขอให้ลูกยกโทษง่าย ๆ ไม่ ตัดใจ ไม่คิดอะไรในทางอกุศลต่อกันอีก

บอกตรงๆว่าเรื่องบาดหมางระหว่างสายเลือดนี้ พุดให้คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นลำบากครับ จะเป็นคำปลอบโยน หรือเป็นการเตือนสติให้ระลึกถึงพระคุณบิดาที่ทำให้เกิดมา อย่งไรก็ไม่ได้ผล หอรอก ทางเดียวต้องเอาเหตุผลทางธรรมชาติอันเป็นความจริงมาพูดกัน นั่นคือ ถ้าไม่ยอมยกเกิด เป็นลูกของคนแบบนี้ก็จงอย่าผูกพยาบาทอาฆาตเขา อย่าคิดร้ายกับเขา หรือให้ดีกว่า นั้นคือพยายามเปลี่ยนแปลงเขาเสียให้กลายเป็นคนใหม่

คุณลองเอาเหตุผลทั้งโลกมาลองอธิบาย ว่าทำไมต้องเกิดมาเป็นลูกคนพรรค์นี้ ถ้าอยากได้ คำตอบทำนอง ‘เพราะโชคไม่ดี’ หรือ ‘เพราะบังเอิญช่วย’ ก็แล้วไป แต่หากต้องการคำตอบที่มี

เหตุผลพอทำให้รับได้ ก็ลองฟังคำตรัสแสดงสัจจะของพระพุทธเจ้าที่ว่า สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นทายาท มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์

แปลง่ายๆว่าเพราะความไม่รู้ในอดีต คุณเคยทำบาปบางประการลงไป อันนำมาสู่ผลลัพธ์ของความเป็นลูกพ่อลูกแม่แบบนี้ ที่สำคัญคือปัจจุบันคุณก็อาจจะยังไม่รู้ยุติว่าจะพ้นจากวงจรแห่งกรรมอันจะนำไปสู่เผ่าพันธุ์เช่นนี้อีกได้อย่างไร

กรรมอันเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากแรงดึงดูดไปเกิดกับพ่อแม่ผู้ดำรงตนอยู่ในเขตมิตติอยู่ ๒ ข้อให้จำง่าย ๆ ได้แก่ รู้คุณท่าน และสนองคุณท่าน

๑) **รู้คุณท่าน (กตัญญู)** – เป็นกรรมทางความคิด คือถ้ายังไม่มั่นใจเรื่องเกิดใหม่เกิดเก่า ยังไม่เห็นแง่ดีใดๆที่จะทำใจให้อภัยเขา หรือกระทั่งไม่เห็นความชอบธรรมใดๆที่เราสมควรเข้าไปพูดคุยกับเขา ก็ขอให้เอาเลือดเนื้อในกายนี้เป็นพยาน เป็นที่ตั้งของการพิจารณา คุณมีกายนี้ คุณจึงมีโอกาสรู้สัจแห่งความเป็นมนุษย์ มีโอกาสเรียนรู้และพิสูจน์เรื่องการเวียนว่ายตายเกิด การเตรียมเสบียงที่ถูกต้อง และการหลุดพ้นจากทุกข์อันยิ่ง ถ้าปราศจากกายนี้ คุณจะไม่มีโอกาสอ่านบรรทัดธรรมะใดๆเลย

พวกเราจะไม่มีการพบเจอบุญคุณอื่นใดเลยหากปราศจากการรับบุญคุณแรกสุดจากผู้ให้กำเนิด โดยเฉพาะผู้ให้กำเนิดมาพบทางสว่างในพุทธศาสนาอย่างนี้ ยิ่งมีบุญคุณกว่าพ่อแม่ในถิ่นอื่นๆอื่น หากคุณไม่เริ่มต้นด้วยการรู้จักให้อภัยต่อข้อผิดพลาดของพวกเขา ก็ไม่ชื่อว่ารู้คุณท่านอย่างแท้จริงเลย ทำนองเดียวกับถ้าผูกพยาบาทคนที่ให้เงินคุณ ๑๐๐ ล้านฟรีๆ คุณคงนึกตำหนิตัวเองแน่ๆ แต่นี่ให้ยิ่งกว่า ๑๐๐ ล้านเสียอีก ก็น่าจะไม่มีเรื่องหนักเกินกว่าจะให้ อภัยท่านได้จริงไหม?

๒) **สนองคุณท่าน (กตเวทิต)** – เป็นกรรมทางกายและวาจา ทำให้พ่อแม่มีความสุขทั้งด้วยคำพูดและการปรนนิบัติ แต่จะให้ดีที่สุดคือทำให้พวกท่านมีกรรมดีเป็นที่พึ่งของตนเอง สมดังที่พระพุทธเจ้าตรัสว่าการตอบแทนพ่อแม่ไม่ใช่ของง่าย ต่อให้แบกพวกท่านขึ้นป่าทั้งสองและอาศัยป่าของเราขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะ หรือปรนนิบัติรับใช้ด้วยการบีบขวด การอาบน้ำ ตลอดจนจนแม้กระทั่งปราบแผ่นดินแล้วยกพ่อแม่ขึ้นเถลิงราชย์ ก็ยังไม่ชื่อว่าทำหน้าที่ตอบแทนบุญคุณพวกท่านเลย

ต่อเมื่อทำให้ท่านศรัทธาในสิ่งที่ควรศรัทธาเช่นกรรมวิบากและพระพุทธเจ้า ทำให้ท่านเลิกเป็นบุคคลทุกข์แล้วหันมาตั้งใจถือศีล ทำให้ท่านเลิกตระหนี่แล้วหันมาตั้งใจเสียสละ ทำให้ท่านเลิกหลงงมอยู่ในความมืดบอดออกมาสู่ความสว่างแจ้งทางปัญญา เหล่านี้แหละจึงได้ชื่อว่าตอบแทนพระคุณพ่อแม่สำเร็จแล้ว คุณจะเชื่อหรือไม่เชื่อความสามารถของตัวเองอย่างไรก็ควรลองทุกวิถีทาง ทั้งในระดับของการพูด และในระดับของการเพียรแผ่เมตตาอธิษฐานให้ท่านคิดดีขึ้น ตาสว่างขึ้น หรือกระทั่งหันมาหยิบหนังสือธรรมะที่คุณวางล่อตาไว้ได้ง่ายขึ้น

อะไรก็ได้ที่คุณคิดออก ตัวคุณคุณรู้ว่ามีอะไรรอบๆที่สามารถหยิบจับมาประกอบประกอบ
เป็นตัวช่วยได้บ้าง แม้ไม่ประสบความสำเร็จ คุณก็เชื่อว่าได้คิด ได้พูด ได้พยายามลงมือช่วย
ท่าน อันเป็นกรรมช็อกตเวทีที่เพียงพอแก่การรอดจากบ่วงพยายบาทแล้ว และหากฟลุคสำเร็จ
ขึ้นมา คุณจะรู้สึกชดว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่หายไป กลายเป็นความเบาสบายระหว่างคุณกับท่าน
อย่างถาวร

ลำพังอกุศลวิบากจากอดีตชาติอย่างเดียวนั้น เล่นงานให้คนเราเศร้าหนักได้ก็จริง แต่ไม่
จำเป็นต้องให้มันปล้นเอาวิธีมองโลกในแง่ดีไปจากเราด้วย トラบไตที่ยังมีความหวังและพยายาม
มองโลกในแง่ดี トラบนั้นคนเราจะยังคงเพียรพยายามเอาชนะความมืดด้วยความสว่าง มีมานะที่จะ
ขัดถูสีดำให้เป็นสีขาวกันต่อไปครับ

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

บทส่งท้าย ผุดตั้งแต่เกิด

เตรียมเสบียง ไว้เลี้ยงตัว

ดั่ง ตฤณ

บทส่งท้าย

ผิดตั้งแต่เกิด

เวลาเจอเรื่องราวๆที่ทำให้ต้องเจ็บกายเจ็บใจ พวกเรามักถามฟ้าดินอย่างไม่เข้าใจ ว่าฉันทำผิดอะไรมา ทำไมถึงต้องมาเป็นแบบนี้? ทำไมเรื่องนี้ถึงต้องเกิดขึ้นกับฉัน? ยิ่งถ้ามองไม่เห็นอย่างเป็นรูปธรรมว่าตนเองผิดตรงไหน ไม่ดีอย่างไร ธรรมชาติจึงลงโทษแล้วๆเล่าๆ ส่งดินน้ำไฟลมมารบกวนบ้าง ส่งโจรมาปล้นบ้าง ส่งเพศตรงข้ามมาหลอกบ้าง คนเราก็มักอ่อนแอและเริ่มเชื่อว่าต้องมีอะไรอย่างหนึ่งบนการชีวิตเราอยู่เบื้องหลัง ไม่มีมนุษย์หน้าไหนเก่งแล้วเก่งเลยตลอดศก ต้องมีสักวันที่บีบให้เราสำนึกว่าเราไม่รู้เหตุผลต้นปลาย ไม่รู้ที่มาที่ไปของชีวิตสักเท่าไร

แม้ศรัทธาหลักกรรมวิบากอันเป็นคำอธิบายชีวิตที่ดีที่สุด ฟังดูมีเหตุผลน่ารับฟังเหนือคำอธิบายอื่นใด ทว่าเมื่อยังระลึกชาติไม่ได้ ยังเห็นเงื่อนปมแห่งวิบากกรรมด้วยตนเองไม่ไหว เราก็จะกลับไปกลับมาได้เสมอระหว่างศรัทธากับความล้มเหลวสงสัย คำว่า ‘ฉันทำผิดอะไรมา’ จะยังคงดังก้องอยู่ในหัวเป็นพักๆ และมีความเจียบงันเป็นคำตอบให้กับตนเองอยู่เรื่อยๆ

นักฆ่าตัวตายส่วนใหญ่จะได้ข้อสรุปว่าตนผิดเอง และเป็นความผิดในปัจจุบันที่ยังโง่เลือกมีชีวิตต่อตนเอง พวกเขาอาจรู้สึกฉลาดขึ้นหากเลือกที่จะไม่ทนทรมานให้ยึดเยื่อ เพื่อรอวันตายอันไม่ทราบว่าจะมาถึงในเวลาอีกนานแค่ไหน

ถ้าตายแล้วดับสูญ ไม่ต้องมีชีวิตจิตใจมารับรู้สุขทุกข์ใดๆอีกก็คงดี ถ้าวารอดตัวไป แต่ถ้าเอาใจธรรมชาติผิด ต้องเกิดใหม่ไปเรื่อยตามปฏิภพกรรมวิบากและความหลงไม่รู้ อันนี้ก็คงแย่น้อยสำหรับคนคิดสั้น โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ย้ายทางลัดในขณะจิตเศร้าหมอง เพราะจิตที่เศร้าหมองย่อมจมอยู่ในหนองน้ำตาทางวิญญาณ กลิ่นน้ำตายอ้อมติดตัวเขาไป ไม่อาจลบให้หาย โดยง่ายต้องรอที่ชาติก็ไม่ทราบ กว่าจะมีโอกาสทำบุญกอบกู้เขา สว่างเข้าชั้นเฝ้าคราบน้ำตาทางวิญญาณให้แห้งสนิทได้

เรื่องไปทำผิดคิดร้ายอะไรมาแต่ปางไหนถึงย่าแย่ซ้ำซ้อน เมื่อยังไม่รู้ก็ต้องยอมรับว่ายังไม่รู้ อย่างไม่รู้ก็ตาม ผมขอเสนอคำตอบอันเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่แค่คำปลอบให้สบายใจขึ้น แต่จะเป็นกุญแจไขประตูสู่เส้นทางของความรู้แจ้งได้

ต่อไปเมื่อถามตัวเองว่าทำผิดมาตั้งแต่เมื่อไหร่ ขอให้ตอบตัวเองว่าทุกคน **‘ผิดตั้งแต่เกิด!’**

แต่เกิดมาก็ฟองแล้วว่าคุณเคยผิดพลาด ผิดพลาดที่ไม่รู้ว่าทำอย่างไรจะไม่ต้องเกิด ทำอย่างไรจะไม่ต้องมามีทุกข์เหมือนอย่างนี้อีก

เมื่อพบพุทธศาสนานั่นเป็นศาสนาที่แสดงสัจจะความจริง หากมีโอกาสเรียนรู้แล้วไม่
ชวนขวายให้รู้เสียก่อนตาย นั่นแหละความผิดอันเป็นปัจจุบัน และความผิดนั้นก็ไปฟ้องตัวเองใน
คราวเกิดใหม่ครั้งต่อไป

ทางโลกนั้น เมื่อไม่รู้ย่อมไม่ผิด

แต่ทางธรรม ความไม่รู้นั่นแหละความผิดเดี๋ยวที่ยกโทษให้ไม่ได้!

ความไม่รู้ในเรื่องบาปบุญคุณโทษ ทำให้เราเลือกทำตามอำเภอใจ กิเลสขับให้ทำอะไรก็ทำ
กิเลสสั่งให้พูดอะไรก็พูด ขอเพียงแค่ว่าจริงว่าเป็นข้าทาสกิเลสแล้วจะต้องพบกับทัณฑ์กรรม
ทุกหนทุกแห่ง ทุกคนคงหุบมือหุบเท้า หุบปากหุบเสียง เจียบเขียบเป็นเนื้อไม้กันไปหมด

การเกิดเป็นมนุษย์นั้นมีเหตุ หาใช่ไม่มีเหตุ แต่ความไม่รู้ทำให้เราเห็นเพียงปัจจัยตื้นๆ แค่มิ
พ่อแม่ แล้วก็มีเราเกิดขึ้นมาเอง หากทราบว่าเหตุปัจจัยอันเป็นต้นตอที่แท้จริงคือกิเลสตัณหา
ซึ่งผูกเราไว้กับความเบียดเบียนนี้ รวมทั้งวิบากกรรมที่ก่อภพอันหลากหลายชั้นมา ทุกคนคง
เริ่มมองเห็นราง ๆ ว่ากิเลสตัณหาและกรรมวิบากเป็นกรงขัง และไม่ใช่ว่าเรื่องล้อเล่นที่ควรดู
ตายอีกต่อไป

แม้การตายก็มีเหตุ ไม่ใช่ไม่มีเหตุ แต่ความไม่รู้ทำให้เราเชื่อว่าจะไปอีกเรื่อย ๆ คงแก่ตาย
ไม่ใช่เป็นโรคตาย ไม่ใช่ประสบอุบัติเหตุตาย ไม่ใช่ถูกใครฆ่าตาย หากทราบว่าทุกคนมีอายุขัย
ของตนเองด้วยกรรมเก่า กรรมดำหลายอย่างอาจทำให้อายุสั้น กรรมดำหลายชนิดอาจ
บันดาลให้ตายร้าย หรือกระทั่งกรรมดำหลายประเภทอาจบีบให้อายากฆ่าตัวตาย ทุกคนคง
ไหวตัวและเลิกประมาท เห็นทุกวันและทุกสิ่งรอบตัวเป็นองค์ประกอบของแทนประหารได้
หมด

เราไม่รู้แม้กระทั่งคำถามที่ควรถามเป็นที่สุด ระหว่างเกิดจนตายเราอาจตั้งคำถามนับหมื่น
นับแสนข้อ แต่บางทีอาจไม่เคยเจียดคำถามที่เป็นประโยชน์สูงสุดเลยสักครั้งเดียว!

นี่แหละสาระสำคัญของการปฏิบัติแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ท่านเกิดมาเพื่อตรัสรู้
แจ้งในสิ่งที่ควรรู้และประกาศบอกต่อแก่ชาวโลกที่ยังไม่รู้ ยังตั้งจิตยึดชีวิตกันไม่ถูก

พวกเราไม่รู้ ว่าตัวที่เกิดกับตัวที่ตายนั้นเป็นคนละตัวกัน ยังคงสำคัญผิดว่าเป็นตัวเดียวกัน

ยิ่งไปกว่านั้น เราไม่รู้ที่ตัวที่เกิดไม่ใช่อะไรอื่นนอกจากก้อนทุกข์ก้อนร้อน และตัวที่ตายก็
ไม่ใช่อะไรมากไปกว่าภาวะความเป็นก้อนทุกข์ก้อนร้อนเช่นกัน สมคำที่พระเถรีในอดีตเคยกล่าวไว้
ว่า นอกจากทุกข์ไม่มีอะไรเกิดขึ้น นอกจากทุกข์ไม่มีอะไรดับลง

เพราะไม่รู้ว่าการเกิดเป็นทุกข์ การตายก็เป็นทุกข์ เราจึงยึดถือว่าการเกิดนั้นดี ส่วนการตายนั้นไม่ดี ต่อเมื่อรู้ชัดว่าทั้งเกิดทั้งตายเป็นทุกข์ เราจะเลิกยึดมั่นถือมั่นเสียได้ คือไม่เห็นว่าการเกิดและการตายดีหรือไม่ดี ทว่า จะมองใหม่ว่าการเกิดตายเป็นทุกข์ไม่ควรยึดมั่นถือมั่น ดีใจก็ไม่ควรดีใจ เสียใจก็ไม่ควรเสียใจ หันมารับรู้ตามจริงว่าถ้ายังมีเหตุปัจจัย ยังมียางเหนียวให้ถือกำเนิดขึ้นในภพอยู่ อยุ่อย่างไรก็ต้องเกิดใหม่ชดใช้ความผิดที่ไม่รู้แจ้งเห็นจริงให้ตลอดสาย ไม่กำจัดยางเหนียวให้สิ้นไปอย่างเด็ดขาด

ถ้ารู้แจ้งเห็นจริง คุณจะทำบารมีว่าเมื่อเกิดแล้ว จะทำดีทำชั่วมากมายเพียงใดก็ต้องตายอีกแล้วไปสู่อุบัติภูมิที่สอดคล้องกับกรรมใหม่กันอีก ต่อเมื่อเอาชีวิตนี้เป็นเดิมพัน เป็นที่ตั้งของการเรียนรู้ให้เห็นแจ้งว่าทุกสิ่งไม่ควรยึดมั่นถือมั่น นั่นแหละ การเกิดครั้งนี้ อาจเป็นความผิดครั้งสุดท้าย ครั้งหน้าจะไม่มีกรรมติดตั้งแต่เกิดให้เห็นอีก!

กรรมวิบากนั้น มีทั้งชีวิตที่ทำแล้วเป็นเหตุให้หลงวนติดอยู่กับการเวียนว่ายตายเกิดไม่รู้จบรู้อิ้น กับอีกประเภทหนึ่งที่ทำแล้วเป็นเหตุให้ออกจากวังวนเสียได้ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ท่านทราบชัดว่ากรรมมี ๔ ประเภทกับทั้งได้นำมาประกาศบอกผู้อื่นให้รู้ตาม กรรม ๔ ประการนั้นได้แก่

๑) กรรมดำ มีวิบากดำ

คือ การคิด การพูด และการทำที่เป็นทุกข์ (คือเป็นบาปอกุศลอันร้อนแรง) ผลย่อมเป็นการเข้าถึงโลกอันเต็มไปด้วยทุกข์ โดนผัสสะอันเป็นทุกข์เข้าปะทะอย่างเดียว ความอุปบัติอันเป็นทุกข์มีขึ้นได้เพราะเหตุที่สัตว์ทั้งหลายทำกรรมอันเป็นทุกข์นั่นเอง (และเพราะทำอะไรก็ได้เช่นนั้น เหตุนี้พระองค์จึงตรัสว่าสัตว์ทั้งหลายเป็นทนายแห่งกรรมของตนเอง)

๒) กรรมขาว มีวิบากขาว

คือ การคิด การพูด และการทำที่ไม่เป็นทุกข์ (คือเป็นบุญกุศลอันเยือกเย็น) ผลย่อมเป็นการเข้าถึงโลกอันไม่เป็นทุกข์ ได้รับผัสสะอันไม่เป็นทุกข์โดยส่วนเดียว ความอุปบัติอันไม่เป็นทุกข์มีขึ้นได้เพราะเหตุที่สัตว์ทั้งหลายทำกรรมอันไม่เป็นทุกข์นั่นเอง (และเพราะทำอะไรก็ได้เช่นนั้น เหตุนี้พระองค์จึงตรัสว่าสัตว์ทั้งหลายเป็นทนายแห่งกรรมของตนเอง)

๓) กรรมทั้งดำทั้งขาว มีวิบากทั้งดำทั้งขาว

คือ การคิด การพูด และการทำที่เป็นทุกข์บ้าง ไม่เป็นทุกข์บ้าง (ครึ่งบุญครึ่งบาป) ผลย่อมเป็นการเข้าถึงโลกอันเป็นทุกข์บ้าง ไม่เป็นทุกข์บ้าง ความอุปบัติเช่นนั้นก็มีขึ้นได้เพราะเหตุที่สัตว์

ทั้งหลายทำกรรมแบบครึ่ง ๆกลาง ๆระคนกันนั่นเอง (และเพราะทำอะไรก็ได้เช่นนั้น เหตุนี้พระองค์ จึงตรัสว่าสัตว์ทั้งหลายเป็นทายาทแห่งกรรมของตนเอง)

๔) กรรมไม่ดำไม่ขาว มีวิบากไม่ดำไม่ขาว เป็นไปเพื่อความสิ้นกรรม

คือการมีเจตนาละทิ้งกรรมดำ กรรมขาว และกรรมครึ่งขาวครึ่งดำทั้งหมดเสีย เช่นนี้ย่อม เป็นไปเพื่อความสิ้นกรรม

สำหรับข้อสุดท้ายนี้หะครับ ไม่ใช่จู่ๆเราไปจงใจละกรรมทุกประเภทเอาดี๊ๆ คุณต้องรู้แนว วิธีปฏิบัติเพื่อเห็นทุกสิ่งตามจริงเสียก่อน **เห็นตามจริงว่าอย่างไร? เห็นตามจริงว่ากายนี้ นับแต่ลมหายใจเข้าออกเป็นต้นมา ไม่มีสักชิ้นส่วนเดียวที่เที่ยง** กายทั้งแท่งนั้นแหละไม่เที่ยง ไม่น่ายึดมั่นถือมั่น

จากนั้นค่อยเห็นตามจริงขั้นต่อมา ว่าสุขทุกข์อันเกิดขึ้นในกายนี้ สุขทุกข์อันปรากฏกับใจนี้ ไม่มีสักอย่างเดียวที่เที่ยง สุขทุกข์ทั้งหมดนั้นแหละไม่เที่ยง ไม่น่ายึดมั่นถือมั่น

จากนั้นเห็นตามจริงขั้นต่อมา ว่าสภาวะจิตทั้งที่เป็นอกุศลเช่นเมื่อโลภมากอยากได้แบบผิดๆ เมื่อโกรธเกรี้ยวอยากทำลายล้าง เมื่อสำคัญผิดคิดพลาดประการต่างๆเหล่านั้นต่างก็ไม่เที่ยง ไม่น่ายึดมั่นถือมั่น และสภาวะจิตที่เป็นกุศล เช่นเมื่ออยากสละความตระหนี่ถี่เหนียว อยากสละความผูกพยาบาททั้ง อยากสละความหลงผิดคิดพลาดประการต่างๆเหล่านั้นต่างก็ไม่เที่ยง ไม่น่ายึดมั่นถือมั่นเช่นกัน

ตรงนี้แหละ พอรวมกันแล้วแม้ยังคงดำรงชีวิตอยู่ด้วยวิถีทางอันควรตามพระพุทธรเจ้าสอน ด้วยการทำทานรักษาศีลให้ยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ใจก็จะไม่หลงว่าบุญเป็นสิ่งที่เที่ยง และแม้หยั่งรู้ว่าบุญเป็นสิ่งบันดาลสุข บันดาลโลกส่วนตัวอันสว่างประณีต บันดาลข้าวของเงินทองกองใหญ่และคนรักที่แสนดีนำใคร่น่าปรารถนาเพียงใด ก็ไม่เห็นเครื่องของเหล่านั้นต้องแปรไปเป็นธรรมดา ไม่น่ายึดมั่นถือมั่นเช่นกัน

สรุปง่าย ๆ คือไม่ยึดมั่นถือมั่นทั้งเหตุ ไม่ยึดมั่นถือมั่นทั้งผล เพราะพิจารณาอย่างแบบคายด้วยดีแล้ว ว่าทั้งหลายทั้งปวงล้วนต้องแปรไปเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายเกิดขึ้นจากเหตุ แล้วต้องดับลงในที่สุด แม้ใจยึดก็ต้องสูญสลาย แม้ใจไม่ยึดก็ต้องสูญสลาย จะนั้นเลือกที่จะไม่ยึดเสียดีกว่า เพราะเมื่อไม่ยึดแล้วใจย่อมไม่เป็นทุกข์ยึดเยื้อยาวนานไม่รู้จบอีกต่อไป

ขอย้ำว่าก่อนการทำกรรมไม่ดำไม่ขาวจะเกิดขึ้นได้ คุณจะต้องละกรรมดำให้เหลือน้อยที่สุด หรือไม่เหลือเลย รวมทั้งเพิ่มพูนกรรมขาวให้ทวีสูงสุดหรืออย่างน้อยเพิ่มขึ้นกว่าเดิม กระทั่งฝ่าหมอกกิเลสอันแน่นหนาจางคลาย สายตาอันเป็นธรรมภายในจึงปรากฏขึ้นเห็นตามจริงได้ หากใช้ไม่ละกรรมดำ ไม่ทำกรรมขาวแล้วจู่ๆจะเห็นตามจริงกันโดยสะดวกโยธิน

ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติธรรมภาวนาในพุทธศาสนานั้น ถ้าเป็นปรากฏการณ์ระดับ
อรหันต์ผล ก็จะไม่กลับเปลี่ยนเป็นความหลงไม่รู้ได้อีก รู้แล้วรู้เลย นั่นแหละความสิ้นภพ ความสิ้น
ชาติ สิ้นความเกิดอย่างไม่รู้ไอ้ไหนไอ้เห่น สิ้นความผิดที่พบพุทธศาสนาแล้วไม่ทำปัญญาเสียให้แจ่ม
แจ้ง อย่างเด็ดขาดครับ